

МѢСЯЦОСЛОВЪ

ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ

НА 1857 ГОДЪ.

KALENDARZ

GOSPODARSKI

NA ROK 1857.

ВИЛЬНО.

Въ Типографіи Манеса Ромма.

Печатать позволяется съ тѣмъ чтобы по напечатаніи представлено было въ Ценсурный Комитетъ узаконенное число экземпляровъ.— Вильно, 16 Іюля 1856 года.

Ценсоръ, Статскій Совѣтникъ и Кавалеръ

А. Мухинъ.

НАЧАЛО ЧЕТЫРЕХЪ ВРЕМЕНЪ ГОДА.

Весны, Марта 8 (20)

Въ Вильнѣ	Въ 5 час. 18 мин. по полудни.	
— Ковнѣ — Гроднѣ	— 5 час. 12 мин.	— —
— Минскѣ	— 5 час. 27 мин.	— —

Лѣта, Іюня 9 (21)

Въ Вильнѣ	Въ 1 час. 59 минутъ по полудни.	
— Ковнѣ — Гроднѣ	— 1 час. 53 минутъ	— —
— Минскѣ	— 2 час. 8 минутъ	— —

Осени, Сентября 11 (23)

Въ Вильнѣ	Въ 4 час. 6½ мин. утра.	
— Ковнѣ — Гроднѣ	— 4 час. 1 мин.	—
— Минскѣ	— 4 час. 16 мин.	—

Зимы, Декабря 9 (21)

Въ Вильнѣ	Въ 9 час. 50 минутъ по полудни.	
— Ковнѣ — Гроднѣ	— 9 час. 44 минуты	— —
— Минскѣ	— 9 часа 59 минутъ	— —

ZMIANY CZTERECH POR ROKU.

Wiosny, Marca 8 (20)

W Wilnie	o g. 5 m. 18 po południu.	
— Kownie — Grodnie	— g. 5 m. 18	— —
— Minsku	— g. 5 m. 27	— —

Lato, Czerwca 9 (21)

W Wilnie	o g. 1 m. 59 po południu.	
— Kownie — Grodnie	— g. 1 m. 53	— —
— Minsku	— g. 2 m. 8	— —

Jesień, Września 11 (23)

W Wilnie	o g. 4 m. 6½ rano.	
— Kownie — Grodnie	o g. 4 m. 1	—
— Minsku	o g. 4 m. 16	—

Zima, Grudnia 9 (21)

W Wilnie	o g. 9 m. 50 po południu.	
— Kownie — Grodnie	o g. 9 m. 50	— —
— Minsku	o g. 9 m. 59	— —

МѢСЯЦОСЛОВЪ
ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ
НА ЛѢТО ХРИСТОВО
1857.

КОТОРОЕ ЕСТЬ ПРОСТОЕ, СОДЕРЖАЩЕЕ ВЪ СЕБѢ 365 ДНЕЙ,

съ означеніемъ въ ономъ Праздниковъ Православныхъ и Римско-Католическихъ, по старому и новому стилю, Табельныхъ дней, указателя восхожденія и захожденія Солнца, перемѣнъ Мѣсяца и другихъ небесныхъ явленій, статей хозяйственныхъ, прихода Почты въ Вильнѣ, замѣчательнѣйшихъ Ярмарокъ и праздниковъ Еврейскихъ.

KALENDARZ
GOSPODARSKI
NA ROK PAŃSKI
1857.

KTÓRY JEST ROKIEM ZWYCZAJNYM, ZAWIERAJĄCYM W SOBIE DNI 365,

z oznaczeniem w onym Swiąt Prawosławnych i Rzymsko-Katolickich, według starego i nowego stylu, dni galowych, tabelli wschodu i zachodu Słońca, odmian Księżyca i innych zjawisk niebieskich, doświadczeń gospodarskich, chodu Poczt w Wilnie, znaczniejszych Jarmarków i Swiąt Starozakonnych.

ВИЛЬНО.

Въ Типографіи Манеса Ромма.

ИЗЪЯСНЕНІЕ ЗНАКОВЪ.
OBJAŚNIENIE ZNAKOW.

1) *Дни недѣли. Dni tygodnia.*

☉	Воскресенье,	Niedziela.
☽	Понедѣльникъ,	Poniedziałek.
♂	Вторникъ,	Wtorek.
☿	Среда,	Sroda.
♃	Четвергъ,	Czwartek.
♀	Пятница,	Piątek.
♄	Суббота,	Sobota.

2) *Знаки зодіака. Znaki zwierzyńcowe.*

♈	Овенъ, Мартъ.	Baran, Marzec.
♉	Телецъ, Апрѣль,	Byk, Kwiecień.
♊	Близнецы, Май.	Bliźnięta, Maj.
♋	Ракъ, Іюнь.	Rak, Czerwiec.
♌	Левъ, Іюль.	Lew, Lipiec.
♍	Дѣва, Августъ.	Panna, Sierpień.
♎	Вѣсы, Сентябрь.	Wagi, Wrzesień.
♏	Скорпіонъ, Октяб.	Niedźwiadek, Październik.
♐	Стрѣлецъ, Нояб.	Strzelec, Listopad.
♑	Козерогъ, Декаб.	Koziérożec, Grudzień.
♒	Водолей, Январь.	Wodnik, Styczeń.
♓	Рыбы, Февраль.	Ryby, Luty.

3) *Знаки лунныхъ фазъ. Znaki faz księżycowych.*

●	Новый мѣсяцъ.	Nów.
☽	Первая четверть.	Pierwsza kwadra.
○	Полный мѣсяцъ.	Pełnia.
☾	Послѣдняя четв.	Ostatnia kwadra.

4) *Знаки 8-ми большихъ планетъ. Znaki 8 większych planet.*

☿	Меркурій,	Merkury.
♀	Венера,	Wenus.
♁	Земля,	Ziemia.
♂	Марсъ,	Mars.
♃	Юпитеръ,	Jowisz.
♄	Сатурнъ,	Saturn.
♅	Уранъ,	Uranus.
♆	Нептунъ,	Neptun.

ЦЕРКОВНОЕ СЧИСЛЕНІЕ.

Индикта	ЕІ.	15.
Кругъ Солнцу	А.	1.
Вруцѣ лѣто	А.	1.
Кругъ Лунѣ	ВІ.	12.
Основаніе	ЕІ.	15.
Епакта	S.	6.
Ключъ Границъ	П.	—

Подвижные Праздники.

Тріодъ начинается	— 27 Января.
Недѣля мясопустная	— 10 Февраля.
Недѣля Сыропустная	— 17 Февраля.
Пасха ХРИСТОВА	— 7 Апрѣля.
Вознесеніе Господне	— 16 Мая.
Пятидесятница	— 26 Мая.
Мясопустъ Петровъ	— 2 Іюня.
Петрова поста	— 3 Недѣли и 5 дней.
Мясопустъ Успенскій	— 31 Іюля.
Мясопустъ Филипповъ	— 14 Ноября.
Мясоястіе продолжается	— 6 Нед. и 6 дней.

LICZBY ZWROTÓW KOŚCIELNYCH.

Podług Star. Kal.		Podług Now. Kal.
XV.	Złota Liczba	XV.
XVIII.	Okrąg Słońca	XVII.
XV.	Epakta	IV.
XV.	Poczet Rzymski	XV.
F.	Litera Niedzielna	D.

Swięta Ruchome.

3 Februar. Niedz. Starozapust.	8 Stycznia.
20 Febr. Popielec	25 Lutego.
7 Apryla Wielkanoc	12 Apry.
13, 14, i 15 Maja Krzyżo. dni	18, 19 i 20 Maja.
16 Maja Wniebowstąp. Pańs.	21 Maja.
26 Maja Zielone Swiątki	31 Maja.
6 Junii Boże Ciało	11 Junii.
26 Niedziel. po Zielon. Swiąt.	25.
1 Decem. 1 Niedz. Adwen.	29 Listopada.

Mięsopustu od Nowego Roku do Popielca Niedziel 7 i dzień 1.

Wielkanoc Ruska w tydzień po Rzymskiéj.

SUCHEDNI PRZYPADAJĄ.

Podług Starego kalendarza.		Podług Nowego Kalendarza.
Lutego 27, 1 i 2 Marca.	Piérwsze,	4, 6 i 7 Marca.
Maja 29, 31, i 1 Czerwca	Drugie,	3, 5 i 6 Czerwca.
Września 18, 20 i 21,	Trzecie,	16, 18 i 19 Września.
Grudnia 18, 20 i 21,	Czwarte,	16, 18 i 19 Grudnia.

КАЛЕНДАРЬ,

ЕГО НАЗНАЧЕНІЕ И РАЗЛИЧІЕ У ЕВРОПЕЙСКИХЪ НАРОДОВЪ.

Подъ словомъ *Календарь*,— которое, скажемъ кстати, происходитъ отъ латинскаго названія (calendae), обозначавшаго первые дни каждаго мѣсяца,— мы должны разумѣть ни болѣе ни менѣе, какъ только указатель такихъ естественныхъ и гражданскихъ событій, по которымъ распредѣляется время многоразличной житейской дѣятельности. Слѣд. въ этомъ смыслѣ, календарь, какъ руководитель нашихъ занятій, въ теченіи года обязанъ играть ту же самую ролю, какую играютъ часы въ нашей ежедневной жизни. И какъ ходъ часовъ долженъ по возможности согласоваться съ видимымъ суточнымъ движеніемъ солнца; такъ точно показанія календаря не должны замѣтно отклоняться отъ тѣхъ періодическихъ измѣненій въ природѣ, которыя происходятъ въ теченіи года на каждомъ мѣстѣ земной поверхности.

Календарь, сдѣлавшійся необходимою потребностію гражданскаго быта, у различныхъ народовъ переходилъ различныя степени несовершенства, до настоящаго его состоянія, которое вообще еще нельзя назвать удовлетворительнымъ.

Между европейскими народами, придерживающимися своего особеннаго раздѣленія времени, въ наше время самый несовершенный календарь имѣютъ Магометане. Одна только Луна служитъ правовѣрнымъ распредѣлительницею времени, опредѣляя своими видоизмѣненіями (фазами) время наступленія религіозныхъ праздниствъ, заповѣданныхъ Алькураномъ.— 12 лунныхъ мѣсяцевъ, состоящихъ попеременно изъ 30 и 29 дней и начинающихся съ появленіемъ на небѣ *новой луны*, составляютъ магометанскій лунный годъ, который ничего не имѣетъ общаго съ нашимъ солнечнымъ годомъ. Онъ содержитъ или 354 дня и тогда называется простымъ или обыкновеннымъ годомъ; или же 355 д. и считается необыкновеннымъ, високоснымъ годомъ. Такихъ годовъ въ 355 дней (гдѣ и послѣдній мѣсяцъ считается въ 30 дней,) бываетъ 11 въ числѣ 30 Магометанскихъ годовъ: а именно 2-й, 5, 7, 10, 13, 15, 18, 21, 24, 26 и 29 Эта прибавка одинадцати дней въ теченіи 30 лѣтъ основана на томъ, что дѣйстви-

KALENDARZ,

JEGO CEL I ROŻNICA U NARODOW EUROPEJSKICH.

Pod wyrazem *Kalendarz*,— który, powiemy nawiasem, pochodzi od nazwania łacińskiego (calendae), które oznaczało piérwsze dni każdego miesiąca,— powinniśmy rozumieć ani mniéj, ani więcéj jak tylko zbiór takich wypadków przyrodzonych i społecznych, podług których rozdziela się czas urozmaiconéj działalności towarzyskiéj. Azatém w tém znaczeniu, kalendarz, jako przewodnik naszych zatrudnień, obowiązany jest w ciągu roku grać też samę rolę, jaką gra zegarek w naszém życiu codzienném. A jako bieg zegaru powinien podług możności zgadzać się z widzialnym ruchem dziennym słońca; zupełnie tak samo wskazania kalendarza nie powinny znacznie się różnić od tych odmian peryodycznych w naturze, które się zdarzają w przeciągu roku na każdém miejscu kuli ziemskiéj.

Kalendarz, który się stał konieczną potrzebą bytu społecznego, przechodził u rozmaitych narodów rozmaite stopnie niedoskonałości, nim doszedł do obecnego stanu, który w ogólności jeszcze zadowalniającym nazwać nie można.

Między narodami europejskiémi, które się trzymają swojego właściwego podziału czasu, w naszych czasach najniedoskonalszy kalendarz mają Mahometanie. Sam tylko Księżyc służy prawowiernym za skazówkę w podziale czasu, oznaczając swojémi odmianami (lunacyami) czas następowania uroczystości religijnych, zapowiedzianych Alkoranem. — 12 miesięcy księżycowych, składających się naprzemian z dni 30 i 29 i zaczynających się z pokazaniem się na niebie *nowiu*, stanowią rok księżycowy mahometański, który nic nie ma wspólnego z naszym rokiem słonecznym. On zawiera albo 354 dni i wtedy się nazywa rokiem prostym czyli zwyczajnym, albo 355 dni i jest rokiem niezwyczajnym, przestępnym. Takich lat zawierających w sobie 355 dni, (gdzie i ostatni miesiąc liczy się d. 30,) bywa 11 w liczbie 30 lat mahometańskich: a mianowicie 2, 5, 7, 10, 13, 15, 18, 21, 24, 26 i 29. Ten dodatek dni jedenastu w przeciągu lat 30 opiera się na tém, że rzeczywista długość roku księżycowego, t. j. przeciąg 12 miesięcy księży-

тельная длина луннаго года, т. е. продолжительность 12 лунныхъ мѣсяцевъ (отъ 1 новолунія до 13-го) содержитъ въ себѣ 354 дня 8 часовъ 48 мин. 36 сек.; и изъ этихъ то час., мин. и сек. въ теченіи 30 лунныхъ годовъ составляется почти ровно 11 дней.

Но каждый лунный г. еще короче солнечнаго года опредѣляемаго самою природою въ ея періодически— возвращающихся измѣненіяхъ зависящихъ отъ временъ г., и именно короче почти на 11 дней (ибо длина солнечнаго года составляетъ почти 365¼ д.); оттого по прошествіи 8 лунныхъ, магометанскихъ лѣтъ, начало года отодвигается у нихъ почти на 3 мца, и тѣ мцы магометанскаго календаря, которые соотвѣтствовали сначала веснѣ, по прошествіи 8-ми лунныхъ годовъ придутся во время зимы, а по истеченіи еще 8-ми такихъ же лѣтъ будутъ соотвѣтствовать уже осени. Равнымъ образомъ и всѣ праздники, привязанные къ опредѣленнымъ днямъ мѣсяцевъ, переходятъ постепенно всѣ времена года. Понятно, что такое счисленіе времени, хотя весьма простое и отнюдь непроизвольное, слишкомъ ненатурально, дабы оно могло быть съ пользою употребляемымъ въ общественной жизни; и конечно не могло бы долго удержаться ни у земледѣльческаго, ни даже пастушескаго народа, если бы не было столь тѣсно связано самою религіею, которой символомъ сдѣлалась Луна.

(Сравн. *Магометанскій Календарь* въ 1855, 56 и 57 годахъ съ *фазами* луны.)

Въ дополненіе слѣдуетъ замѣтить, что распредѣленіе и счисленіе времени по видоизмѣненіямъ (фазамъ) луны, рядомъ съ семидневною недѣлею, есть безъ сомнѣнія самое древнѣйшее и употребительнѣйшее у всѣхъ восточныхъ народовъ. Утвержденное окончательно Магометомъ, оно перешло ко всѣмъ послѣдователямъ его религіи, которые и самое начало настоящаго счисленія относятъ ко времени бѣгства пророка изъ Мекки въ Медину (въ 622 г. по Р. Х.)

Болѣе совершенный, хотя весьма сложный календарь и также придерживающійся лунныхъ мѣсяцевъ (изъ 30 и 29 дней), есть календарь еврейскій.— Дабы удержать праздники при тѣхъ же временахъ года и притомъ все таки каждый мѣсяцъ начинать съ появленіемъ на небѣ *новой луны* въ видѣ узкаго серпа (т. е. 2 или 3 дня послѣ дѣйствительнаго новолунія), въ еврейскомъ лѣтосчисленіи упо-

cowych (od 1-go nowiu do 30-go) zawiera w sobie 354 dni, 8 godzin, 48 minut, 36 sek.; i z tych to godzin, minut i sekund w przeciągu 30 lat księżycowych składa się prawie równo dni 11.

Lecz każdy rok księżycowy jeszcze jest krótszy od roku słonecznego, któremu granice wskazuje sama natura przez swe odmiany powracające peryodycznie i w porach roku; a mianowicie jest krótszy prawie na dni 11 (bo długość roku słonecznego wynosi prawie 365¼ d.). Ztąd po przejściu 8-miu lat księżycowych mahometańskich, początek roku odsunie się u nich prawie na 3 miesiące; i te miesiące kalendarza mahometańskiego, które odpowiadały z początku wiośnie, po przejściu 8-miu lat księżycowych przypadną w czasie zimy, a po upływie jeszcze 8-miu takichże lat, będą już odpowiadały jesieni. Również i wszystkie święta, przywiązane do pewnych dni miesięcy, stopniami wszystkie pory roku przechodzą. — Łatwo jest rozumieć, że takie liczenie czasu, lubo bardzo proste i bynajmniej nie dowolne, zbyt jest nienaturalne, żeby mogło być z korzyścią używane w życiu społecznêm; i zapewne nie mogłoby się długo utrzymać ani u narodu rolniczego, ani nawet pasterskiego, gdyby nie było tak ściśle związane przez samę religią, której księżyc stał się godłem.

(Porów. *Kalendarz mahometański* w latach 1855, 56 i 57 z *odmianami* księżyca).

W dodatku zauważać należy, że podział i liczenie czasu podług odmian księżyca, razem z siedmiodniowym tygodniem jest bez wątpienia najdawniejszy i najużywańszy u wszystkich narodów wschodnich. Utwierdzony stanowczo przez Mahometa, przeszedł do wszystkich zwolenników jego religii, którzy i sam początek teraźniejszego liczenia odnoszą do czasu ucieczki proroka z Mekki do Medyny (w r. 622 po nar. Chr.).

Doskonalszy, chociaż nader skomplikowany kalendarz i także trzymający się miesięcy księżycowych (ze 30 i 29 d.), jest kalendarz żydowski. Aby utrzymać święta przy tychże porach roku a przytém jednakże każdy miesiąc zaczynać z pokazaniem się na niebie *nowego* księżyca w postaci wązkiego sierpa (t. j. we 2 albo 3 dni po rzeczywistym nowiu), w żydowskiéj rachubie lat używa się dodatkowy, *trzynasty* mie-

требляется прибавочный, *тринадцатый* мѣсяцъ (Веадаръ, второй Адаръ содерж. 29 дней), который въ теченіи 19-ти лѣтъ повторяется 7 разъ и эти годы дѣлаетъ *високосными* (а именно 3-й, 6-й, 8-й, 11-й, 14-й, 17-й и 19-й). Еврейскій простой годъ бываетъ иногда *правильнымъ*, состоящимъ изъ 12 мѣсяцевъ поперемѣнно въ 30 и 29 дней, и тогда онъ содержитъ 354 дня; иногда же *полнымъ*, содержащимъ 355 д., (въ немъ 2 мцъ, Мархешванъ считается въ 30 д.) или же наконецъ *недостаточнымъ* въ 353 д. (гдѣ и 3 мцъ Кислевъ имѣетъ 29 д.). Точно также и *високосный* годъ бываетъ *правильнымъ* въ 384 д., *полнымъ* въ 385 д. и *недостаточнымъ* въ 383 д. (Въ каждомъ изъ нихъ мцъ *Адаръ* содер. 30 д. а *Веадаръ* 29 д.) И такъ въ евр. календарѣ находится ни болѣе ни менѣе, какъ только 6 различныхъ годовъ, которые слѣдуютъ одинъ за другимъ въ опредѣленномъ порядкѣ *), образуя собою 19-тилѣтній неизмѣнный періодъ, по истеченіи котораго, годы и мѣсяцы (относительно числа дней) повторяются снова въ томъ же порядкѣ.— Все это, столь сложное раздѣленіе времени придумано съ того цѣлію, чтобы начало каждаго мѣсяца точно совпадало съ появленіемъ на небѣ *новой луны*, а самые мѣсяцы не переходили на различные времена года; или другими словами, чтобы считая лунный среднiй годъ въ 354 дня, по истеченіи извѣстнаго періода, привести начало онаго на то же самое время солнечнаго года. И этой цѣли еврейскій календарь достигаетъ тѣми вставочными мѣсяцами и днями, которые въ суммѣ, въ теченіи 19-ти лѣтъ прибавляютъ 214 дней; тогда какъ дѣйствительная разность между продолжительностію солнечнаго и *средняго* лунныго года въ 354 д., взятая 19 разъ, составляетъ весьма близко 213 и $^3/_4$ дня. Согласіе близкое, но несовершенное, и очевидно, что по истеченіи 4-хъ періодовъ въ 19 лѣтъ, Евреи присчитываютъ

*) 1-й годъ 354. дн. 2-й 355. 3-й 383.
4-й — 354. — 5-й 355. 6-й 385.
7-й — 353. — 8-й 384.
9-й — 355. — 10-й 355. 11-й 383.
12-й — 354. — 13-й 355. 14-й 385.
15-й — 353. — 16-й 354. 17-й 385.
18-й — 355. — и 19-й 383.
(См. *Еврейскій календарь* на 1857-й годъ. Евреи: годъ 5617-й есть 12-й въ этомъ ряду.

siąc (Weadar,— Adar drugi ma d. 29), który w przeciągu lat 19-tu powtarza się razy 7 i te lata czyni *przestępnémi* (a mianowicie 3-ci, 6-ty, 8-my, 11-ty, 14-ty, 17-ty i 19-ty). Rok prosty żydowski bywa niekiedy *regularnym*, składającym się ze 12 miesięcy naprzemian po 30 i 29 dni, i wtedy on zawiera dni 354; niekiedy zaś *zupełnym*, zawierającym dni 355, (w nim 2-gi miesiąc, Marcheszwan liczy się d. 30,) albo też nakoniec *niedostatecznym* o 353 d. (gdzie i 3 miesiąc Kislew ma dni 29). Zupełnie tak samo i rok *przestępny* bywa *regularnym* o 384 dniach, *zupełnym* o 385 d. i *niedostatecznym* o 383 d. (W każdym z nich miesiąc *Adar* zawiera 30 d.. a *Weadar* 29 dni. Przeto w kalendarzu żydowskim znajduje się ani mniéj ani więcéj, jak tylko 6 lat rozmaitych, które następują po sobie w pewnym porządku *), formując przez się peryod 19-toletni nieodmienny, po upływie którego, lata i miesiące (względnie do liczby dni), znowu w tymże się porządku powtarzają.—Cały ten, tak zagmatwany podział czasu wymyślony w tym celu, ażeby początek każdego miesiąca, przypadał w chwili pokazania się na niebie *nowego* księżyca, a same miesiące nie przechodziły na rozmaite pory roku; albo, innémi wyrazami, ażeby licząc średni rok księżycowy o 354 dniach, po upłynie pewnego peryodu przyprowadzić początek jego na tenże sam czas roku słonecznego. I tego celu kalendarz żydowski dopina témi wstawianémi miesiącami i dniami, które ogółem wzięte, w przeciągu lat 19-tu dodają dni 214; wtedy gdy rzeczywista różnica między trwaniem słonecznego i *średniego* roku księżycowego o 354 d., wzięta razy 19, składa bardzo blizko 213 i $^3/_4$ dnia.— Zgoda blizka, lecz niezupełna, i rzecz widoczna, że po upływie 4-ch peryodów po lat 19, Żydzi naliczają mylnie dzień nadto, który powinien byłby należeć już do roku następnego.

*) Rok 1-szy d. 354. 2-gi 355. 3-ci 383.
— 4-ty — 354. 5-ty 355. 6-ty 385.
— 7-my — 353. 8-my 384.
— 9-ty — 355. 10-ty 355. 11-ty 383.
— 12-ty — 354. 13-ty 355. 14-ty 385.
— 15-ty — 353. 16-ty 354. 17-ty 385.
— 18-ty — 355. i 19-ty 383.
(Patrz *kalendarz żydowski* na rok 1857. Rok żydowski 5617 jest 12 w tym periodzie).

ошибочно лишній день, который бы долженъ былъ принадлежать уже слѣдующему году.

Лунно-солнечный календарь существовалъ у Евреевъ, хотя въ весьма несовершенномъ видѣ, уже во времена Моисея. По предписанію послѣдняго, 13-й мѣсяцъ должно прибавлять въ такомъ случаѣ, если бы овесъ не могъ поспѣть къ половинѣ 1-го весенняго мѣсяца по гражданскому счисленію Нисана (Nisan), когда приносилась Богу жертва изъ колосьевъ (Omer).— Изъ Вавилонскаго плѣна Евреи вынесли уже болѣе опредѣленный календарь, основаніемъ коему несомнѣнно послужилъ открытый греческимъ астрономомъ и введенный на олимпійскихъ играхъ (въ 433 г. до Р. Х.), такъ названый по его имени *Метоновъ* циклъ; т. е. замѣченное имъ близкое равенство въ продолжительности 235 лунныхъ мѣсяцевъ и 19 солнечныхъ годовъ.— Позднѣйшее усовершенствованіе календаря ограничилось только опредѣленіемъ порядка слѣдованія *полныхъ и недостаточныхъ* годовъ и правилъ измѣняемости числа дней въ мѣсяцахъ. (Смот. Еврейскій календарь на 1857 годъ). Начало гражданскаго г. считается съ весенняго мѣсяца Нисана; но годы, считаемые отъ сотворенія міра, по древнему вѣрованію, начинаются осеннимъ мѣсяцемъ Тишри, ибо, какъ говорять Евреи, Богъ сотворилъ землю въ совершенномъ, зрѣломъ видѣ.

Календарь, употребляемый нынѣ христіанскими народами, въ главныхъ его основаніяхъ, заимствованъ отъ Римлянъ и также имѣетъ свои недостатки, утвержденные стариною.— Римскій календарь, послѣ многихъ произвольныхъ измѣненій онаго жрецами изъ личныхъ ихъ видовъ, былъ наконецъ преобразованъ Юліемъ Цезаремъ, въ 708 году отъ основанія Рима (т. е. въ 46 г. до Р. Х.), по методѣ предложенной александрійскомъ астрономомъ Созигеномъ.— Принятъ истинный солнечный годъ въ 365¼ дней, а въ гражданскомъ употребленіи положено считать 3 года, *простые*, въ 365 дней, а къ 4-му прибавлять отбрасываемыя доли дня, т. е. къ послѣднему мѣсяцу, Февралю, цѣлый день, и такой годъ называть *високоснымъ*. Длина мѣсяцевъ, уже не лунныхъ, но какъ двѣнадцатыхъ долей солнечнаго года, опредѣлена въ 30 и 31 день, за исключеніемъ Февраля, который изъ угожденія старымъ предрасудкамъ (о счастливыхъ и несчастныхъ числахъ) не могъ получить полнаго числа дней.

Kalendarz księżycowo-słoneczny istniał u Żydów, chociaż w bardzo niedoskonałéj postaci już za czasów Mojżesza. Podług przepisu tego ostatniego, miesiąc 13-ty dodawać należy w takim razie, gdyby owies nie mógł dojrzeć w połowie 1-go miesiąca podług liczenia cywilnego (Nisana), kiedy się składała Bogu ofiara z kłosów (Omer). Z niewoli babilońskiéj Żydzi wynieśli już więcéj oznaczony kalendarz, za podstawę którему bez wątpienia posłużył odkryty przez astronoma greckiego i wprowadzony na igrzyskach olimpijskich (w r. 433 przed Nar. Chr.), tak nazwany od jego imienia cykl *Metona*, t. j. zauważana przez niego blizka równość długości 235 miesięcy księżycowych i 19 lat słonecznych. Późniejsze wydoskonalenie ograniczyło się tylko oznaczeniem porządku następstwa po sobie lat *zupełnych* i *niedostatecznych* i prawideł tyczących się oznaczenia liczby dni w miesiącach. (Patrz kalendarz żydowski na rok 1857-my). Początek roku cywilnego liczy się od miesiąca wiosennego Nisana, lecz lata od stworzenia świata, podług dawnego podania, zaczynają się od miesiąca jesiennego Tiszry, bo, jak mówią Żydzi, Bóg stworzył ziemię w postaci dojrzałéj.

Kalendarz, używany dziś przez narody chrześciańskie, w głównych jego zasadach, jest wzięty od Rzymian i także ma swe wady, które uświęciła dawność. Kalendarz rzymski po wielu dowolnych jego zmianach przez kapłanów, z powodu osobistych ich widoków, był nakoniec przekształcony przez Juliusza Cezara, w r. 708 od założenia Rzymu (t. j. w r. 46 przed Nar. Chr.), podług metody podanéj przez astronoma aleksandryjskiego Sozygenesa. Przyjętym został rok prawdziwy, słoneczny z 365¼ dni składający się, a w używaniu powszechném postanowiono przyjąć w rachubie 3 lata *proste* z 365 dni, a do 4-go dodawać odrzucane części dnia, t. j. do ostatniego miesiąca, lutego, dzień cały, i taki rok nazywać *przestępnym*. Długość miesięcy, już nie księżycowych, lecz jako dwunastych części roku słonecznego, określona do dni 30 i 31, wyjąwszy luty, który dla dogodzenia starym przesądom (o szczęśliwych i nieszczęśliwych dniach), nie mógł zupełnéj liczby dni otrzymać.

Это распредѣленіе дней по мѣсяцамъ осталось безъ перемѣны и сохранилось до нашего времени. Измѣнились только названія двухъ мѣсяцевъ, а именно 5-го и 6-го, изъ коихъ первый стали называть Іюлемъ въ честь и благодарность Юлію Цезарю за введеніе правильнаго календаря, а второй Августомъ, по повѣленію Августа Цезаря (въ 8 г. до Р. Х.), вторично спасшаго календарь отъ злоупотребленія жрецовъ.— Еще позже начало года принято считать не съ Марта, какъ дотолѣ было, но съ Генваря; и такимъ образомъ неполный, послѣдній мѣсяцъ, Февраль, сдѣлался вторымъ. Въ такомъ видѣ римскій календарь и былъ принятъ первыми Христіанами со внесеніемъ въ оный церковныхъ праздниковъ и именъ Святыхъ. Но вскорѣ обнаружилось несогласіе въ назначеніи времени для празднованія Св. Пасхи. Въ однѣхъ церквахъ праздновали ее въ одинъ и тотъ же день года, и въ нѣкоторыхъ 14 Марта, въ какой бы день недѣли оно ни приходилось; въ другихъ же откладывали ее до перваго воскресенья послѣ Мартовскаго полнолунія. Это несогласіе предоставлено было разрѣшить *Никейскому* собору, созванному Императоромъ Константиномъ въ 325 году по Р. Х. Члены этого собора приняли въ основаніе *Юліанскій* календарь и, полагая съ увѣренностію, что длина солнечнаго года строго составляетъ 365¼ дней и что слѣд. весеннее равноденствіе будетъ всегда приходиться въ одинъ и тотъ же день Марта мѣсяца, установили тѣ правила *Пасхалій*, которыя были приняты потомъ всѣми христіанскими Государствами Европы и сохранились до настоящаго времени неизмѣнно въ Греко-восточной Церкви.— Только по прошествіи XII столѣтій отъ времени Никейскаго собора почувствовали и наконецъ нашли нужнымъ исправить ошибку Юліанскаго календаря. А именно: въ 1582 году весеннее равноденствіе или начало весны приходилось 11 Марта, тогда какъ извѣстно было, что во время достопамятнаго собора оно было 21 Мар. *), слѣдовательно въ теченіи 1257 лѣтъ по Юліанскому календарю пропустили въ счетѣ 10 дней. Оказалось, что эта ошибка

*) Оттого то и постановлено было праздновать Пасху въ 1-е воскресенье послѣ *весенняго* полнолунія, т. е. перваго, которое случится послѣ 21 Марта, какъ неизмѣннаго дня равноденствія.

Te liczby dni w 12 miesiącach pozostały bez odmiany i do naszego czasu się zachowały. Zmieniły się tylko nazwiska dwóch miesięcy, a mianowicie 5-go i 6-go, z których pierwszy nazywać zaczęli Juliusem na cześć Juliusza Cezara i przez wdzięczność jemu za wprowadzenie kalendarza regularnego, a drugi Augustem z rozkazu Augusta Cezara (w 8 roku przed Nar. Chr.), który powtórnie ocalił kalendarz od nadużyć kapłanów. Jeszcze poźniéj początek roku postanowiono liczyć nie od marca, jak dotąd było, lecz od stycznia; i takim sposobem niepełny, ostatni miesiąc, luty, został drugim z rzędu. W takiéj postaci kalendarz rzymski był nareszcie przyjęty przez piérwszych Chrześcian z włączeniem do niego świąt kościelnych i imion Świętych. Lecz wkrótce zaszła niezgoda względem naznaczenia czasu dla obchodzenia Zmartwychwstania Pańskiego. W jednych kościołach obchodzili je w jednym i tymże dniu roku, a w niektórych 14-go marca, w jakimkolwiekby dniu tygodnia ono nie przypadało; w innych zaś odkładali je do piérwszéj niedzieli po nowiu marcowym. Niezgodę tę polecono rozstrzygnąć soborowi *Nicejskiemu*, zwołanemu przez cesarza Konstantyna w r. 325 po Nar. Chr. Członkowie tego soboru przyjęli za podstawę kalendarz *Juliański* i, mniemając z pewnością, że długość r. słonecznego ściśle wynosi 365¼ dni i że w skutek tego porównanie wiosenne zawsze będzie przypadało w jednym i tymże dniu miesiąca marca, ułożyli te prawidła *Paschalii*, które potém zostały przyjętémi przez wszystkie państwa chrześciańskie Europy i zachowały się aż do teraźniejszego czasu w Kościele grecko-wschodnim. — Tylko po przejściu XII wieków od czasu soboru Nicejskiejskiego postrzeżono i nakoniec uznano za rzecz potrzebną poprawić błąd kalendarza Juliańskiego. A mianowicie: w roku 1582 porównanie wiosenne czyli początek wiosny przypadał 11 marca; gdy tymczasem wiadomo było, że w czasie wielce pamiętnego soboru było 21-go marca *); zatém w przeciągu 1257 lat podług kalendarza Juliańskiego 10 d. opuszczono w rachunku. Pokazało się, że ta omyłka w rachubie pochodzi z nie-

*) Ztąd to i postanowiono było obchodzić Zmartwychwstanie Pańskie w 1-ą niedzielę po pełni *wiosennéj*, t. j. która nastąpi po 21 marca, który uważano za stały dzień porównania wiosennego dnia z nocą.

въ счисленіи происходитъ отъ неточно-принятой длины года, которая на самомъ дѣлѣ не равняется $365\frac{1}{4}$ днямъ, но весьма близко 365 дн. 5 час. 48 мин. и 48 сек. Посему каждый Юліанскій годъ длиннѣе истиннаго и именно на 11 м. и 12 сек., или въ каждые *четыре* года (3 простые и 1 високосный) просчитывали 44 мин. и 48 сек., которыя бы должно было относить (причитывать) уже къ слѣдующему за тѣмъ *пятому* году. Эти немногія минуты и секунды въ теченіи четырехъ сотъ лѣтъ составляютъ 3 дня 2 часа и 40 минутъ, а въ теченіи вышеупомянутыхъ 1257 лѣтъ составили уже $9\frac{3}{4}$ дня и отодвинули равноденствіе съ 21 на 11 Марта. Дабы возвратить равноденствіе снова на 21 Мар., какъ это было въ 325 г. по Р. Х. и впредь избѣжать такой погрѣшности, Папа, Григорій XIII, повелѣлъ прибавить пропущенные въ счетѣ круглымъ числомъ 10 д., и именно 5 Окт. 1582 г. считать 15; а на будущее время въ продолженіи каждыхъ 400 л. исключать 3 високосныхъ года, т. е. считать ихъ простыми: (и именно тѣ вѣковые годы не считать високосными, въ которыхъ первыя двѣ цифры не дѣлятся на 4 безъ остатка, какъ напр. 1900). Такимъ образомъ были введены въ счетъ *упомянутые выше* 3 дня, просчитываемые по Юліанскому календарю въ 400 лѣтъ; но остались еще 2 час. 40 мин., которыя въ теченіи 3600 лѣтъ составятъ снова почти цѣлыя сутки. И такъ и это поправленное счисленіе, названное Грегоріанскимъ или новымъ стилемъ, въ отличіе отъ стараго Юліанскаго, еще несовершенно; но время, когда потребуется сдѣлать эту поправку на 1 день, еще такъ далеко отъ настоящаго, что мы имѣемъ полное право покамѣстъ не заботиться о томъ.— Напротивъ того погрѣшность Юліанскаго календаря столь чувствительна, что не можетъ оставаться на долго безъ исправленія. Уже въ 1700 году, который по правиламъ Грегоріанскаго счисленія былъ простымъ годомъ (ибо 17 не дѣлится нацѣло на 4), а по старому стилю *високоснымъ*, разность между обоими увеличилась еще однимъ днемъ; точно также старый стиль отсталъ на 1 день въ 1800 году и отстанетъ еще на 1 день въ 1900 г.: тогда разность составитъ 13 дней, и весеннее равноденствіе будетъ по новому стилю, какъ и во время Никейскаго собора, 21 Марта, тогда какъ по старому будутъ считать въ тотъ день 8-е Марта.— Дабы исправить въ настоящее время Старый стиль, т. е.

dokładnie przyjętéj długości r., która w rzeczy saméj nie równa się $365\frac{1}{4}$ dniom, lecz bardzo blizko zawiera 365 d. 5 g. 48 m. i 48 sek. Przeto każdy rok Juliański jest dłuższy od prawdziwego a mianowicie o 11 m. i 12 sek., czyli po każdych *cztérech* l. (3 prostych i 1 przestępni) opuszczali w rachunku 44 m. i 48 se., któreby należało odnosić (doliczać) już do następnego po tym *piątego* roku. Niewiele tych minut i sekund w przeciągu lat cztérechset składają 3 dni 2 godz. i 40 minut, a w przeciągu wyżéj wzmiankowanych 1257 lat złożyły już $9\frac{3}{4}$ dni i odsunęły wiosenne porównanie dnia z nocą z 21 na 11 marca. Ażeby wrócić to porównanie znowu na 21 marca, jak to było w r. 325 po nar. Chr. i nadal takiéj pomyłki uniknąć, papież, Grzegorz XIII, rozkazał dodać opuszczone w rachunku okrągłą liczbą 10 dni, a mianowicie 5 października r. 1582 liczyć 15; a na czas przyszły w przeciągu każdych 400 lat wyłączyć 3 lata przestępne, t. j. uważać je za proste: (a mianowicie nie uważać tych wiekowych lat za przestępne, w których piérwsze dwie cyfry nie dzielą się przez 4 bez reszty, jak np. 1900). Takim sposobem zostały wprowadzonémi do rachunku *wspomniane wyżéj* 3 dni, opuszczane podług kalendarza Juliańskiego w przeciągu 400 lat; lecz pozostały jeszcze 2 godz. 40 min., które w przeciągu 3600 lat złożą znowu prawie całą dobę. Azatém i ta poprawiona rachuba, nazwana Gregoryańskim czyli nowym stylem, dla różnicy od starego Juliańskiego, jeszcze nie jest doskonałą; ale czas, kiedy wypadnie zrobić tę poprawę, 1 dzień wynoszącą, jeszcze jest tak dalekim od teraźniejszego, że mamy zupełne prawo tymczasem o to się nie troszczyć. Przeciwnie zaś pomyłka kalendarza Juliańskiego tak jest znaczna, że nie może na długo bez poprawy zostawać. Już w roku 1700, który podług prawideł rachuby Gregoryańskiéj był rokiem zwyczajnym (bo 17 nie dzieli się wcale przez 4), a podług starego stylu *przestępnym*, różnica pomiędzy obudwóma stylami o jeden dzień jeszcze się powiększyła; zupełnie tako samo stary styl został się 1 dzień w tyle w roku 1800 i zostanie jeszcze na 1 dzien w r. 1900: wtedy różnica złoży dni 13, a porównanie wiosenne będzie podług nowego stylu, jak i w czasie soboru Nicejskiego, 21 marca; gdy tymczasem podług starego będą liczyli w tym dniu 8-go marca. Ażeby poprawić w teraźniejszym czasie Stary styl, t. j. zgodzić go z nowym, potrzeba: albo razem wyrzucić z kalendarza 12 dni i np.

согласить его съ Новымъ, надобно: или разомъ выкинуть изъ календаря 12 дней и напр. 1 Марта ближайшаго года считать 13-мъ, что конечно могло бы быть сопряжено съ важными затрудненіями въ гражданскомъ и общественномъ быту; или же произвесть эту поправку постепенно и незамѣтно, напр: въ теченіи полустолѣтія всѣ годы считать простыми въ 365 дней т. е. пропустить ближайшіе 12 високосныхъ годовъ и потомъ слѣдовать правиламъ Новаго календаря. Послѣ каждаго такого года, *простаго* по Старому стилю и *високоснаго* по *Новому*, разность между обоими уменьшалась бы на 1 день и наконецъ совершенно уничтожилась, при нашемъ предположеніи, 1 Марта 1904 года.

Въ заключеніе остается упомянуть, что Грегоріанская поправка календаря, согласно Папскому декрету, была введена въ назначенный день 1582 года только въ Италіи, Испаніи и Португаліи. Во Франціи новый календарь введенъ 10 (20) Декабря 1582 года; въ Католической Германіи, католическихъ кантонахъ Швейцаріи и въ Нидерландахъ въ 1583 году; въ Польшѣ въ 1586 году; въ Венгріи 1587 года; въ Простестанской Германіи, послѣ долгихъ сопротивленій 18 Февр. (1 Марта) 1700 года и въ тоже время въ Даніи и соединенныхъ Нидерландахъ; въ протестантскихъ кантонахъ Швейцаріи 1 (12) Генв. 1701 г.; въ Англіи 2 (14) Сент. 1752 г.; наконецъ въ Швеціи 17 Февр. (1 Мар.) 1753 года. Старый стиль или Юліанскій календарь удержался до сихъ поръ только въ Россіи и въ церковномъ употребленіи у всѣхъ Христіанъ Греко-Россійскаго исповѣданія.

ИЗЪЯСНЕНІЕ УПОТРЕБЛЕНІЯ МѢСЯЦОСЛОВА.

Въ новомъ Календарѣ въ послѣдней графѣ для каждаго мѣсяца показано: когда Солнце вступаетъ въ новый знакъ зодіака; а эти знаки раздѣляютъ эклиптику на 12 равныхъ частей и каждая часть содержитъ 30 град. Далѣе показано время лунныхъ фазъ и разстояній кратчайшаго и дальнѣйшаго луны. Всѣ эти времена даны по Виленскимъ часамъ; а если бы кто захотѣлъ знать когда именно будетъ напр. Мартовское полнолуніе въ Минскѣ по тамошнимъ часамъ; то долженъ смотрѣть на таблицу IV въ *прибавленіи*, гдѣ вграфѣ 4 показано для многихъ мѣстъ на сколько мин. и секундъ должны разниться мѣстные часы отъ Виленскихъ.

1-szy marca roku najbliższego liczyć za 13-ty, co zapewne mogłoby być złączone z wielkiémi trudnościami w bycie cywilnym i towarzyskim; albo téż wykonywać tę poprawę stopniami i nieznacznie, np. w przeciągu pół wieku wszystkie lata uważać za zwyczajne po dni 365, to jest opuścić najbliższe 12 lat przestępnych a przytém trzymać się Nowego Kalendarza. Po każdym takim roku, *zwyczajnym* podług Starego stylu i *przestępnym* podług Nowego, różnica między jednym i drugim zmniejszyłaby się o 1 dzień i nakoniec zupełnieby znikła przy przyjętych wyżéj warunkach 1-go marca 1904 roku.

Na zakończenie zostaje zrobić wzmiankę, że Gregoryańska poprawa kalendarza została zgodnie z dekretem papiezkim wprowadzona w dniu naznaczonym roku 1582 tylko we Włoszech, Hiszpanii i Portugalii. We Francyi nowy kalendarz został wprowadzony 10 (20) grud. r. 1582; w Niemczech Katolickich, w kantonach Szwajcaryi w r. 1583; w Polsce w r. 1586; w Węgrzech w r. 1587; w Niemczech protestantskich, po długich sprzeciwianiach się 18 lut. (1 marca) roku 1700 i w tymże czasie w Danii i w Niderlandach połączonych; w kantonach protestantskich Szwajcaryi 1 (12) stycznia r. 1701; w Anglii 2 (14) września roku 1752; nakoniec w Szwecyi 17 lut. (1 marca) roku 1753. Stary styl czyli kalendarz Juliański utrzymał się dotąd tylko w Rossyi i w używaniu kościelném u wszystkich Chrześcian wyznania Grecko-rossyiskiego.

OBJAŚNIENIE JAK UŻYWAĆ KALENDARZA.

W nowym kalendarzu w ostatniéj rubryce na każdy miesiąc pokazano: kiedy słońce wstępuje w nowy znak zodyaku; a znaki te dzielą ekliptykę na 12 części równych i każda część zawiera 30°. Daléj pokazany czas odmian księżyca i odległości najdalszéj i najbliższéj księżyca. Wszystkie te czasy dane są podług zegaru wileńskiego; a gdyby kto zażądał wiedzieć kiedy mianowicie będzie np. pełnia marcowa w Mińsku podług tamecznego zegaru; powinien patrzéć na tablicę IV w *dodatku*, gdzie w rubrycе 4 pokazano dla wielu miejsc na ile minut i sekund różnić się powinien zegar miejscowy od wileńskiego.

Въ таблицѣ восхожденія и захожденія солнца показано время когда центръ онаго *по видимому* будетъ находиться на горизонтѣ. По этимъ числамъ можно даже приблизительно повѣрять часы. Но кто имѣетъ вѣрно установленные солнечные часы, или самъ умѣетъ начертить полуденную линію; тотъ въ каждый ясный день можетъ повѣрить свои стѣнные или карманные часы еще съ бо́льшею точностію. А именно, въ самый полдень по солнечнымъ часамъ онъ долженъ поставить стрѣлки минутную и секундную такъ, какъ показано въ предпослѣдней графѣ этой таблицы. И если стѣнные или карманные часы идутъ хорошо; то на слѣдующіе дни при повѣркахъ не потребуется прибавлять или убавлять ходу. Если же нѣтъ, то надобно регулировать до тѣхъ поръ, пока ходъ часовъ будетъ незначителенъ.

Эта же таблица можетъ служить и для многихъ другихъ мѣстъ здѣшняго края; а именно напр. *Виленская* для всѣхъ тѣхъ мѣстъ, которыхъ географическая широта мало разнится отъ широты Вильны (см. таб. IV) подобнымъ образомъ и для другихъ 3-хъ мѣстъ.

Въ таблицѣ IV кромѣ географической широты и долготы многихъ мѣстъ, по которымъ можно отыскать или назначить мѣсто на картѣ, показана въ графѣ 4 разность временъ считаемыхъ въ одинъ и тотъ же моментъ въ различныхъ мѣстахъ сравнительно съ Виленскимъ, (т. е. разность географическихъ долготъ мѣстъ съ Вильною, выраженная во времени). Тѣ мѣста, которыя лежатъ къ Востоку отъ Вильны, считаютъ въ одно и тоже время *больше* часовъ нежели въ Вильнѣ и это означено въ таблицѣ знакомъ +. Мѣста лежащія къ Западу отъ Вильны напротивъ имѣютъ всѣ часы дня позже и это означено знакомъ —. Такимъ образомъ въ каждый моментъ на всякомъ мѣстѣ можно узнать сколько часовъ, минутъ и секундъ считаютъ въ тоже время въ Вильнѣ. На оборотъ, повѣривъ часы въ Вильнѣ и пріѣхавши въ одно изъ показанныхъ въ таблицѣ мѣстъ (для которыхъ даны числа въ этой графѣ), можно тотчасъ поправить часы такъ, какъ они должны показывать въ томъ мѣстѣ. А именно если въ таблицѣ стоитъ +; то до́лжно подвинуть стрѣлки впередъ на столько минутъ и секундъ сколько тамъ показано; если же —; то назадъ.

W tablicy wschodu i zachodu słońca pokazano kiedy środek jego *widzialnie* będzie się na poziomie znajdował. Podług tego zegaru można nawet przez przybliżenie konfrontować zegar. Lecz kto ma dokładnie nastawiony zegar słoneczny, czy sam umié nakréślić linią południową; ten w każdy dzień pogodny może regulować swój zegar ścienny lub kieszonkowy z największą akuratnością. A mianowicie, w samo południe podług zegaru słonecznego powinien postawić minutnik i skazówkę sekundową tak jak w rubryce téj tablicy pokazano. I jeżeli zegar ścienny lub kieszonkowy dobrze idzie, na dni następne przy regulowaniu nie trzeba dodawać lub ujmować chodu. Jeżeli zaś nie, wtedy należy regulować dopóty, dopóki chód zegara będzie nieznaczny.

Taż tablica posługiwać może i dla wielu innych miejsc kraju tutejszego; a mianowicie np. *wileńska* dla wszystkich tych miejsc, których szerokość geograficzna mało się różni od szerokości Wilna (pa. tabl. IV). Podobnym sposobem i dla innych 3 miejsc.

W tablicy IV oprócz szerokości geograficznéj i długości wielu miejsc, podług których można wyszukać lub naznaczyć miejsce na karcie, pokazana jest w rubryce 4 różnica czasów liczonych w jednym i tymże momencie w rozmaitych miejscach porównywając z wileńskiém, (t. j. różnica długości geograficznych miejsc z Wilnem, wyrażona w czasie). Te miejsca, które leżą na wschód od Wilna, liczą w jednym i tymże czasie *więcéj* godzin niż w Wilnie i to oznaczone jest w tablicy znakiem +. Miejsca leżące na zachód od Wilna, przeciwnie, mają wszystkie godziny dnia poźniejsze i to pokazano znakiem —. Takim sposobem w każdym momencie na każdém miejscu można się dowiedzieć ile godzin, minut i sekund liczą w tymże czasie w Wilnie. Na odwrót, skonfrontowawszy zegarek w Wilnie i przyjechawszy do jednego z pokazanych miejsc na tablicy (dla których dane są liczby w téj rubryce), natychmiast można poprawić zegarek tak, jak w têm miejscu pokazywać powinien. A zwłaszcza jeżeli w tablicy stoi +, wtedy należy posunąć skazówki naprzód na tyle minut i sekund, ile tam pokazano; jeżeli zaś —, więc nazad.

ГЕНВАРЬ 31 день. JANUARIUS. STYCZEN ma dni 31.

Ч.	Д.	Благословиши вѣнецъ лѣта благости твоея Господи! Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickje według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Luty w Styczniu.	
		Апост. 254. *Ев. Луки* 6.		*Imie Jego JEZUS* Luc. 2.		Styczeń.	
1	В.	ОБРѢЗАН. ГОСПОД.	W.	NOWY ROK. Fulgent.	13	Hilaryusza Pap.	♂
2	С.	Сильвестра Папы Рим.	S.	Makarego Opata.	14	Hilarego Opata.	☿
3	Ч.	Пророка Малахіа.	C.	DanielaM. i Genowefy.	15	Pawła 1 Pust.	♃
4	П.	Соборъ 70 Апостолъ.	P.	Tytusa Biskupa i Mę.	16	Marcella Pap. M.	♀
5	С.	*Навеч.* М. Ѳеопемпта.	S.	Telesfora Pap. i Męcz.	17	Antoniego Opat.	♄
		Недѣля Богоявл. Господ. *Апост.* 302. *Ев. Матѳ.* 6.		*O przybyciu i pokłonie 3-ch Mędrców.* Mat. 2.		*Ewanielija* Joan. 2.	
6	В.	Богоявленіе Господ.	N.	Trzech Królów.	18	N. 2 po 3 Król.	☉
7	П.	*Соб. Іоанна Предте.*	P.	Julijana i Lucyjana M.	19	Ferdynan. Król.	☽
8	В.	Пр. Георгіа Хозевита.	W.	Rygoberta i Seweryna.	20	Fabijan. i Sebas.	♂
9	С.	Мученика Полуевкта.	S.	Marcyjanny Pan. i Mę.	21	Agnieszki P. M.	☿
10	Ч.	Григоріа Еп. Нуссійск.	C.	Agatona i Wilhelma.	22	Wincentego Mę.	♃
11	П.	*Преподобн. Ѳеодосіа.*	P.	Hygina Pap. i Gwidona.	23	Zaślub. N. M. P.	♀
12	С.	Мученицы Татіаны.	S.	Raynolda i Honoraty P.	24	Tymoteusza Bis.	♄
		Недѣля по Просвѣщени. *Апост.* 224. *Ев. Матѳ.* 8.		*O utracie, i znalezieniu Jezusa w Kościele.* Luc. 2.		*Ewanielija* Mat. 8.	
13	В.	Ермила и Стратоника.	N.	1 po 3 Kró. Hilaryu.	25	N. 3 po 3 Król.	☉
14	П.	Пр. Отецъ въ Синаи.	P.	HilaregoOp. i Anastazyi.	26	Polikarpa B. M.	☽
15	В.	Пр. Павла Ѳивейскаго.	W.	Pawła Pierw. Pustel.	27	Jana Złotoustc.	♂
16	С.	Пок. Ап. ПетраВеригъ.	S.	Marcella Pa. i Stefana.	28	Ildefonsa i Kar.	☿
17	Ч.	*Пр. Антоніа Велик.*	C.	Antoniego Opata Pust.	29	Franciszka Sal.	♃
18	П.	Аѳанасія и Кирілла.	P.	Kat. S. Piot. w Rzym.	30	Martyny Panny.	♀
19	С.	Преподобна. Макаріа.	S.	Ferdynanda, i Kanuta.	31	Piot. Wyz. *Wig.*	♄
		Недѣля 33. по Пятидесят. *Апост.* 285. *Ев. Луки* 94.		*O przemianie wody w wino na godach.* Joan. 2.		*Ewanielija* Mat. 8.	
20	В.	*Пр. Еуѳимія Велика.*	N.	2 po 3 Kró. N. Im. Je.	1	*Feb.* N. 4 po 3 K.	☉
21	П.	Преподоб. Максима.	P.	*Agnieszki Pann. Mę.*	2	Gromn. N. M. P.	☽
22	В.	Св. Апостола Тимоѳеа.	W.	Wincentego i Anastaz.	3	Błażeja B. i Mę.	♂
23	С.	Священму. Климента.	S.	*Zaśl.* N. M. P. i Jana.	4	Andrzeja i Wer.	☿
24	Ч.	Пре. Матери Ксеніи.	C.	Tymoteusza Bis. i M.	5	Agaty Pan. Mę.	♃
25	П.	*Григоріа Богослова.*	P.	*Nawróc. S. Pawła Ap.*	6	Teofila i Doroty.	♀
26	С.	Препо. Ксенофонта.	S.	Polikarpa M. i Pauliny.	7	Romualda Opat.	♄
		Нед. Мытар. и Фарисеа. *Апост.* 296. *Ев. Луки.* 89.		*O uzdrowieniu trędowatego i o setniku.* Mat. 8.		*Ewanielija.* Mat. 20.	
27	В.	*Воз. Мощ. Св. Іоан. Зл.*	N.	3 po 3 Kró. Jana Złot.	8	N. Starozapust.	☉
28	П.	Пре. Ефрема Суріна.	P.	Ildefonsa i Cyrylla Bi.	9	Apolonii P. i M.	☽
29	В.	Пр. Мо. С. Ігнатіа Бо.	W	Franciszka Salezy. Bi.	10	Scholastyki Pan.	♂
30	С.	Трехъ Святителей.	S.	Martyny i Adelgundy.	11	Lucyusza i Eufr.	☿
31	Ч.	**Свят. Кура и Іоанна.**	C.	**Piotra Nol. i Marcelli.**	12	Gaudent. i Eula.	♃

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

8 (20) Солнце вступаетъ въ знакъ Водолея въ 2 ч. 48 ми. утра.

8 (20) Słońce wstępuje w znak Wodnika o go. 2 m. 48 rano.

☾ 6 (18) Последняя четверть въ 6 ч. 31 м. утра.

6 (18) Kwadra 2 o g. 6 m. 31 rano.

● 14 (26) Новолуніе въ 1 ч. 7 ми. утра.

14 (26) Nów o g. 1 m. 7 rano.

☽ 20 (Фев. 1) Перв. четв. въ 10 ч. 1 ми. по полудни.

20 (1 Lut.) Kwadra 1 o g. 10 m. 1 po południu.

○ 28 (Фев. 9) Полнолуніе въ 1 час. 34 ми. утра.

10 (9 Lut.) Peł. o g. 1 m. 43 rano.

Луна въ апогеѣ 6 (18) въ 5 часовъ утра.

Księżyc w oddaleniu 6 (18) o g. 5 rano.

Луна въ перигеѣ 18 (30) въ 11 часовъ утра.

Księżyc w przybliżeniu 18 (30) o g. 11 rano.

B

ФЕВРАЛЬ 28 дней. FEBRUARIUS. LUTY ma dni 28.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Marzec w Lutym.	МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.
1	П	Мученика Трифона.	P.	IgnacegoB. i M. *Wigil.*	13	Jordana i Fuski.	♀
2	С.	Срѣтеніе Господне.	S.	Gromniczney N. M. P.	14	Walentego Mę.	♄
		Недѣля о Блудн. Сынѣ.		*O robotnikach najętych*		*Ewanielija.*	
		Апост. 135. *Ев. Луки.* 79.		*do winnicy.* Mat. 20.		Luc. 8.	
3	В	*Пр. Сумеона и Анны.*	N.	Starozap. Błażeja.	15	N. Mięsopustna.	☉
4	П.	Преподоб. Ісідора.	P.	Andrzeja i Weroniki.	16	Julijanny P. i M.	☽
5	В.	Св. Мученицы Агафіи.	W.	Agaty Panny i Męcze.	17	Polikarpa Bis.	♂
6	С.	Преп. Вукола Смvрнс.	S.	Teofila i Doroty P. M.	18	Konstanc. P. M.	☿
7	Ч.	Преподоб. Парѳе. Еп.	C.	Romualda Opata.	19	Konrada Wyz.	♃
8	П.	Великомуч. Ѳеодора.	P.	Jana z Mat. i Rycharda.	20	Eucharego Bis.	♀
9	С.	Мученика Нікифора.	S.	Apolonii Panny i Męcz.	21	Eleonory Panny.	♄
		Недѣля Мясопустная.		*O zasiewie zboża na róż-*		*Ewanielija.*	
		Апост. 140. *Ев. Матѳ.* 106.		*maitej roli.* Luc. 8.		Luc. 18.	
10	В.	Мученн. Харалампіа.	N.	Mięsopustna. Scholasty.	22	N. Zapustna.	☉
11	П.	Священуч. Власіа.	P.	Lucyusza i Eufrozyny.	23	Romany Panny.	☽
12	В.	Мелетіа и *Алексіа.*	W.	Gaudentego, i Eulalii.	24	*Macieja Apost.*	♂
13	С.	Препо. Мартиніана.	S.	Julijana Fuski i Jorda.	25	Flawiana. *Pop.*	☿
14	Ч.	Пре. Авксентіа.	C.	Walentego Kapł. Męcz.	26	Alexand. i Nest.	♃
15	П.	Апостола Онисіма.	P.	Faustyna i Jowity Mę.	27	Fortun. i Anast.	♀
16	С.	Му. Памфіла.	S.	Onezyma i Julijanny P.	28	Romana Wyz.	♄
		Недѣля Сыропустная.		*Jezus przepowiada swą*		*Ewanielija.*	
		Апост. 112. *Ев. Матѳ.* 17.		*przyszłą mękę.* Luc. 18.		Mat. 4.	
17	В.	*М. Ѳеодора Тvрона.*	N.	Zapustna. Polikarpa.	1	*Mar.* N. 1. Wstę.	☉
18	П.	Льва Па. Рим. 1 *д. пос.*	P.	Konstancyi i Zuzanny.	2	Heleny i Amel.	☽
19	В.	Апостола Архиппа.	W.	Konrada W. i GabinaM.	3	Kuneg. i Fortu.	♂
20	С.	Льва Еп. Катанскаго.	S.	Eucharego Bis. *Popiel.*	4	*Kazimier. Su.*	☿
21	Ч.	Препод. Тімоѳеа.	C.	Eleonory Panny.	5	Fryderyka Op.	♃
22	П.	Обр. Мо. Му. во Евген.	P.	Kated. S. Piot. w Anty.	6	Wiktor. *Such.*	♀
23	С.	Свящму. Полvкарпа.	S.	Fulgentego, i Romany.	7	Tomasza. *Such.*	♄
		Недѣля 1 Поста.		*O djable kuszącym Chry-*		*Ewanielija.*	
		Апост. 329. *Ев. Іоанна* 5.		*stusa na górze.* Mat. 4.		Mat. 17.	
24	В.	*Обр. Гл. Іоан. Предт.*	N.	Wstępna. *Macieja.*	8	N. 2. Sucha.	☉
25	П.	С. Отца Тарасіа Архи.	P.	Wiktoryna i Serafina.	9	Franciszki Wd.	☽
26	В.	Св. Порфіріа Еписк.	W	Alexandra, i Nestora B.	10	40-tu Męczen.	♂
27	С.	Преподоб. Прокопіа.	S.	Leandra i Fortu. *Such.*	11	Konstanc. Wyz.	☿
28	Ч.	Преподобна. Василіа.	C.	Romana Opata. Wyz.	12	Grzegorza Pap.	♃

6 (18) Солнце вступаетъ въ знакъ Рыбъ, въ 5 час. 25 ми. по полудни.

6 (18) Słońce wstępuje w znak Ryb, o g. 5 m. 25 po połud.

5 (17) Послѣд. четверть въ 4 час. 1 мин. утра.

5 (17) Kwadra 2 o g. 4 min. 1 rano.

12 (24) Новолуніе въ 1 ча. 39 м. по полудни.

12 (24) Nów o g. 1 m. 39 po południu.

19 (Мар. 3) Первая чет. въ 6 час. 11 м. утра.

19 (3 Mar.) Kw. 1 o g. 6 m. 11 rano.

26 (Мар. 10) Полн. въ 5 ч. 58 ми. по полудни.

26 (10 Mar.) Peł. o g5. m.58 po połud.

Луна въ апогеѣ 3 (15) въ 2 час. утра.

Księżyc w oddaleniu 3 (15) o g. 2 rano.

Луна въ перигеѣ 14 (26) въ 7 ч. по полудни.

Księżyc w przybliżeniu 14 (26) o g. 1 po południu.

НРАВОУЧИТЕЛЬНЫЯ ИЗРѢЧЕНІЯ

изъ Священнаго Писанія:

Изъ Премуд. Сирахова. Глав. 7, ст. 39. »Во всѣхъ словесѣхъ твоихъ поминай послѣдняя твоя: и во вѣки не согрѣшиши.

Гл. 8 ст. 1, »Не сварися съ человѣкомъ сильнымъ, да не когда впадеши въ руцѣ его.

PRAWIDŁA OBYCZAJOWE

z Pisma Świę:

U Ekklezyastyka Roz. 7, w. 39, »We wszystkich sprawach twoich pamiętaj na ostatnie rzeczy twoje, a na wieki nie zgrzeszysz.

Rozd. 8, w. 1. »Nie wadź się z człowiekiem możnym, byś snadź nie wpadł w ręce jego.

МАРТЪ 31 день. MARTIUS. MARZEC ma dni 31.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Kwiecień w Marcu.		МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.
1	П.	Препмучц. Евдокіи.	P.	Albina B. i Anto. *Such.*	13	Nicefora i Patr.	♀	
2	С.	Священмучен. Θеодота.	S.	Symplicy. i Heleny *Su.*	14	Matyldy Kr. W.	♄	
		Недѣля 2. Поста. *Апост.* 304. *Ев. Марка* 7.		*O przemienieniu się Chrystusa na górze.* Mat. 17.		*Ewanielija.* Luc. 11.		
3	В.	М. Евтропіа и Клеони.	N.	**2 Sucha.** Fortunata.	15	**N. 3 Głucha.**	☉	
4	П.	Преподоб. Герасіма.	P.	**Kazimierza Królew.**	16	Cyrylla i Tacyja.	☽	
5	В.	С. Мученика Конона.	W.	Przenies. S. Wacława.	17	Patrycego i Gert.	♂	
6	С.	42 Муч. въ Амморіи.	S.	Wiktoryna i Kolety.	18	Gabryela Archa.	☿	
7	Ч.	Му. Василіа и Ефрема.	C.	Tomasza z Akwinu.	19	*Józ. Obl. N. M. P.*	♃	
8	П.	Преподоб. Θеофvлакта.	P.	Jana Bożego i Beaty P.	20	Joach. Ojca N. P.	♀	
9	С.	40 *Муч. въ Севастіи.*	S.	Franciszki i Katarzy.	21	Benedykta Opa.	♄	
		Недѣля 3. Поста. *Апост.* 311. *Ев. Марка* 37.		*O Chrystusie wyrzucającym czartów.* Luc. 11.		*Ewanielija.* Joan. 6.		
10	В.	Мученн. Кондрата.	N.	**3 Głucha.** 40 Męcz.	22	**N. 4 Srodopost.**	☉	
11	П.	Софроніа Патріарха.	P.	Konstantyna i Pelagii.	23	Katarzyny Kró.	☽	
12	В.	Преподобн. Θеофана.	W.	Grzegorza W. Pap.	24	Tymoteus. *Wig.*	♂	
13	С.	Пр. Мо. Нікифора Пат.	S.	Nicefora i Patrycyi M.	25	**Zwiast. N. M. P.**	☿	
14	Ч.	Преподо. Венедикта.	C.	Zacharyjasza i Matyldy	26	Ludgiera Bisk.	♃	
15	П.	Муч. Агапіа и 6 муч.	P.	Cyryjaka i Longina M.	27	Ruperta Bisku.	♀	
16	С.	Священному. Савина.	S.	Cyrylla i Tacyjana M.	28	Syxta i Gunter.	♄	
		Недѣля 4. Поста. *Апост.* 314. *Ев. Марка* 40.		*O nakarmieniu 5000 ludzi 5-cią chlebami.* Joan. 6.		*Ewanielija.* Joan. 8.		
17	В.	*Пр. Алексіа* и Макар.	N.	**4 Srodpost.** Patrycego.	29	**N. 5 Biała.**	☉	
18	П.	Св. Кvрілла Іерусал.	P.	Gabryela Ar. i Edwar.	30	Kwiryna i Anieli	☽	
19	В.	Му. Хрvсанеа и Даріи.	W.	*Jozefa Oblub. N. M. P.*	31	Kornelii i Balbi.	♂	
20	С.	Пр. Отецъ убіенныхъ.	S.	Joachima Ojca N. M. P.	1	*Apr.* Teodory P.	☿	
21	Ч.	Пр. Іакова Епископа.	C.	Benedykta Opata.	2	Franci. z Pauli.	♃	
22	П.	Священмуч. Василіа.	P.	Pawła B. i Oktawiana.	3	*N. M. P. Boles.*	♀	
23	С.	Препомуч. Никона.	S.	Ottona i Katarzy. *Wig.*	4	Izydora Bisku.	♄	
		Недѣля 5. Поста. *Апост.* 321. *Ев. Марка* 47.		*O żydach chcących ukamienować Chry.* Joan. 8.		*Ewanielija.* Mat. 21.		
24	В.	Преподоб. Захаріи.	N.	**5 Biała.** Epigmeu.	5	**N. 6 Kwietna.**	☉	
25	П.	**Благов. Пр. Богород.**	P.	**Zwiast. N. M. P.**	6	Wilhelma Opa.	☽	
26	В.	*Соб. Арх. Гавріила.*	W.	Teodozynsza i Kastula.	7	Epifaniusza Bis.	♂	
27	С.	Пр. Матери Матроны.	S.	Ruperta B. i Lidyi M.	8	Dyonizego z Ko.	☿	
28	Ч.	Пр. Іларіона и Стефа.	C.	Syxta Pap. i Gunterm.	9	*Wielki Czwar.*	♃	
29	П.	Пр. Марка и Кvрілла.	P.	*N. M. P. Boleś.* Eusta.	10	*Wielki Piątek.*	♀	
30	С.	Преп. Іоанна Списат.	S.	Kwiryna i Anieli Wd.	11	*Wielka Sobota.*	♄	
		Недѣля Ваіи. *Апост.* 247. *Ев. Іоанна* 41.		*O wjeździe Chrystusa do Jerozolimy.* Mat. 21.		*Ewanielija.* Mar. 16.		
31	В.	Пре. Vпатіа Еписк.	N.	**6 Kwietna.** Benjamina.	12	**Zmartw. Pańs.**	☉	

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

8 (20) Солнце вступаетъ въ знакъ Овна въ 5 ч. 18 ми. по полудни, начало Весны.

8 (20) Słońce wstępuje w zn. Barana o g. 5 m. 18 po połud. początek Wiosny.

6 (18) Послѣд. четв. въ 10 ч. 45 ми. по полудни.

6 (18) Kwadra 2 o g. 10 m. 45 po południu.

14 (26) Новолун. въ 0 ч. 10 ми. утра.

14 (26) Nów o g. 0 m. 10 rano.

20 (Ап. 1) Перв. четверть въ 3 час, 15 м. по полудни.

20 (1 Kw.) Kwad. 1, o g. 3 m. 15 po południu.

28 (Ап. 9) Полно. въ 11 ча. 10 мин. утра

28 (9 Kw.) Peł. o g. 11 m. 10 rano.

Луна въ апогеѣ 2 (14) въ 6 час. по полудни.

Księżyc w oddaleniu 2 (14) o god. 6 po południu.

Луна въ перигеѣ 14 (26) въ 21 час. ночи.

Księżyc w przybliżeniu 14 (26) o g. 12 w nocy.

Луна въ апогеѣ 30 (Апр. 11) въ 4 ч. утра.

Księżyc w oddaleniu 30 (11 Kw.) o g. 4 rano.

2. Не тяжися съ человѣкомъ богатымъ, да не когда отяготитъ ти мѣру.

2. Nie spieraj się z człowiekiem bogatym, by snadź przeciw tobie prawem nie czynili.

АПРѢЛЬ 30 дней. APRILIS. KWIECIEN ma dni 30.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Maj w Kwietniu.	
1	П.	Прец. Маріи Египет.	P.	Hugona i Teodory P.	13	Poniedz. Wielk.	☽
2	В.	Преподоб. Тита чуд.	W.	Franciszka z Pauli.	14	Tyburcy. i Wal.	♂
3	С.	Преподобна. Никиты.	S.	Rycharda Biskupa.	15	Ludwika i Kass.	☿
4	Ч.	*Великій Четвертокъ.*	C.	*Wielki.* Izydora Bisk.	16	Kalix. i Lamber.	♃
5	П.	*Великій Пятокъ.*	P.	*Wielki.* Wincentego.	17	Aniceta i Rudol.	♀
6	С.	*Великая Суббота.*	S.	*Wielka.* Wilhelma B.	18	Apolonius. Wy.	♄
		Недѣля Свя. Пасхи. *Апост.* 1. *Ев. Іоанна* 1.		*O Zmartwychwstaniu Chrystusa Pana.* Mar. 16.		*Ewanielija.* Joan. 20.	
7	В.	Пасха Хри. Георг.	N.	Zmart. Pańs. Donata.	19	N. Przewodna.	☉
8	П.	Пон. Свѣт. Иродіо.	P.	Ponie. Wiel. Apolon.	20	Suplicyusza M.	☽
9	В.	Мученика Евпсихіа.	W.	Maryi Egipcyjanki.	21	Anzelma Bisk.	♂
10	С.	Мученика Терентіа.	S.	Ezechiela Proroka.	22	Sotera i Kaja.	☿
11	Ч.	Св. Муч. Антупы.	C.	Leona Pap. i Elwiry.	23	Woyciecha B. M.	♃
12	П.	Пр. Василіа Парійска.	P.	Juliusza i Konstante.	24	*Jerzego Męcz.*	♀
13	С.	Священмуч. Артемон.	S.	Hermenegilda Kró. M.	25	Marka Ap. i Ew.	♄
		Недѣля 2. по Пас. о Ѳомѣ. *Апост.* 14. *Ев. Іоанна* 65.		*O pokazaniu się Chrystusa uczniom.* Joan. 20.		*Ewanielija.* Joan. 16.	
14	В.	3-хъ Виленскихъ Муч.	N.	Przewodna. Tyburc.	26	N. 2 po Wielk.	☉
15	П.	Апостола Арістарха.	P.	Krescentego i Kassyl.	27	Teofila Bis.	☽
16	В.	Мученицы Агапіи.	W.	Kalixta i Lamberta.	28	Witalisa Mę.	♂
17	С.	Преподобн. Сvмеона.	S.	Anicety P. i Rudolfa.	29	Piotra Męcz.	☿
18	Ч.	Преподобнаго Іоанна.	C.	Eleuterego i Apoloniu.	30	Katarzyny Sen.	♃
19	П.	Пре. Іоанна Ветхопе.	P.	Hermogena i Elfega.	1	*Maj.* Fili. Jakó.	♀
20	С.	Пр. Ѳеодора Тріхины.	S.	Wiktora i Cezarego.	2	Atanaz. i Zygm.	♄
		Нед. 3. по Пас. о Мирон. *Апост.* 16. *Ев. Марка* 69.		*O Chrystusie dobrym Pasterzu owiec.* Joan. 10.		*Ewanielija.* Joan. 16.	
21	В.	Свя. Іаннуарія.	N.	2 po Wielk. Grob. Chry.	3	N. 3 po Wielk.	☉
22	П.	Пр. Ѳеодора Сvкеота.	P.	Sotera i Kaja. Pp. Mm.	4	Floryja. i Moni.	☽
23	В.	Великомуч. Георгія.	W	*Jerzego Męczennika.*	5	Piusa V. Papie.	♂
24	С.	Муч. Саввы Стратил.	S.	Woyciecha Bis. Męcz.	6	Jana A. w Oleju.	☿
25	Ч.	*Ап. и Еванг. Марка.*	C.	*Marka Apost. i Ewan.*	7	Domicelli Pan.	♃
26	П.	Свмуч. Василіа Амасій.	P.	Kleta i Marcellina Pp.	8	*Stanisł. B. i M.*	♀
27	С.	Свмуч. Сvмео. Ср. Гос.	S.	Anastazego i Tertulija.	9	Grzegorza Nazy.	♄
		Нед. 4 по Пас. о Разслаб. *Апост.* 23. *Ев. Іоанна* 14.		*Chrystus mówi o smutku i radości uczniom.* Joan 16.		*Ewanielija.* Joan. 16.	
28	В.	Ап. Іасона и Сосіпат.	N.	3 po Wielk. Opie. S. Józ.	10	N. 4 po Wielk.	☉
29	П.	Св. 9 Муч. въ Кузицѣ.	P.	Piotra Męczenn. Z. K.	11	Mamerta Bis.	☽
30	В.	*Св. Апостола Іакова.*	W.	Katarzyny Seneńskiey.	12	Pankracego Bis.	♂

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

8 (20) Солнце вступаетъ въ знакъ Тельца въ 6 час. 42 ми. утра.

8 (20) Słoń. wstępuje w zn. Byka o g. 6 m. 42 rano.

5 (17) Послѣдняя четверть въ 1 час. 41 м. по полудни.

5 (17) Kw. 2 o g. 1 m. 41 po połud.

12 (24) Новолуніе въ 8 ча. 55 мин. утра.

12 (24) Nów o g. 8 m. 55 rano.

19 (Мая 1) Первая четверть въ 1 ч. 59 мин. утра.

19 (1 Maja) Kw. 1-sza o g. 1 m. 59 rano.

27 (Мая 9) Полно. въ 3 час. 52 мин. утра.

27 (9 Maja) Peł. o g. 3 m. 52 rano.

Луна въ перигеѣ 12 (24) въ 10 час. утра.

Księżyc w przybliżeniu 12 (24) o g. 10 rano.

Луна въ апогеѣ 26 (Мая 8) въ 5 ч. утра.

Księżyc w oddaleniu 26 (8 Maja) o g. 5 rano.

4. Не сварися съ человѣкомъ язычнымъ, и не накладай на огнь его дровъ.
5. Не играй съ неказаннымъ; да не примутъ безчестія прародители твои.

4. Nie swarz się z człowiekiem języcznym, a nie przykładaj drew na ogień jego.
5. Nie obcuj z nieumiejętnym człowiekiem, aby źle nie mówił o rodzaju twoim.

МАЙ 31 день. MAJUS. MAY ma dni 31.

Ч. Д.		Праздники Православные.	Т. D.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Czerwiec w Maju.	
1	С.	С. Пророка Іереміи.	S.	*Filipa i Jakóba Apost.*	13	Serwacego Bis.	☿
2	Ч.	С. Аѳанасія Великаго.	C.	Atanazego i Zygmun.	14	Bonifacego M.	♃
3	П.	М. Тимоѳеа и Мавры.	P.	*Znalezie. S. Krzyża.*	15	Zofii i 3 córek.	♀
4	С.	Препомучц. Пелагіи.	S.	Floryjana i Moniki.	16	Jana Nepomuc.	♄
		Нед. 5. по Пас. о Самар. *Апост.* 28. *Ев. Іоанна* 12.		*O przyczynie odejścia Chrystusowego.* Joan. 16.		*Ewanielija.* Joan. 16.	
5	В.	Великомучцы Ирины.	N.	4 po Wiel. Piusa V. P.	17	N. 5 po Świąt.	☉
6	П.	Іова многострадальна.	P.	Jana Ewang. w Oleju.	18	†Felix. i Wena.	☽
7	В.	*Знам. Неб. Креста.*	W.	Domicelli Panny.	19	†Piotra Celesty.	♂
8	С.	Ап. Іоанна Богослова.	S.	*Stanisława B. M.*	20	†BernardynaSe.	☿
9	Ч.	Пр. Мо. Св. Николая.	C.	Grzegorza Naz. B. Teol.	21	Wniebo. Pań.	♃
10	П.	*Ап. Сімона Зилота.*	P.	Izydora i Antonina B.	22	Heleny i Julii.	♀
11	С.	*Обновле. Царяграда.*	S.	Mamerta B. i Majola.	23	Dezyderyus. B.	♄
		Недѣ. 6. по Пас. о Слѣпом. *Апост.* 38. *Ев. Іоанна* 34.		*O wyyściu i powrócie Chrystusa do Ojca.* Joan. 16.		*Ewanielija.* Joan. 15 i 16.	
12	В.	С. Епифанія и Германа	N.	5 po Wiel. N.M.P.Łas.	24	N. 6 po Św.	☉
13	П.	Великомучц. Гликеріи.	P.	†Serwacego B. i Jowa.	25	Grzeg. VII. Pap.	☽
14	В.	Св. Мученика Ісідора.	W.	†Bonifacego Męczenn.	26	Filipa Neryusz.	♂
15	С.	Пр. Пахомія Великаго.	S.	†Zofii z 3 córkami.	27	JanaPap. i Beda.	☿
16	Ч.	Возн. Господ. П. Ѳеод.	C.	Wnieb. Pań. Jana Ne.	28	Germana Bis.	♃
17	П.	Апостола Андроника.	P.	Paschalisa i Torpeta.	29	Teodozyi Wdo.	♀
18	С.	Муч. Ѳеодота Агкурс.	S.	Felixa i Wenantego.	30	Felixa i Ferdyn.	♄
		Недѣ. 7. по Пас. Св. Отецъ. *Апост.* 44. *Ев. Іоанна* 56.		*O przyjściu pociechy Ducha Swię.* Joan. 15 i 16.		*Ewanielija.* Joan. 14.	
19	В.	Священмуч. Патрікія.	N.	6 po Wielk. Piotra.	31	Zesłanie Du. S.	☉
20	П.	Мучен. Ѳалалея.	P.	Bernardyna Seneńskie.	1	*Jun.* Ponie. Św.	☽
21	В.	*Константи. иЕлены.*	W.	Polieukta i Walensa.	2	Erazma Bisku.	♂
22	С.	Св. Муч. Василіска.	S.	Heleny Kr. i Julii P.	3	Klotyl.Pa. *Such.*	☿
23	Ч.	Преподобн. Михаила.	C.	Dezyderyusza i Hilde.	4	Optata i Saturn.	♃
24	П.	Преподоб. Сумеона.	P.	Jana Regi. i Joan. W.	5	Bonifacego *Su.*	♀
25	С.	*Об. Гл. Св.Іоан.Пред.*	S.	Grzegorza i Urbana Pp.	6	Norberta *Such.*	♄
		Недѣля Пятидесятницы. *Апост.* 3. *Ев. Іоанна* 27.		*O Zesłaniu Ducha Swiętego Prawdy.* Joan. 14.		*Ewanielija.* Mat. 28.	
26	В.	С. Троицы Карпа.	N.	Zesła. D. Sw. Filipa.	7	N. SSS. Tróycy.	☉
27	П.	Дн. С. Духа Ѳерапонта.	P.	Poned. Swia. Jana P.	8	Maxym. i Meda.	☽
28	В	Преп. Нікиты Еписко.	W.	Germana i Lucyjana.	9	Pryma i Felicy.	♂
29	С.	Преподобн. Ѳеодосіи.	S.	Maxyma i Teodo. *Such.*	10	Bogumi. i Małg.	☿
30	Ч.	Пр. Ісаакія Далмат.	C.	Felixa P. i Ferdynan.	11	Boże Ciało.	♃
31	П.	Св. Апостола Ермія.	P.	Petronelli Panny*Such.*	12	Onufrego Pust.	♀

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

9 (21) Солнце вступаетъ въ знакъ Близнецовъ въ 5 ч. 29 м. утра.

8 (20) Słoń. wstępuje w zn. Bliźniąt o g. 5 m. 29 rano.

5 (17) Последняя четверть въ 0 ч. 51 м. утра.

5 (17) Kwadra 2 o g. 0 m. 51 rano.

11 (23) Новолуніе въ 4 час. 29 ми. по полудни.

11 (23) Nów o g. 4 m. 29 po połud.

18 (30) Первая четверть въ 2 ча. 53 м. по полудни.

18 (30) Kw. 1-sza o go. 2 m. 53 po połud.

26 (Іюн. 7) Полн. въ 7 час. 4 мин. по полудни.

26 (Czer. 7) Peł. o g. 7 m. 4 po połud.

Луна въ перигеѣ 10 (22) въ 9 час. по полудни.

Księżyc w przybliżeniu 10 (22) o g. 9 po południu.

Луна въ апогеѣ 23 (Іюня 4) въ 2 час. по полудни.

Księżyc w oddaleniu 23 (4 Czer.) o g. 2 po połud.

6. Не поноси человѣку обращающуся отъ грѣхи: помяни яко вси есмы въ епитиміяхъ.

6. Nie wzgardzaj człowieka, który się odwraca od grzechu, ani mu urągaj, pomnij żeśmy wszyscy godni karania.

ІЮНЬ 30 дней. JUNIUS. CZERWIEC ma dni 30

Ч. Д.		Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Lipiec w Czerw.		МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.
1	С.	С. Мученика Іустіна.	S.	Nikodema i Prok. *Such.*	13	Antonie. Padew.	♄	
		Недѣля 1. Всѣхъ Святыхъ. *Апост.* 330. *Ев. Матѳ.* 38.		*O Chrzcie w Imie Ojca, i Syna, i Ducha S.* Mat. 28.		*Ewanielija.* Luc. 14.		
2	В.	Всѣхъ Святыхъ. *Мясоп.*	N.	SSS. Trójcy, Erazma.	14	N. 2 po Swiąt.	☉	
3	П.	М. Лукіллія, 1 *д. пос.*	P.	Laurentyna i Klotyl.	15	Wita i Modesta.	☽	
4	В.	Митрофана и Констан.	W.	Alexandra i Kwiryna.	16	Benona i Justyn.	♂	
5	С.	Священмучен. Дороѳеа.	S.	Bonifacego i Walery.	17	Adolfa i Marcy.	☿	
6	Ч.	Пр. Іларіона и Висар.	C.	Boże Ciało: Norberta.	18	Marka i Marceli.	♃	
7	П.	Священм. Ѳеодота.	P.	Roberta Opata Z. Cyst.	19	*Ser. P. Jezusa.*	♀	
8	С.	*Великомуч. Ѳеодора.*	S.	Maxymil. i Medard.	20	Sylwery. i Flor.	♄	
		Недѣля 2. по Пятидесят. *Апост.* 81. *Ев. Матѳ.* 9.		*O wezwaniu na wielką wieczerzę.* Luc. 14.		*Ewanielija.* Luc. 15.		
9	В.	*Кирилла Александрій.*	N.	2 po Swiąt. Prymu.	21	N. 3 po Swiąt.	☉	
10	П.	Священмуч. Тимоѳея.	P.	Bogumiła i Małgorza.	22	Paulina Bisku.	☽	
11	В.	*Ап. Варѳол. и Варна.*	W.	Barnaby Apostoła.	23	Agrypiny Pan.	♂	
12	С.	Пр. Онуфрія и Петра.	S.	Onufrego i Akwiliny P.	24	*Na. S. Ja. Chr.*	☿	
13	Ч.	Мученицы Акулины.	C.	Antoniego z Padwy W.	25	Prospera Bis.	♃	
14	П.	Пророка Елиссеа.	P.	*N. Serca P. Jezusa.*	26	Jana i Pawła M.	♀	
15	С.	Св. Пророка Аммоса.	S.	Wita i Modesta Męcz.	27	Wład. Kr. *Wig.*	♄	
		Недѣля 3. по Пятидесят. *Апост.* 88. *Ев. Матѳ.* 18.		*O zabłąkanéj owcy i zgubionym groszu.* Luc. 15.		*Ewanielija.* Luc. 5.		
16	В.	Тихона Амаѳунскаго.	N.	3 po Swiąt. Aurelija.	28	N. 4 po Swiąt.	☉	
17	П.	Муч. Мануила и Саве.	P.	Adolfa B. i Marcyjana.	29	Piot. i Paw. Ap.	☽	
18	В.	Св. Мученика Леонтія.	W.	Marka i Marcellina M.	30	Emilii i Lucyny.	♂	
19	С.	*Ап. Іуды Брат. Госп.*	S.	Gerwazego i Protazego.	1	*Jul.* Teodozyu.	☿	
20	Ч.	Священм. Меѳодія Епи.	C.	Sylweryusza i Flora.	2	*Nawie. N.M. P.*	♃	
21	П.	С. Мученика Іуліана.	P.	Aloizego Gonzagi *S. J.*	3	Heliodo. i Anat.	♀	
22	С.	Священму. Евсевія Епи.	S.	Paulina B. 10,000 Mm.	4	Józefa Kalasant.	♄	
		Недѣля 4 по Пятидесят. *Апост.* 93. *Ев. Матѳ.* 25.		*O obfitym ryb połowie Piotra.* Luc. 5.		*Ewanielija.* Mat. 5.		
23	В.	Мученицы Агрупіны.	N.	4 po Swiąt. Zenona.	5	N. 5 po Swiąt.	☉	
24	П.	Рожд. Св. Іоанна Кр.	P.	*Narodz. S. Jana. Chr.*	6	Izajasza i Dom.	☽	
25	В.	Препмучц. Февроніи.	W.	Prospera, i Gallikana.	7	Estery i Pulcher.	♂	
26	С.	Преп. Давида Селунск.	S.	Jana i Pawła br. Mm.	8	Kilijana i Elżb.	☿	
27	Ч.	Преподоб. Самисона.	C.	Władysława Kr. Węg.	9	Cyrylla i Anato.	♃	
28	П.	Свят. Кура и Іоанна.	P.	Leona 11 Pap. *Wigil.*	10	7 braci i Jana.	♀	
29	С.	Апос. Петра и Павла.	S.	Piotra i Pawła Apost.	11	Sabina i Pelagii.	♄	
		Недѣ. 5 по Пятидесят. *Апост.* 103. *Ев. Матѳ.* 28.		*O pojednaniu się z bratem zagniewanym.* Mat. 5.		*Ewanielija.* Luc. 19.		
30	В.	*Соборъ 12 Апостолъ.*	N.	5 po Sw. P.S.P.A. i Em.	12	N. 6 po Swiąt.	☉	

9 (21) Солнце вступаетъ въ знакъ Рака въ 1 ча. 59 м. по полудни. Начало Лѣта.

9 (21) Słoń. wstępuje w znak Raka o go. 1 m. 59 po południu. początek Lata.

☾ 3 (15) Послѣдняя четверть въ 8 час. 51 м. утра

3 (15) Kwadra 2 o g. 8 m. 51 rano.

● 9 (21) Новолуніе въ 11 ч. 45 ми. по полудни.

9 (21) Nów o g. 11 m. 45 po połudn.

☽ 17, (19) Первая четверть въ 6 час. 1 м. утра.

17 (19) Kw. 1-sza o god. 6 min. 1 rano.

○ 25 (Іюл. 7) Полн. въ 8 час. 25 мин. утра.

25 (7 Lip) Peł. o g. 8 m. 25 rano.

Луна въ перигеѣ 8 (20) въ 3 час. утра.

Księżyc w przybliżeniu 8 (20) o g. 3 rano.

Луна въ апогеѣ 20 (Іюл. 2) въ 3 ч. утра.

Księżyc w oddaleniu 20 (2 Lip.) o g. 3 rano.

7. Не безчести человѣка въ старости его: ибо и ты самъ состарѣешся.
8. Не радуйся о мертвецѣ бывшемъ враж-

7. Nie gardź człowiekiem w starości jego: bo i z nas się starzeją.
8. Nie raduj się z śmierci nieprzyjaciela

ІЮЛЬ 31 день. JULIUS. LIPIEC ma dni 31.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Sierpien w Lipcu.	
1	П.	Св. Космы и Даміана.	P.	Juliusza i Teobalda.	13	Małgorzaty P.	☽
2	В.	*Пол. Ризы Пр. Бого.*	W.	*Nawie. N.M.P.* i Otton.	14	Bonawentury K.	♂
3	С.	Мученика Ѵакінѳа.	S.	Heliodora i Kamilli.	15	Rozesła Aposto.	☿
4	Ч.	Св. Андрея Критскаго.	C.	Józefa Kalasant. Wyz.	16	*N. M. P. Szkapl.*	♃
5	П.	*Ѳанасія Ѳонскаго.*	P.	Agatona i Wilhelma.	17	Alexego Wyzn.	♀
6	С.	Преп. Сісоя Великаго.	S.	Izajasza, i Dominiki P.	18	Szymona z Lip.	♄
Недѣля 6. по Пятидесят. *Апост.* 100. *Ев. Матѳ.* 29.				*O nakarmieniu 7-mią chlebami 4000 ludzi.* Mar. 8.		*Ewanielija.* Mat. 7.	
7	В.	Пр. Ѳомы и Акакія.	N.	6 po Swiąt. Klaudyu.	19	N. 7 po Swiąt.	☉
8	П.	Великомуч. Прокопія.	P.	Jana z Dukli i Elżbie.	20	Elijasza i Czesła.	☽
9	В.	Свящмуч. Панкратія.	W.	Zenona i Anatolii P.	21	Daniela i Praxe.	♂
10	С.	45 М. и *Пол. Риз. Госп.*	S.	7 braci synów Felicyty.	22	Maryi Magdale.	☿
11	Ч.	Вм. Еvф. и Бл. К. Ольги.	C.	Cypryjana i Pelagii P.	23	Apollinare. B. M.	♃
12	П.	Муч. Прокла и Иларія.	P.	Jana Gwalberta Opata.	24	Krystyny P. M.	♀
13	С.	*Соб. Арханг. Гавріи.*	S.	Małgorzaty Panny M.	25	*Jakóba Aposto.*	♄
Недѣля 7. по Пятидесят. *Апост.* 116. *Ев. Матѳ.* 33.				*O strzeżeniu się fałszywych Proroków.* Mat. 7.		*Ewanielija.* Luc. 16.	
14	В.	С. Апостола Акvлы.	N.	7 po Swiąt. Bonawen.	26	N. 8 po Swiąt.	☉
15	П.	Кvр. и Іулі. Б. К. Вла.	P.	*Roz. Ss. Ap.* i Henry.	27	Pantaleo. i Nata.	☽
16	В.	Свящмуч. Аѳvногена.	W.	*Szkapler. N. Mar. P.*	28	Innocen. i Celsa.	♂
17	С.	Великмучц. Марины.	S.	Alexego Wiel. Wyzn.	29	Marty i Serafi.	☿
18	Ч.	Му. Ѵакин. и Емеліана	C.	Szymona i Kamilla Wy.	30	Abdona i Senne.	♃
19	П.	Пре. Макріны. и Діа.	P.	Wincentego a Paulo W.	31	Ignacego Lojoli.	♀
20	С.	Свят. Пророка Иліи.	S.	Elijasza Pr. i Czesława.	1	*Aug. Piot. w Ok.*	♄
Недѣля 8 по Пятидесят. *Апост.* 124. *Ев. Матѳ.* 58.				*O przezornosci szafarza niesprawiedliwego* Luc. 16.		*Ewanielija.* Luc. 19.	
21	В.	С. Сvмеона Юродиваго	N.	8 po Swiąt. Daniela.	2	N. 9 po Swiąt.	☉
22	П.	*С. Маріи Магдалин.*	P.	*Maryi Magdaleny.*	3	Znal. S. Szczepa.	☽
23	В.	Муч. Трофіма и Ѳеофи.	W.	Apollinarego i Liberyu.	4	Dominika Wyz.	♂
24	С.	Бориса и Глѣба Хріст.	S.	Franciszka i Krystyny.	5	N. M. P. Snieżn.	☿
25	Ч.	Успеніе Св. Анны.	C.	*Jakóbu Apostoła.*	6	*Przemien. Pań.*	♃
26	П.	Священмучен. Ермолая.	P.	*Anny Matki N. M. P.*	7	Kajetana Wyzn.	♀
27	С.	Пант. и Бл. Николая.	S.	Pantaleona i Natalii M.	8	Cyryja. i Larga.	♄
Недѣля 9 по Пятидесят. *Апост.* 128. *Ев. Матѳ.* 59.				*O przyszłém zburzeniu Jerozolimy.* Luc. 19.		*Ewanielija.* Luc. 18.	
28	В.	А. Никанора и Пармен.	N.	9 po Swiąt. Kunegun.	9	N. 10 po Swiąt.	☉
29	П.	Мучени. Калліника.	P.	Marty i Serafiny Pan.	10	Wawrzyńca M.	☽
30	В.	А. Сілы и Сілуа. *Мясо.*	W.	Abdona i Sennesa Mę.	11	Zuzan. i Tybur.	♂
31	С.	Свя. Еvдокіма.	S.	Ignacego Lojoli Wyz.	12	Klary i Felicys.	☿

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

11 (23) Солнце вступаетъ въ знакъ Льва въ 1 час. 54 м. утра.

11 (23) Słoń. wstępuje w zn. Lwa o g. 1 m. 54 rano.

☾ 2 (14) Послѣдняя четверть въ 2 ч. 37 м. по полудни.

2 (14) Kwadra 2 o g. 2 m. 37 po południu.

● 9 (21) Новолуніе въ 7 час. 55 мин. утра.

9 (21) Nów o g. 7 m. 55 rano.

☽ 16 (28) Первая четверть въ 10 час. 55 м. по полудни.

16 (28) Kwadra 1-sza o go. 10 m. 55 po połud.

○ 24 (Авг. 5) Полн. въ 8 ч. 10 м. по полудни.

24 (Sier. 5) Peł. o g. 8 m. 10 po połud.

☾ 31 (Авг. 12) Послѣдн. че. въ 7 час. 23 мин. по полудни.

31 (12 sier.) Kw. 2 o g. 7 m. 23 po połud.

Луна въ перигеѣ 5 (17) въ 9 час. по полудни.

Księżyc w przybliżeniu 5 (17) o g. 9 po południu.

Луна въ апогеѣ 17 (29) въ 8 часовъ по полудни.

Księżyc w oddaleniu 17 (29) o g. 8 po połud.

Луна въ перигеѣ 31 (Авг. 12) въ 11 ч. утра.

Księżyc w przybliżeniu 31 (12 Sier.) o g. 11 rano.

дебнѣйшемъ тебѣ: помяни, яко вси умираемъ.

9. Не презри повѣсти премудрыхъ, и въ притчахъ ихъ живи.

twego: wiedząc że wszyscy umieramy, a do wesela przyjść nie chcemy.

9. Nie lekce waż powieści starców mądrych, a w przypowieściach ich baw się.

АВГУСТЪ 31 день. AUGUSTUS. SIERPIEN ma dni 31.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Święta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Wrzes: w Sierpniu.	
1	Ч.	*Происхо. чес. Крест.*	C.	*Piotra Ap. w Okowach.*	13	Hipolita i Kas.	♃
2	П.	Архидіакона Стефана.	P.	*N. Mar. P. Anielskiéj.*	14	Euzebiu. *Wig.*	♀
3	С.	Пр. Іcаакіа и Далмата.	S.	Znalezie. S. Szczepana.	15	Wnie: N. M. P.	♄
		Недѣля 10 по Пятидесят. *Апост.* 131. *Ев. Матѳ.* 72.		*O modlitwie Faryzeusza i pokorze Celnika.* Luc. 18.		*Ewanielija.* Mar. 7.	
4	В.	Седми Отроковъ спящ.	N.	10 po Swiąt. Dominika.	16	N. 14 po Swiąt.	☉
5	П.	С. Мученика Евсігніа.	P.	*N. M. P. Snieżnéj.*	17	Maman. i Miro.	☽
6	В.	Преображе. Господн.	W.	*Przemienie. Pańskie.*	18	Agapita i Hele.	♂
7	С.	Препомучен. Дометіа.	S.	Kajetana i Donata B.	19	Benigny i Bron.	☿
8	Ч.	Емиліана Кvзіческа.	C.	Cyryjaka i Larga Mę.	20	Bernarda Opa.	♃
9	П.	*Апостола Матѳіа.*	P.	Romana M. i Jana Wyz.	21	Joanny Fran. W.	♀
10	С.	Архидіак. Лаврентіа.	S.	*Wawrzyńca Męczen.*	22	Joach. i Symfor.	♄
		Недѣля 11 по Пятидесят. *Апост.* 141. *Ев. Матѳ.* 77.		*O uzdrowieniu głucho-niemego.* Mar. 7.		*Ewanielija.* Luc. 10.	
11	В.	Му. Евпла Архидіако.	N.	11 po Sw. Tyburce.	23	N: 15 po Swiąt.	☉
12	П.	Муч. Фотіа и Анікиты.	P.	Klary i Felicy. Pan.	24	Bartłomieja Ap.	☽
13	В.	Преподобна. Максіма.	W.	Hipolita i Kassyjana.	25	Ludwika Króla.	♂
14	С.	Св. Пророка Міхеа.	S.	Euzebiusza Wyz. *Wig.*	26	Zefiryna i Róży.	☿
15	Ч.	Успеніе. Пр. Богород.	C.	Wniebowzię. N. M. P.	27	*Przen. S. Kazi.*	♃
16	П.	*Пр. Нерукот. Образа.*	P.	Rocha W. i Sereny Ces.	28	Augustyna Bis.	♀
17	С.	С. Мученика Мvрона.	S.	Mamanta i Mirona Mę.	29	*Scięcie S. Jana.*	♄
		Недѣля 12 по Пятидесят. *Апост.* 158. *Ев. Матѳ.* 79.		*O Samarytanie litującym się nad zranionym.* Luc. 10.		*Ewanielija.* Luc. 13.	
18	В.	Муч. Флора и Лавра.	N.	12 po Swiąt. Jacka W.	30	N. 16 po Swiąt.	☉
19	П.	Муч. Андрея Страти.	P.	Ludwika i Bronisła.	31	Raymunda W.	☽
20	В.	С. Пророка Самуила.	W.	Bernarda Opata Wyz.	1	*Sept.* Idzego Op.	♂
21	С.	С. Апостола Ѳаддея.	S.	Joanny Franc. Wd.	2	Stefana Kr. Wę.	☿
22	Ч.	Мученика Агаѳоника.	C.	Symforyja. i Filiberta.	3	Izabelli i Eufro.	♃
23	П.	Св. Мученика Лупна.	P.	Zacheusza i Filipa Ben.	4	Rozalii Panny.	♀
24	С.	Священмуч. Евтvхія.	S.	*Bartłomieja Apostoła.*	5	Wiktoryna Mę.	♄
		Недѣля 13 по Пятидесят. *Апост.* 166. *Ев. Матѳ.* 87.		*O uzdrowieniu 10-ciu trędowatych.* Luc. 17.		*Ewanielija.* Mat. 6.	
25	В.	Ап. Варѳолом. и Тіта.	N.	13 po Swiąt. Ludwika.	6	N. 17 po Swiąt.	☉
26	П.	М. Адріана и Наталіи.	P.	Zefiryna i Róży Panny.	7	Reginy P. *Wig.*	☽
27	В.	Преподобнаго Пімена.	W.	Cezarynsza Bis. Wyz.	8	Narod. N. M. P.	♂
28	С.	Пр. Моvсеа Мvріна.	S.	Augustyna Bis. D. Koś.	9	Adryjana Męcz.	☿
29	Ч.	Ус. Гл. С. Іоан. *Пост.*	C.	*Scię. S. Jana,* i Sabiny.	10	Mikołaja z Tol.	♃
30	П.	Кн. Александра Нев.	P.	Felixa, i Gaudentego.	11	Prota i Jacka M.	♀
31	С.	*Пол. Пояса Пр. Бог.*	S.	Raymunda, i Rufiny.	12	Gwidona Wyzn.	♄

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

11 (23) Солнце вступаетъ въ знакъ Дѣвы въ 7 ч. 25 мин. утра.

11 (23) Słoń. wstępuje w zn. Panny o g. 7 m. 25 rano.

7 (19) Новолуніе въ 6 часовъ 7 мин. по полудни.

7 (19) Nów o g. 6 m. 7 po połud.

15 (27) Первая четверть въ 4 ч. 46 м. по полудни.

15 (27) Kwad. 1-sza o go. 4 m. 46 po południu.

23 (Сент. 4) Полн. въ 6 час. 48 мин. утра.

23 (4 Wrze.) Peł. o g. 6 m. 48 rano.

30 (Сент. 11) Послѣдняя че. въ 0 ча. 31 мин. утра.

30 (11 wrze.) Kw. 2 o god. 0 mi. 31 rano.

Луна въ апогеѣ 14 (26) въ 4 часа по полудни.

Księżyc w oddaleniu 14 (26) o g. 4 po południu.

Луна въ перигеѣ 26 (Сент. 7) въ 2 ч. по полудни.

Księżyc w przybliżeniu 26 (Wrze. 7) o g. 2 po południu.

10. Яко отъ нихъ навыкнеши наказанію, и служити вельможамъ удобно.

10. Bo się od nich nauczysz mądrości i nauki rozumu i służyć panom bez przygany.

СЕНТЯБРЬ 30 дней. SEPTEMBER. WRZESIEN ma dni 30.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Listopad w Pazdzie.	
		Недѣля 14 по Пятидесят. *Апост.* 170. *Ев. Матѳ.* 89.		*O niemożności służenia dwóm panom.* Mat. 6.		*Ewanielija.* Luc. 7.	
1	В.	Преподобна. Сумеона.	N.	14 po Swiąt. *Poc.N.P.*	13	N. 15 po S.	☉
2	П.	Мученика Маманта.	P.	Stefana Kr. i Maxyma.	14	Podwyż. Sw. †	☽
3	В	Священмучен. Анѳіма.	W.	Izabelli Kr. i Eufrozyny.	15	Nikomeda Męcz.	♂
4	С.	Священмучен. Вавилы.	S.	Rozalii Pan. i Bazylis.	16	Cypryja. *Such.*	☿
5	Ч.	Захаріи и Елисаветы.	C.	Wawrzyńca i Urbana.	17	Piąt. S. Franci.	♃
6	П.	*Чу. Арханг. Михаила.*	P.	Zacharyjasza i Petron.	18	Józe. i Tom. *Su.*	♀
7	С.	Мученика Созонта.	S.	Reginy Panny. *Wigi.*	19	Januarego *Such.*	♄
		Нед. 15 Предъ Воздвижен. *Апост.* 215. *Ев. Іоанна.* 9.		*O wskrzeszeniu jedynaka syna wdowy w Na.* Luc. 7.		*Ewanielija.* Luc. 14.	
8	В	Рождес. Пр. Богород.	N.	15 po Swiąt.	20	N. 16 po Swiąt.	☉
9	П.	*Св. Іоакима и Анны.*	P.	Adryjana i Gorgoniu.	21	Mateusza A. E.	☽
10	В.	Мученицы Митродоры.	W.	Mikołaja i Pulcheryi P.	22	Maurycego Mę.	♂
11	С.	Пр. Ѳеодоры Александ.	S.	Prota i Jacka Męcz.	23	Tekli Panny M.	☿
12	Ч.	Священмуч. Автонома.	C.	Gwidona. *Zw. nad Turk.*	24	Pafnuc. i Gerar.	♃
13	П.	*Обновле. Храма Воск.*	P.	Maureliusza i Polixeny	25	Kleofa. i Aureli.	♀
14	С.	Возд. Св. Крест. *Пос.*	S.	*Podwyższe. S. Krzyża.*	26	Jozafata i Cypr.	♄
		Недѣля 16 по Воздвиженіи. *Апост.* 203. *Ев. Марка* 37.		*O uzdrowieniu opuchłego w Szabat* Luc. 14.		*Ewanielija.* Mat. 22.	
15	В.	Великомуч. Никиты.	N.	16 po Swiąt. *Im. N. M. P.*	27	N. 17 po Swiąt.	☉
16	П.	Великомучц. Евфиміи.	P.	Kornelego i Eufemii P.	28	Wacława Kro.	☽
17	В.	Мучц. Софіи и чадъ ея.	W.	Piątna S. Franciszka W.	29	*Michała Archa.*	♂
18	С.	Преподобна. Евменіа.	S.	Józefa. i Tomasza *Su.*	30	Hieronima D. K.	☿
19	Ч.	Мученика Трофіма.	C.	Janaryusza i Konstan.	1	*Oct.* Remigiusza.	♃
20	П.	Великомуч. Евстафіа.	P.	Eustache. i Faus. *Such.*	2	*Aniołów. Stróż.*	♀
21	С.	Апостола Кондрата.	S.	*Mateu. Ap. i Ew. Su.*	3	Kandyda Męcz.	♄
		Недѣля 17 по Пятидесят. *Апост.* 182. *Ев. Матѳ.* 62.		*O dwóch największych przykazaniach,* Mat. 22.		*Ewanielija.* Mat. 9.	
22	В	Священномуч. Фоки.	N.	17 po Sw. Mauryce.	4	N. 18 po Swiąt.	☉
23	П.	*Зач. Св. Іоан. Крест.*	P.	Lina Pap. i Tekli Pan.	5	Placyda i Flaw.	☽
24	В.	Первомучц. Ѳеклы.	W.	Pafnuce. i Gerarda.	6	Brunona i Fidy.	♂
25	С.	Евфросиніи и *Сергіа.*	S.	Kleofasa M. i Aurelii P.	7	Marka i Justy.	☿
26	Ч.	Ап. и Ев. Іоан. Бог.	C.	Jozafata A. B. i Cypryj.	8	Brygidy Wdow.	♃
27	П.	Св. Муч. Каллистрата.	P.	Prze. S. Stan. Koz. i Dam.	9	Dyonizego B. M.	♀
28	С.	*Преподоб. Харитона.*	S.	Wacława i Eustachii.	10	Francisz. Borgi.	♄
		Недѣля 18 по Пятидесят. *Апост.* 188. *Ев. Луки.* 17.		*O uzdrowieniu powietrzem ruszonego.* Mat. 9.		*Ewanielija.* Mat. 22.	
29	В.	Преподобна. Куріака.	N.	18 po Sw. *Michała.*	11	N. 19 po Swiąt.	☉
30	П.	Священмучен. Григоріа.	P.	Hieronima Dokto. Koś.	12	Maxymilija. B.	☽

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

11 (23) Солнце вступаетъ въ знакъ Вѣсовъ, въ 4 час. 6 мин. утра; начало Осени

11 (23) Słoń. wstępuje w znak Wagi, o g. 4 m. 6 rano początek Jesieni.

🌑 6 (18) Новолуніе въ 7 ч. 14 м. утра.

6 (18) Nów o g. 7 m. 14 rano.

🌓 14 (26) Первая четверть въ 10 ч. 40 ми. утра.

14 (26) Kwadra 1 o go. 10 m. 40 rano.

○ 21 (Окт. 3) Полн. въ 4 ч. 50 м. по пол.

21 (3 Pazd.) Peł. o g. 4 m. 50 po połud.

🌗 28 (Окт. 10) Посл. четверть въ 7 час. 35 мин. утра.

28 (10 pazd.) Kw. 2 o g. 7 m. 35 rana.

Луна въ апогеѣ 11 (23) въ 10 час. утра.

Księżyc w oddaleniu 11 (23) o g. 10 rano.

Луна въ перигеѣ 23 (Окт. 5) въ 11 ч. утра.

Księżyc w przybliżeniu 23 (pażd. 5) o g. 11 rano.

11. Не отступай отъ повѣсти старцевъ: ибо тіи навыкоша отъ отецъ своихъ.

11. Nie puszczaj mimo się powieści starszych: bo się oni nauczyli od ojców swoich.

ОКТЯБРЬ 31 дней. OCTOBER. PAŹDZIERNIK ma dni 31.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Święta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Paździer: w Wrześ.	
1	В.	Покровъ Пр. Богород.	W.	Remigiusza, i Maxymy.	13	Edwarda Króla.	♂
2	С.	См. Купріана и Густи.	S.	*An. Stróżów* i Fausta.	14	Kalixta Pap. M.	☿
3	Ч.	С. Діонусіа Арсонаги.	C.	Kandyda i Gerarda.	15	Jadwigi i Teres.	♃
4	Г.	Священмучен. Іероѳеа.	P.	Franciszka Serafic. W.	16	Florentyna Bis.	♀
5	С.	Мученицы Харитины	S.	Placyda, i Flawii Pan.	17	Wiktora i Lucy.	♄
		Недѣля 19 по Пятидесят. *Апост.* 194. *Ев. Луки.* 26.		*O zaproszeniu na gody weselne niechcących* Mat. 22.		*Ewanielija.* Joan. 4.	
6	В.	*Св. Апостола Ѳомы.*	N.	19 po Sw. Róż. N. M. P.	18	N. 20 po Swiąt.	☉
7	П.	Муч. Сергіа и Вакха.	P.	Marka Pap. i Osyty P.	19	Piotra z Alkant.	☽
8	В.	Преподобныя Пелагіи.	W.	Brygidy Wd. i Justyny.	20	Prze. S. Woycie.	♂
9	С.	*Апо. Іакова Алфеова.*	S.	Dyonizego Bis. i Mę.	21	Urszuli P. i Mę.	☿
10	Ч.	Священмуч. Евлампіа.	C.	Franc. Borg. *Zw. Choc.*	22	Alfonsa i Kordu.	♃
11	П.	С. Апостола Филиппа.	P.	Zenaidy i Placydy Pa.	23	Jana Kapistr. W.	♀
12	С.	*Пер. С. Мощ. въ Гат.*	S.	Maxymiliana Bis. i M.	24	*Rafała Archa.*	♄
		Недѣля 20 по Пятидесят. *Апост.* 200. *Ев. Луки.* 30.		*O uzdrowieniu umierającego w Kafarna.* Joan. 4.		*Ewanielija.* Mat. 18.	
13	В.	Муч. Карпа и Папилы.	N.	20 po Swią. Edwarda.	25	N. 21 po Swiąt.	☉
14	П.	Му. Гервасія и Назар.	P.	Kalixta P. i Burcharda.	26	Ewarysta Pap.	☽
15	В.	Преподоб. Евфимія.	W.	Jadwigi Wd. i Teres. P.	27	Iwona i Frumen.	♂
16	С.	С. Мученика Логгина.	S.	Florentyna B. i Gawła.	28	*Symona i Judy.*	☿
17	Ч.	Про. Осіи и Пр. Андреа	C.	Wiktora i Lucyny Pa.	29	Narcyza i Euze.	♃
18	П.	*Апос. и Еванг. Луки.*	P.	*Łukasza Apo. i Ewan.*	30	Zenob. Pan.	♀
19	С.	Свя. Пророка Іоиля.	S.	Piotra z Alka. i Pelagii.	31	Wolfg. B. *Wigi.*	♄
		Недѣля 21 по Пятидесят. *Апост.* 203. *Ев. Луки.* 35.		*O dłużniku i złośliwym słudze.* Mat. 18.		*Ewanielija.* Mat. 22.	
20	В.	Великомуч. Артемія.	N.	21 po Swiąt. Ireny P.	1	*Nov.* Wszyst. S.	☉
21	П.	Преподоб. Іларіона.	P.	Urszuli P. i 11,000 Dz.	2	*Dzień Zadusz.*	☽
22	В.	Каз. Икон. Пр. Бого.	W.	Jana dobrego i Korduli.	3	Teofila i Huber.	♂
23	С.	*Ап. Іакова Бр. Бож.*	S.	Jana Kapistrana Wyz.	4	Karola Borome.	☿
24	Ч.	Св. Мученика Ареѳы.	C.	*Rafała Archanioła.*	5	Zachary. i Elżb.	♃
25	П.	Св. Муч. Маркіана.	P.	Kryspina i Kryspinia.	6	Leonarda Wyz.	♀
26	С.	*Великому. Димитріа.*	S.	Ewarysta Papieża i M.	7	Engelberta Męc.	♄
		Недѣля 22 по Пятидесят. *Апост.* 215. *Ев. Луки.* 83.		*O oddawaniu czynszu Cesarzowi.* Mat. 22.		*Ewanielija.* Mat. 9.	
27	В.	С. Мученика Нестора.	N.	22 po Swiąt. Jana Ka.	8	N. 22 po Swiąt.	☉
28	П.	Му. Терентіа и Неони.	P.	*Symona i Judy Ap.*	9	Teodora Męcz.	☽
29	В.	Мученицы Анастасіи.	W.	Narcyza B. i Euzebii P.	10	Andrze. i Nimfy.	♂
30	С.	М. Зиновіа и Зиновіи.	S.	Marcellina i Zenobii.	11	*Marcina Bisku.*	☿
31	Ч.	Апостола Стахуа.	C.	Wolfganga. i Luc. *Wigi.*	12	Marcina Pap.	♃

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

11 (23) Солнце вступаетъ въ знакъ Скорпіона въ 11 ча. 36 мин. утра.

11 (23) Słoń. wstępuje w znak Niedźwiadka o g. 11 m. 36 rano.

5 (17) Новолуніе въ 11 час. 19 мин. по полуд.

5 (17) Nów o g. 11 m. 19 po połud.

14 (26) Первая четверть въ 3 час. 48 м. утра.

14 (26) Kwadr. 1-sza o g. 3 m. 48 rano.

21 (Нояб. 2) Полн. въ 2 ч. 49 ми. утра.

21 (2 List.) Peł. o g. 2 m. 49 rano.

27 (Нояб. 8) Посл. четверть въ 5 час. 55 м. по полуд.

27 (8 List.) Kw. 2 o g. 5 m. 55 po południu.

Луна въ апогеѣ 9 (21) въ 1 ч. утра.

Księżyc w przybliżeniu 9 (21) o g. 1 rano.

Луна въ перигеѣ 21 (Нояб. 2) въ 8 ча. по полудни.

Księżyc w przybliżeniu 21 (2 List.) o g. 8 po południu.

12. Яко отъ нихъ навыкнеши разуму, и во время потребно дати отвѣтъ.

13. Не возгнѣщай углія грѣшники, да не сгориши огнемъ пламени его.

12. Bo od nich nauczysz się rozumu, i dawać odpowiedź czasu potrzeby.

13. Nie rozpalaj węgla grzeszników karząc je, i nie zapalaj się płomieniem ognia grzechów ich.

НОЯБРЬ 30 дней. NOVEMBER. LISTOPAD ma dni 30.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Grudzień w Listop.		МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.
1	П.	Св. Космы и Даміана.	P.	Wszystk. Świętych.	13	Dydaka Wyzn.	♀	
2	С.	М. Акіндуна и Пигасіа	S.	*Dzień Zadusz.* Wikto.	14	Scrapiona Męcz.	♄	
		Недѣля 23 по Пятидесят.		*O wskrzeszeniu zmarłej*		*Ewanielija.*		
		Апост. 220. *Ев. Луки.* 38.		*księżniczki.* Mat. 9.		Mat. 13.		
3	В.	М. Акепсіма и Аиѳала.	N.	23 po Św. *Op. N.M.P.*	15	N. 24 po Świąt	☉	
4	П.	Преподобн. Іоанникіа.	P.	Karola Borom. Kardyn.	16	Edmunda Bisk.	☽	
5	В	Галактіона и Епістим.	W.	Zachar. i Elżb. Rod. S. J.	17	Grzego. i Salom.	♂	
6	С.	Павла Исповѣдника.	S.	Leonarda Wyznawcy.	18	Eugeniu. i Odon.	☿	
7	Ч.	С. 33 Муч. въ Мелит.	C.	Herkulana i Engelber.	19	Elżbiety Królo.	♃	
8	П.	Архістра. Михаила.	P.	4ch Koronat. i Godefry.	20	Felixa Walezy.	♀	
9	С.	Онисіфора и Порфиріа.	S.	Teodora M. i Eustolii.	21	*Ofiaro. N. M. P.*	♄	
		Недѣля 24 по Пятидесят.		*O uśmierzeniu morskiéj*		*Ewanielija.*		
		Апост. 221. *Ев. Луки.* 39.		*nawałnicy.* Mat. 8.		Mat. 24.		
10	В.	Ап. Ераста и Олумпа.	N.	24 po Św. Andrze.	22	N. 25 po Świąt	☉	
11	П.	Му. Миныи Виктора.	P.	*Marcina Biskupa.*	23	Klemensa P. i M.	☽	
12	В.	Іоанна Милостиваго.	W.	5 Bra. Pol. i Marcina P.	24	Jana od Krzyża.	♂	
13	С.	*Іоанна Златоустаго.*	S.	Dydaka Wyz. i Zabiny.	25	Katarzyny P. M.	☿	
14	Ч.	*Ап. Филиппа. Мясо.*	C.	Serapiona i Klementy.	26	Konrada i Piot.	♃	
15	П.	Муч. Гуріа. 1 *д. пост.*	P.	Leopolda i Gertrudy P.	27	Barlaama i Joza.	♀	
16	С.	*Ап. и Еван. Матѳеа.*	S.	Edmunda i Otmara Op.	28	Rufina i Mansw.	♄	
		Недѣля 25 по Пятидесят.		*O zasiewie kąkolu między*		*Ewanielija.*		
		Апост. 224. *Ев. Луки.* 53.		*pszenicą.* Mat. 13.		Luc. 21.		
17	В.	Григоріа Неокесарій.	N.	25 po Świąt. Stanisł.	29	N. 1 Adwentu.	☉	
18	П.	Му. Платона и Роман.	P.	Eupsychiusza i Odona.	30	*Andrzeja Ap.*	☽	
19	В.	Свят. Пророка Авдіа.	W.	Elżbiety Król. Wdo.	1	*Dec.* Eligiego B.	♂	
20	С.	Пр. Григоріа Декапол.	S.	*Felixa i Symplicyu.	2	Chryzol. i Bibia.	☿	
21	Ч.	Входъ въ Хр. Пр. Бог	C.	*Ofiarowanie N. M. P.*	3	Francisz. Xaw.	♃	
22	П.	Апостола Филимона.	P.	Cecylii Panny i Męcz.	4	Barbary P. i M.	♀	
23	С.	Амфілохіа и Григоріа.	S.	Klemensa P. i Lukrecyi.	5	Sabby Opata.	♄	
		Недѣля 26 по Пятидесят.		*O uciskach przy końcu*		*Ewanielija.*		
		Апост. 229. *Ев. Луки.* 66.		*Świata.* Mat. 24.		Mat. 11.		
24	В.	Велмчц. Екатерины.	N.	25 po Świąt Jana od †.	6	N. 2 Adwentu.	☉	
25	П.	Священмуч. Климента.	P.	*Katarzyny Pan. i M.*	7	Ambro. B. *Wig.* Nie. Pos. N. M. P.	☽	
26	В.	Пр. Алупіа и Георгіа.	W.	Piotra Konrada i Delfi.	8		♂	
27	С.	М. Іакова Персянина.	S.	Barlaama i Jozafata.	9	Cypry. i Waler.	☿	
28	Ч.	Прм. Стефана и Ирин.	C.	Mansweta i Rufina M.	10	N. M. P. *Loret.*	♃	
29	П.	М. Парамона и Филум.	P.	Saturnina i Illuminaty.	11	Damazego Pap.	♀	
30	С.	*Ап. Андреа Первозва.*	S.	*Andrzeja Apostoła.*	12	Spiryd. i Dyoni.	♄	

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

10 (22) Солнце вступаетъ въ знакъ Стрѣльца въ 9 час. 9 мин. утра.

10 (22) Słoń. wstępuje w zn. Strzelca o g. 9 m. 9 rano.

4 (16) Новолуніе въ 5 ч. 36 м. по пол.

4 (16) Nów o g. 5 m. 36 po połud.

12 (24) Перяав четверть въ 7 час. 14 м. по полудни.

12 (24) Kwadra 1-sza o god. 7 m. 14 po południu.

19 (Дек. 1) Полнолуніе въ 0 ч. 38 м. по полудни

19 (1 Grud.) Pełw g. 0 m. 38 po południu.

26 (Дек. 8) Посл. четверть въ 8 час. 19 ми. утра.

26 (8 grud.) Kw. 2 o g. 8 m. 19 rano.

Луна въ апогеѣ 5 (17) въ 7 ч. утра.

Księżyc w oddaleniu 5 (17) o g. 7 rano.

Луна въ перигеѣ 19 (Дек. 1) въ 8 ч. утра.

Księżyc w przybliżeniu 19 (1 Gru.) o g. 8 rano.

14. Не востани на лице досадителево: да приседитъ яко навѣтникъ устомъ твоимъ.

15. Взаимъ не дай человѣку крѣпльшу тебе; и аще даси, буди яко же погубивый.

14. Nie sprzeciwiaj się człowiekowi potwarnemu, aby nie siadł jako nieprzyjaciel przeciw ustom twoim.

15. Nie pożyczaj człowiekowi nad cię możniejszemu: a jeśli pożyczysz, miéj za rzecz straconą.

ДЕКАБРЬ 31 дней. DECEMBER. GRUDZIEN ma dni 31.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Styczeń w Grudniu.	
		Недѣля 27 по Пятидесят. *Апост.* 233. *Ев. Луки.* 71.		*O znakach przed Sądem ostatecznym.* Luc. 21.		*Ewanielija.* Joan. 1.	
1	В.	Свя. Пророка Наума.	N.	1 Adwentu. Eligiusza.	13	N. 3 Adwentu.	☉
2	П.	Св. Пророка Аввакума.	P.	Chryzologa i Bibianny.	14	Spiryd. i Nikaz.	☽
3	В.	Св. Пророка Софонія.	W.	Franciszka Xawer. W.	15	Ireneu. i Wale.	♂
4	С.	*Велкмучц. Варвары.*	S.	Barbary Panny i Mę.	16	Antoniny. *Such.*	☿
5	Ч.	*Преподобнаго Саввы.*	C.	Sabby Op. i Piot. Chry.	17	Łazarza Bisk.	♃
6	П.	Св. Николая Чудот.	P.	**Mikołaja Bis. Mireń.*	18	Gracyjana B. *Su.*	♀
7	С.	Амвросіа Епи. Медіол.	S.	Ambrożego Bis. *Wigil.*	19	Nemez. M. *Such.*	♄
		Недѣля 28 по Пятидесят. *Апост.* 250. *Ев. Луки.* 76.		*O poselstwie Jana Chrzciciela do Chrystusa.* Mat. 11.		*Ewanielija.* Luc. 3.	
8	В.	Преподобна. Патапіа.	N.	2 Ad. Nie. Poc. N. M. P.	20	N. 4 Adwentu.	☉
9	П.	Зачатіе Свя. Анны.	P.	Cypryjana i Waleryi.	21	Tomasza Apos.	☽
10	В.	Му. Ермогена и Мины.	W.	*N. M. P. Loretańskiey.*	22	Zenona i Anast.	♂
11	С.	Преподобна. Даніила.	S.	Damazego i Barsaby M.	23	Wiktoryi P. i M.	☿
12	Ч.	Преподоб. Спvрідіона.	C.	Spirydyona i Dyonize.	24	Ada. i Ew. *Wigi.*	♃
13	П.	*Евстра. и Авксент.*	P.	Lucyi P. i Orestesa M.	25	Narod. Chry. P.	♀
14	С.	Му. Левкіа и Філимон.	S.	Nikazego i Eutropii P.	26	Szczepana 1 Mę.	♄
		Недѣля 29 Свя. Праотецъ. *Апост.* 257. *Ев. Луки.* 76.		*O poselstwie żydów do Jana Chrzciciela.* Joan. 1.		*Ewanielija.* Luc. 2.	
15	В.	Священмуч. Елевѳеріа.	N.	3 Adwentu. Waleryja.	27	N. po Boż. Nar.	☉
16	П.	Свя. Пророка Аггеа.	P.	Adelaydy i Ananijasza.	28	Młodzianków.	☽
17	В.	*С. Пророка Даніила.*	W.	Łazarza B. i Olimpii P. M.	29	Tomasza Bisku.	♂
18	С.	Велмуч. Севастіана.	S.	Grac. i Wiktory. *Such.*	30	Dawida Króla.	☿
19	Ч.	Мучен. Вонифатіа.	C.	Nemezyu. i Faustyna.	31	Sylwestra Pap.	♃
20	П.	Священмуч. Игнатіа.	P.	Eugeniu. i Teofi. *Such.*	1	*Jan.* Nowy Rok.	♀
21	С.	Муч. Іул. и Пет. Митр.	S.	*Tomasza Apo. Such.*	2	Makarego Opa.	♄
		Нед. Пр. Рож. Хри. Св. Отс. *Апост.* 328. *Ев. Матѳ.* 1.		*O Janie opowiadającym Chrzest pokuty* Luc. 3.		*Ewanielija.* Mat. 2.	
22	В.	Мученицы Анастасіи.	N.	4 Adwentu. Zenona.	3	N. po Now. Rok.	☉
23	П.	Св. 10 Муч. въ Критѣ.	P.	Wiktoryi Panny i M.	4	Tytusa B. i M.	☽
24	В.	*Навеч.* Му. Евгеніи.	W.	*Adama i Ewy. Wigil.*	5	Telesfora P. i M.	♂
25	С.	Рожд. Г. Інсуса Хрис.	S.	Narod. Chrystusa Pan.	6	Trzech Królów.	☿
26	Ч.	Соборъ Прс. Богород.	C.	Szczepana 1 Męczen.	7	Julijana i Lucy.	♃
27	П.	*Первомуч. Стефана.*	P.	*Jana Apost. i Ewang.*	8	Seweryna Opa.	♀
28	С.	С. М. двутму въ Нік.	S.	*Sś. Młodzianków.*	9	Marcyjanny P.	♄
		Недѣ. по Рожде. Христовѣ. *Апост.* 200. *Ев. Матѳ* 4.		*O Symonie i Annie Prorokini.* Luc. 2.		*Ewanielija.* Luc. 2.	
29	В.	14,000 *Младенцевъ.*	N.	Po Boż. Nar. Tomasza.	10	N. 1 po 3 Król.	☉
30	П.	Св. Мученицы Анѵсіи.	P	Dawida Kr. i Liberyu.	11	Hygina Pap.	☽
31	В.	Пр. Меланіи Римлян.	W.	Sylwestra P. i Melanii.	12	Raynol. i Hono.	♂

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

9 (21) Солнце вступаетъ въ знакъ Козерога въ 9 час. 50 мин. по полудни; Начало Зимы.

9 (21) Słoń. wstępuje w znak Koziorożca o go. 9 m. 50 po południu, początek Zimy.

🌑 4 (16) Новолуніе въ 0 час. 42 мин. по полудни.

4 (16) Nów o g. 0 m. 42 po południu.

☽ 12 (24) Первая четверть въ 8 ч. 17 мин. утра.

2 (24) Kwadra 1-sza o g. 8 m. 17 rano.

○ 18 (30) Полнолуніе въ 11 часовъ 14 м. по полудни.

18 (30) Peł. o g. 11 m. 14 po południu

☾ 26 (Ген. 7) Посл. четверть въ 2 час. 28 м. утра.

26 (7 Stycz.) Kw. 2 o g. 2 m. 28 rano.

Луна въ апогеѣ 2 (14) въ 8 час. утра.

Księżyc w oddaleniu 2 (14) o g. 8 rano.

Луна въ перигеѣ 17 (29) въ 6 часовъ по полудни.

Księżyc w przybliżeniu 17 (29) o g. 6 po południu.

Луна въ апогеѣ 29 (Ген. 10), въ 11 час. по полудни.

Księżyc w oddaleniu 29 (stycz. 10) o g. 11 po połudnu.

16. Не поручайся выше силы твоея: и аще поручшися, яко воздаяй пецыся.

16. Nie ręcz nad przemożenie twoje: a jeśliś ręczył, obmyślaj jakobyś miał zapłacić.

Росписание Праздничнымъ днямъ, въ которые всѣ Судеб: мѣста отъ Присутств. свободны.

ЯНВАРЬ.

1. НОВЫЙ ГОДЪ, и Рожденіе Ея И. В. В. К. ЕЛЕНЫ ПАВЛОВНЫ въ 1806 г. и Рожденіе Е. И. В. В. К. АЛЕКСІЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА въ 1850 году.
6. Богоявленіе Господне.

ФЕВРАЛЬ.

2. Срѣтеніе Господне.
19. Празднуется Восшествіе на Всероссійскій Престолъ ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА Благочестивѣйшаго ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА Самодержца Всероссійскаго.
15. и 16, Пятница и Суббота сырныя недѣли.

МАРТЪ.

25. Благовѣщеніе Пресвятыя Богородицы.

АПРѢЛЬ.

4. 5, и 6, Четвергъ, Пятница и Суббота страстныя недѣли.
Съ 7, по 13, Свѣтлая недѣля вся.
17. Рожденіе ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА БЛАГОЧЕСТИВѢЙШАГО ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА Самодержца Всероссійскаго въ 1818 году.
23. Тезоимен. ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА, Благочестивѣйшія ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ АЛЕКСАНДРЫ ѲЕОДОРОВНЫ, и ЕЯ И. В. В. К. АЛЕКСАНДРЫ ІОСИФОВНЫ.

МАЙ.

9. День Св. Чудотворца НИКОЛАЯ.
16. Вознесеніе Господне.
26 и 27, Для Сошествія Св. Духа, Воскресеніе и понедѣльникъ.

ІЮНЬ.

29. Праздникъ СС. Апостолъ Петра и Павла.

ІЮЛЬ.

1. Рожд. Ея ВЕЛИЧЕСТВА БЛАГОЧЕСТИВѢЙШІЯ ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ АЛЕКСАНДРЫ ѲЕОДОРОВНЫ въ 1798 г.
22. Тезоим. Ея ВЕЛИЧЕСТВА Благочестивѣйшія ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ МАРІИ АЛЕКСАНДРОВНЫ, Ея.И. В. В. К. МАРІИ НИКОЛАЕВНЫ Ея. И. В. В. К. МАРІИ ПАВЛОВНЫ и Ея И. В.В.К. МАРІИ АЛЕКСАНДРОВНЫ.
27. Рожден. Ея ВЕЛИЧЕСТВА Благочестивѣйшія ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ МАРІИ АЛЕКСАНДРОВНЫ въ 1824 году.

Rozpisanie dni Swiątecz i Uroczyst., w które wszystkie Sądownic. od zajęcia są wolne.

STYCZEŃ.

1. NOWY ROK, i Rocznica Urodzin N. W. X. HELENY PAWŁOWNY w roku 1806, i Rocznica urodz. N. W. X. ALEKSEGO ALEXANDROWICZA w roku 1850.
6. Zjawienie Pańskie, albo 3-ch Królów.

LUTY.

2. Gromnicznéj Najświęt: Maryi Panny.
19. Wstąpienie na Tron Jego IMPERATORSKIEJ MOŚCI ALEXANDRA MIKOŁAJEWICZA Samowładnącego Całą Rossyą.

15 i 16 Piątek i Sobota przed Syrną Niedzielą

MARZEC.

25. Zwiastowanie Najświęt. Maryi Panny.

KWIECIEŃ.

4, 5, i 6, Wielki Czwartek, Piątek i Sobota przed Wielkanocą.
7, i 8, Zmartwychwstanie Pań. i cały tydz.
17. Rocznica urodzin JEGO IMPERATORSKIEJ MOŚCI ALEXANDRA MIKOŁAJEWICZA Samowładnącego Całą Rossyą, w roku 1818.

23. Imieniny JEJ IMPERATORSKIEJ MOŚCI ALEXANDRY TEODOROWNY, i N. W. X. ALEXANDRY JÓZEFOWNY.

MAJ.

9. Swiętego MIKOŁAJA Cudotwórcy.
16. Wniebowstąpienie Pańskie.
26 i 27, Zesłanie Ducha Swiętego.

CZERWIEC.

29. Swiętych Apostołów Piotra i Pawła.

LIPIEC.

1. Dzień Urodzin JEJ IMPERATORSKIEJ MOŚCI ALEXANDRY TEODOROWNY w roku 1798.
22. Imieniny JEJ IMPERATORSKIEJ MOŚCI MARYI ALEXANDRÓWNY, N. W. X. MARYI MIKOŁAJÓWNY, N. W. X. MARYI PAWŁÓWNY, i N. W. X. MARYI ALEXANDRÓWNY.

27. Rocznica urodzin JEJ IMPERATORSKIEJ MOŚCI MARYI ALEXANDROWNY w r. 1824 i Rocznica urodzin, i Imieniny N. W. X. MI-

D

и Рожд. и Тезоименитство Е. И. В. В. К. НИКОЛАЯ НИКОЛАЕВИЧА въ 1831 году.

АВГУСТЪ.

6. Преображеніе Господне, и Рожденіе Ея И. В. В. К. МАРІИ НИКОЛАЕВНЫ въ 1819 г.
15. Успеніе Пресвятыя Богородицы.
26. Коронованіе ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА БЛАГОЧЕСТИВѢЙШАГО ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССІЙСКАГО, и Супруги ЕГО ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА БЛАГОЧЕСТИВѢЙШІЯ ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ МАРІИ АЛЕКСАНДРОВНЫ.
29. Усѣкновеніе главы честнаго славнаго пророка предтечи и Крестителя Господ. Іоанна.
30. Тезоимен. ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА Благочестивѣйшаго ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА, и Рож. Ея И. В. В. К. ОЛЬГИ НИКОЛАЕВНЫ въ 1822 г. и Тезо. Е.И.В.В.К. АЛЕКСАНДРА АЛЕКСАНДРОВИЧА, да Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Александра Невскаго.

СЕНТЯБРЬ.

8. Рождество Пресвятыя Богородицы.
14. Воздвиженіе честнаго креста Господня.
26. День Св. Апос. и Еванг. Іоанна Богослова.

ОКТЯБРЬ.

1. Покровъ Пресвятыя Богородицы.
22. День Казанскія чудотворныя иконы Пресвятыя Богородицы.

НОЯБРЬ.

21. Введеніе во Храмъ Пресвятыя Богородицы.

ДЕКАБРЬ.

6. День чудотворца НИКОЛАЯ, и Тезоимен. Е. И. В. Благовѣрнаго ГОСУДАРЯ НАСЛѢДНИКА ЦЕСАРЕВИЧА и В. К. НИКОЛАЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА, и Е. И. В. В. К. НИКОЛАЯ КОНСТАНТИНОВИЧА.
25. Воспоминаніе избавленія Церкви и державы Россійскія, отъ нашествія Галловъ и съ нимъ двадесяти языкъ.
25, 26, и 27, Для праздника Рожд. Христова. Кромѣ того, съ 23 Декабря по 1 Января для святокъ; и каникулярные или вакаціонные дни, по уложенію.

KOŁAJA MIKOŁAJEWICZA w roku 1831.

SIERPIEŃ.

6. Przemienienie Pańskie, i roczni. urodz. N. W. X. MARYI MIKOŁAJÓWNY w roku 1819.
15. Wniebowzięcie Najświęt. Maryi Panny.
26. Koronacyja JEGO IMPERATORSKIEJ MOŚCI ALEKSANDRA MIKOŁAJEWICZA SAMOWŁADNĄCEGO CAŁĄ ROSSYĄ, i JEJ IMPERATORSKIEJ MOŚCI MARYI ALEKSANDROWNY.
29. Scięcie Swiętego Jana Chrzciciela.
30. Imieniny JEGO IMPERATORSKIEJ MOSCI ALEXANDRA MIKOŁAJEWICZA, i rocz. urodzin N. W. X. OLGI MIKOŁAJÓWNY w roku 1822 i Imieniny N. W. X. ALEXANDRA ALEXANDROWICZA, oraz Kawalerskie Swięto Orderu Alexandra Newskiego.

WRZESIEŃ.

8. Narodzenie Najświętszéj Maryi Panny.
14. Podwyższenie Swiętego Krzyża.
26. Swiętego Jana Apostoła i Ewangelisty.

PAZDZIERNIK.

1. Opieki Najświętszéj Maryi Panny.
22. Cudownego Kazań. Obrazu N. Maryi P.

LISTOPAD.

21. Ofiarowanie Najświętszéj Maryi Panny.

GRUDZIEŃ.

6. Swiętego MIKOŁAJA Cudotwórcy, i Imien. N. W. X. Następcy Tronu CESARZEWICZA MIKOŁAJA ALEXANDROWICZA, i N. W. X. MIKOŁAJA KONSTANTYNOWICZA.
25. Pamiątka wybawienia Kościoła i Państwa Rossyjskiego od najazdu Gallów, i z nimi dwudziestu narodów.
25, 26, i 27, Boże Narodzenie.
Prócz tych uroczystości, wolni są uczniowie od lekcyi od dnia 23 Grudnia do 1 Stycznia: także i w wakacyyne, według Ustawy.

ПРОЧІЕ ТАБЕЛЬНЫЕ ДНИ.

ЯНВАРЬ.

7. Рожденіе Ея К. В. АННЫ ПАВЛОВНЫ Королевы Нидерландской, въ 1795 году.

ФЕВРАЛЬ.

3. Тезоименитс. Ея В. К. Благовѣр. Г-ни Коро-

INNE DNI TABELNE.

STYCZEŃ

7. Rocznica urodzin J. K. M. ANNY PAWŁÓWNY Królowéj Niderlandskiéj, w roku 1795

LUTY.

3. Imieniny J. K. M. Królowéj Niderland-

левы Нидерландской, АННЫ ПАВЛОВНЫ и Рожденіе Е. И. В. Благо. В. К. НИКОЛАЯ КОНСТАНТИНОВИЧА иКавалерскій праздникъ Ордена Св. Анны.
4 Рожденіе Ея И. В. В. К. МАРІИ ПАВЛОВНЫ въ 1786 г. и Ея И. В. В. К.ВѢРЫ КОНСТАНТИНОВНЫ въ 1854 г.
26. Рожденіе Е. И. В. В. К. АЛЕКСАНДРА АЛЕКСАНДРОВИЧА въ 1845 году.

АПРѢЛЬ.

10. Рожденіе Е. И. В. В. К. ВЛАДИМІРА АЛЕКСАНДРОВИЧА въ 1847 году.

МАЙ.

20. Тезо. Е. И. В. В. К. АЛЕКСІЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА.
21. ТезоименитствоЕ.И.В.В.К.КОНСТАНТИНА НИКОЛАЕВИЧА, и Ея И. В. В. К. ЕЛЕНЫ ПАВЛОВНЫ.

ІЮНЬ.

26. Рожденіе Ея И. В. В. К. АЛЕКСАНДРЫ ІОСИФОВНЫ въ 1830 году.

ІЮЛЬ.

11. Тез. Ея.И.В.В. К. ОЛЬГИ НИКОЛАЕВНЫ и Тез.Е.И.В.В.К.ОЛЬГИ КОНСТАНТИНОВНЫ.
15. Тезоим. Е. И. В. В. К. ВЛАДИМІРА АЛЕКСАНДРОВИЧА.

АВГУСТЪ.

16. Рожденіе Ея И. В. В. К. ЕКАТЕРИНЫ МИХАИЛОВНЫ въ 1827 году.
22. Рожденіе Ея. И. В. В. К. ОЛЬГИ КОНСТАНТИНОВНЫ.

СЕНТЯБРЬ.

8. Рожде. Е. И. В. ГОСУДАРЯ НАСЛѢДНИКА ЦЕСАРЕВИЧА и В. К. НИКОЛАЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА въ 1843 году.
9. Рожденіе Е. И. В. В. К. КОНСТАНТИНА НИКОЛАЕВИЧА въ 1827 году.
17. Тезоименитство Ея И. В. В. К. ВѢРЫ КОНСТАНТИНОВНЫ.
22. Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра.

ОКТЯБРЬ.

5. Рожденіе Ея. И. В. В. К. МАРІИ АЛЕКСАНДРОВНЫ въ 1853 году.
13. Рожденіе Е. И. В. В. К. МИХАИЛА НИКОЛАЕВИЧА въ 1832 году.

НОЯБРЬ.

8. Тезоименитство Е. И. В. В. К. МИХАИЛА НИКОЛАЕВИЧА, и праздникъ всѣхъ Кавалерскихъ Россійскихъ Орденовъ.

skiéj, ANNY PAWŁOWNY i Rocznica urodz. N. W. X. MIKOŁAJA KONSTANTYNOWICZA i Kawalerskie święto Orderu S-téj Anny.
4. Rocznica urodzin N. W. X. MARYI PAWŁOWNY w roku 1786, i N. W. X. WIARY KONSTANTYNÓWNY w r. 1854.
26. Rocznica urodzin N. W. X. ALEXANDRA ALEXANDROWICZA w roku 1845.

KWIECIEŃ.

10. Rocznica urodzin N. W. X. WŁODZIMIERZA ALEXANDROWICZA w roku 1847.

MAY.

20. Imien. N. W. X. ALEXEGO ALEXANDROWICZA.
21. Imieniny N. W. X. KONSTANTYNA MIKOŁAJEWICZA, i N. W. X. HELENY PAWŁOWNY.

CZERWIEC.

26. Dzień urodzin N. W. X. ALEXANDRY JÓZEFOWNY w roku 1830.

LIPIEC.

11. Imieniny N. W. X. OLGI MIKOŁAJÓWNY i Imien. N. W. X. OLGI KONSTANTYNÓWNY.
15. Imieniny N. W. X. WŁODZIMIERZA ALEXANDROWICZA.

SIERPIEŃ.

16. Rocznica urodzin N. W. X. KATARZYNY MICHAŁOWNY w roku 1827.
22. Rocznica urodzin N. W. X. OLGI KONSTANTYNÓWNY.

WRZESIEŃ.

8. Rocz. urodzin N. W. X. Następcy Tronu CESARZEWICZA MIKOŁAJA ALEXANDROWICZA w r. 1843.
9. Rocznica urodzin N. W. X. KONSTANTYNA MIKOŁAJEWICZA w roku 1827.
17. Imieniny N. W. X. WIARY KONSTANTYNÓWNY.
22. Kawalerskie Swięto Orderu S-go Xięcia Włodzimierza.

PAZDZIERNIK.

5. Rocznica urodzin N. W. X. MARYI ALEXANDRÓWNY w roku 1853.
13 Rocznica urodzin N. W. X. MICHAŁA MIKOŁAJEWICZA w roku 1832.

LISTOPAD.

8. Imieniny N. W. X. MICHAŁA MIKOŁAJEWICZA, oraz święto wszystkich Kawalerskich Rossyjskich Orderów.

24 Тезоименитство Ея И.В.В.К. ЕКАТЕРИНЫ МИХАИЛОВНЫ, и Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Екатерины.
26 Кавалерскій праздникъ Ордена С. Георгія.
30. Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Андрея первозваннаго.

24 Imieniny N. W. X. KATARZYNY MICHAŁOWNY, i Kawalerskie Swięto Orderu S-téj Katarzyny.
26. Kawalerskie Swięto Orderu S. Jerzego.
30. Kawalerskie święto Orderu S. Andrzeja.

Сверхъ означенныхъ дней, празднуются еще Церквами.

ПРАВОСЛАВНОЮ.

14 Апрѣля. Память первыхъ Св. Виленскихъ Муч. Антонія, Іоанна и Евстаѳія (въ Вилен. и Ков. Гу.)
2 Іюня. Всѣхъ Святыхъ.
6 Іюня. Достопамятное возсоединеніе Униатовъ съ православною Церковію.
9 Декабря. Зачатіе Пресвятыя Богородицы Св. Анною.
Сверхъ того: Во время великаго поста, для приготовленія къ Исповѣди, и пріобщенія Свят. Таинъ, Православные должны быть освобождены отъ всѣхъ работъ и повинностей, безъ зачета, въ продолженіи цѣлой которой либо недѣли (кромѣ послѣдней).

РИМСКО-КАТОЛИЧЕСКОЮ.

4 Марта. Св. Королевича Казимира, (въ Виленск. Ковен. и Грод. Губер. Р. К. Епархіи).
6 Іюня. Тѣло Господне.
1 Ноября. Всѣхъ Святыхъ и 2 Нояб. поминальница за всѣхъ усопшихъ по 12 часъ утра.
8 Декабря. Зачатіе Пресвятыя Богородицы Св. Анною.

Prócz oznaczonych dni, święcą jeszcze uroczyście Kościoły.

PRAWOSŁAWNY.

14 Kwiet. Pamiątkę piérwszych SS. Wileń. Mę. Antoniego, Jana i Eustachego, (w Wileń. i Kow. Gub.)
2 Czerwca. Wszystkich Swiętych.
6 Czerwca. Wielce pamiętne połączenie Uniatów z Prawosławnym Kościołem.
9 Grudnia. Niepokal. Poczęcie Najświętszéj Maryi Panny.
Prócz tego: W czasie wielkiego Postu, dla przygotowania się do Spowiedzi, i przyjęcia Kommunii Sw., Prawosławni włościanie byé mają wolni od wszelkich robót, powinności, i bez zaliczenia na następny tydzień, w przeciągu całego któregobykolwiek tygodnia, (oprócz ostatniego).

RZYMSKO-KATOLICKI.

4 Marca. Sw. Kazimierza Królewica, (w Wileń. Kowień. i Grod. Gub. R. K. Dyecezyi).
6 Czerwca. Boże Ciało.
1 Listopada. Wszystkich Swiętych, i dzień Zaduszny dnia 2 Listopada do południa.
8 Grudnia. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny.

ДНИ,

Въ которые бываетъ благодарственное молебствіе за побѣды.

ІЮНЬ.

27. Память побѣды подъ Полтавою.

ІЮЛЬ.

10. Торжественное воспоминаніе мира между Россійскою Имперіею и Оттоманскою Портою, заключеннаго въ Кучукъ-Кайнарджи, и присоединенія къ Россійской державѣ Таврическаго Царства.
27. Взятіе фрегатовъ при Ангутѣ и Гренгамѣ.

АВГУСТЪ.

9. Взятіе Нарвы.
19. Воспоминаніе одержанной надъ Прусскою арміею побѣды.

СЕНТЯБРЬ.

28. Воспоминаніе побѣды одержанной надъ Генераломъ Левенгауптомъ.

ОКТЯБРЬ.

11. Взятіе крѣпости Шлиссельбургъ.

DNI ZWYCIĘZKIE,

w które się śpiéwa po Kościołach Te Deum laudamus.

CZERWIEC.

27. Pamiątka zwycięztwa pod Połtawą.

LIPIEC.

10. Pamiątka pokoju zawartego między Państwem Rossyjskiém i Portą Ottomańską w Kajnardży, i przyłączenia Taurydzkiego Państwa do dzierżawy Rossyjskiéj.
27. Wzięcie Fregat pod Angutą i Grengamem.

SIERPIEN.

9. Pamiątka wzięcia Narwy.
19. Pamiątka zwycięztwa odniesionego nad wojskiem Pruskiém.

WRZESIEN.

28. Zwycięztwo odniesione nad Generałem Lewenhauptem.

PAZDZIERNIK,

11. Wzięcie twierdzy Szlisselburg.

РОСПИСАНІЕ ДНЕЙ

Въ которые Ученики и Воспитанники учебныхъ заведеній должны быть увольняемы отъ классныхъ занятій. а) *Въ Христіанскихъ заведеніяхъ (сверхъ вакаціоннаго времени).*

Янв. 6. Богояв. Гос. (увольняются 4 Янв. на канунѣ сочельника, по окончаніи ученія).

Февраля 2. Срѣтеніе Господне.

Февраля 19. Возшествіе на престолъ ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА.

Сырная недѣля (Пятница и Суббота). На 4 недѣлѣ Великаго поста во время говѣнія, воспитанники Благородныхъ Пансіоновъ и другихъ воспитательныхъ заведеній увольняются въ день пріобщенія Св. Таинъ послѣ обѣдни.

Мар. 25. Благовѣщ. Пресвятыя Богороди.

Вербное Воскресенье.

Страстной Недѣли Четвергъ, Пятница и Суббота и вся Свѣтлая Недѣля.

Апрѣля 17. Рожде. ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА.

Апрѣля 23. Тезоименитство ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ АЛЕКСАНДРЫ ѲЕОДОРОВНЫ.

Вознесеніе Господне.

Дни Св. Троицы и Сошествіе Св. Духа.

Мая 9. Чудотворца Николая.

Іюня 29. Святыхъ Апостолъ Петра и Павла.

Іюля 1. Рожденіе ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ АЛЕКСАНДРЫ ѲЕОДОРОВНЫ.

Іюля 22. Тезоимен. ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ.

Іюля 27. Рожденіе ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ.

Августа 6. Преображеніе Господне.

— — 15. Успеніе Пресвятыя Богород.

— — 26. Коронован. ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА БЛАГОЧЕСТИВѢЙШАГО ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССІЙСКАГО, и Супруги ЕГО ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА БЛАГОЧЕСТИВѢЙШІЯ ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ МАРІИ АЛЕКСАНДРОВНЫ.

Августа 29. Усѣкновеніе Главы Пророка, Предтечи и Крестителя Господня Іоанна.

Августа 30. Тезоиме. ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА.

Сентяб. 8. Рождество Пресвятыя Богород.

ROZPISANIE DNI

W które uczniowie i wychowańcy zakładów naukowych powinni być uwalniani od zatrudnień szkolnych. a) *W zakładach Chrześciańskich (oprócz wakacyi).*

Stycz. 6. Trzech Króli (uwalniają się 4 Stycz. w wigilią soczelnika, po ukończonych lekcyach).

Lutego 2. Gromnicznéj N. M. P.

Lutego 19. Wstąpienie na Tron JEGO IMPERATORSKIEJ MOSCI.

Syrna niedziela (Piątek i Sobota). Na 4 tygodniu Wielkiego postu w czasie spowiedzi, wychowańcy Pensyi Szlachetnych i innych zakładów naukowych uwalniają się w dniu S. Kommunii po mszy).

Marca 25. Zwiastowanie N. M. P.

Niedziela Kwietna.

Wielkiego tygodnia Czwartek, Piątek i Sobota i cały tydzień Wielkonocny.

Kwiet. 17. Dzień urodzin NAJJASNIEJSZEGO CESARZA JEGOMOSCI.

Kwietnia 23 Imieniny JEJ IMPERATORSKIEJ MOSCI ALEXANDRY TEODOROWNY.

Wniebowstąpienie Pańskie.

Dni: S. Trójcy i Zesłanie Ducha S.

Maja 9. Swiętego Mikołaja Cudotwórcy.

Czerw. 29. Swiętych Apost. Piotra i Pawła.

Lipca 1. Dzień urodzin JEJ IMPERATORSKIEJ MOSCI ALEXANDRY TEODOROWNY.

Lipca 22. Imieniny JEJ IMPERATORSKIEJ MOSCI.

Lipca 27. Dzień urodzin JEJ IMPERATORSKIEJ MOSCI.

Sierpnia 6. Przemienienie Pańskie.

— — 15. Wniebowzięcie N. M. P.

— — 26. Koronacyja JEGO IMPERATORSKIEJ MOSCI ALEKSANDRA MIKOŁAJEWICZA SAMOWŁADNĄCEGO CAŁĄ ROSSYĄ, i JEJ IMPERATORSKIEJ MOSCI MARYI ALEKSANDROWNY.

Sierpnia 29. Scięcie Swiętego Jana Chrzciciela.

Sierp. 30. Imieniny JEGO IMPERATORSKIEJ MOSCI.

Września 8. Narodzenie N. M. P.

Сентября 8. Рожденіе ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ГОСУДАРЯ НАСЛѢДНИКА ЦЕСАРЕВИЧА, ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ НИКОЛАЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА.

Сент. 14. Воздвиж. чест. Крес. Господня.

Сент. 26. Апос. и Еванг. Іоанна Богослова.

Октяб. 1. Покровъ Пресвятыя Богородицы.

— — 22. Казанскія Чудотворныя иконы Пресвятыя Богородицы.

Нояб. 21. Введеніе во Храмъ ПресвятыяБого.

Декабря 6. День Св. Николая Чудотворца.

Декабря 6. Тезоименитство ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ГОСУДАРЯ НАСЛѢДНИКА ЦЕСАРЕВИЧА.

Декаб. 25 по 1 Янв. Рождество Господа Іисуса Христа. (Съ 23 Декабря послѣ утренняго ученія, до 1 Янв. включительно. Воспитанники возвращаются въ этотъ день вечеромъ).

Въ храмовые праздники Церквей при учебныхъ заведеніяхъ воспитанники увольняются послѣ обѣдни до вечера.

Воскресные дни.

Роспись праздничнымъ днямъ въ которые воспитанники Римско-Католическаго исповѣданія освобождаются отъ ученія.

Праздникъ Тѣла Господня (по принятому Римско-Католическою Церковію счисленію).

1 Ноября Всѣхъ Святыхъ.

8 Дек. Зача. Пресв. Богоро. Св. Анною.

Примѣчаніе: Приходскія и Сельскія Училища празднуютъ кромѣ того еще и въ слѣдующіе дни:

Мая 9. День Св. Чудотворца Николая.

Іюня 29. Празд. Св. Ап. Петра и Павла.

Авг. 29. Усѣкновеніе главы чест. славн. Прор. предтечи и крестителя Господ. Іоанна.

Сент. 14. Воздвиже. чест. креста Господ.

Сентября 26. День Св. Апостола и Евангелиста Іоанна Богослова.

Октяб. 1. Покровъ пресвятыя Богород.

Октября 22. День Казанскія чудотворныя иконы пресвятыя Богородицы.

Нояб. 21. Введеніе во храмъ пресвят. Бого.

б) ВЪ КАЗЕНН: ЕВРЕЙС: УЧИЛИЩАХЪ.

Въ вышесказанные Высокоторжественные Табельные Царскіе дни съ 5 по 8 число

Сивана 3 дня	(Въ половинѣ Мая)
17 Тамуза	(Въ концѣ Іюня)
8 и 9 Аба	(Въ половинѣ Іюля)
10 Тебесъ	(Въ половинѣ Декаб.)
13, 14 и 15 Адара	(Въ исходѣ Февраля)

Września. 8. Dzień urodzin N. W. K. NASTĘPCY TRONU, MIKOŁAJA ALEKSANDROWICZA.

Wrzesień 14. Podwyż. Swiętego Krzyża.

Wrzesień 26. Swię. Jana Apost. i Ewang.

Paźd. 1. Opeki Nayświętszéj Maryi Panny.

Października 22. Cudownego Kazań. Obrazu N. Maryi P.

Listopada 21. Ofiarowanie N. M. P.

Grudnia 6. Swiętego Mikołaja Cudotwórcy.

Grudnia 6. Imieniny N. W. K. CESARZEWICZA.

Grudnia 25 do 1-go Stycznia. Boże narodzenie (od 23 Grudnia po lekcyach rannych, aż do 1-go Stycznia włączenie. Wychowańcy powracają w ten dzień wieczorem).

We święta kościelne Kościołów przy zakładach naukowych wychowańcy uwalniają się po mszy, do wieczora.

Dni niedzielne.

Tabella dni, w które uczniowie religii Rzymsko-Katolickiéj uwalniają się od lekcyi.

Boże Ciało (podług rachuby przyjętéj przez Kościół Rzymsko-Katolicki).

Listopada 1. Wszystkich Swiętych.

Grudnia 8. Niepokalane Poczęcie N. M. P.

Uwaga. Szkoły Parafialne i Sielskie, oprócz tego, mają świątkować jeszcze i dni następujące:

Maja 9. Mikołaja Cudotwórcy.

Czerwca 29. Piotra i Pawła Apostołów.

Sierpnia 29. Scięcie S. Jana Chrzciciela.

Września 14. Podwyższenie S. Krzyża.

— — 26. S. Jana Apostoła i Ewangelisty.

Października 1. Opieki Najświętszéj Panny.

— — 22. Cudownego Kazańskiego Obrazu N. Maryi P.

Listopada 21. Ofiarowanie N. M. P.

б) W SZKOŁACH SKARB. STAROZAKONNYCH.

W wyżéj wymienione dni tabelne od 5 do

8 dnia Siwana 3 dni	(w połowie Maja)
17 Tamuza	(w końcu Czerwca)
8 i 9 Aba	(w połowie Lipca)
10 Tebesa	(w połowie Grudnia)
13, 14 i 15 Adara	(w końcu Lutego)

Въ слѣдующіе важнѣйшіе Христ. празд.
1. Благовѣщеніе Пр. Богородицы.
2. Рождество Христово } по три
3. Свѣтлое Воскресное Христово } дня.
Субботніе дни.

Вакація назначается два раза въ годъ: весенняя во время Еврейскихъ праздниковъ (въ Мартѣ мцѣ) съ 8 Нисана до дня предшествующаго новолунному Эара, 21 день: осенняя (въ Сентябрѣ мцѣ) съ 28 Элула по 28 Тишри, 29 дней.

Примѣчаніе: Христіанскіе преподаватели въ сихъ заведеніяхъ освобождаются кромѣ того отъ уроковъ и въ праздники, означенные по Табели для Христіанскихъ заведеній.

МАГОМЕТАНСКІЙ КАЛЕНДАРЬ.

1273-й годъ Гиджры *високосн. содерж.* 355 д.
Мѣсяцъ 6-й Джюмази-ль-Ахиръ (29 дней).
1-е Вторникъ Генв. 15 (27) (1857).
Мѣсяцъ 7-й Реджебъ (30 дней).
1-е Середа Фев. 13 (25).
Мѣсяцъ 8-й Ша'банъ (29 дней).
1-е Пятница Марта 15 (27).
15 Намазъ Марта 30 Апрѣля (11).
Мѣсяцъ 9-й Рамаданъ (30 дней).
1-е Суббота Апрѣля 13 (25).
Ораза или Оруджъ, постъ цѣлый мѣсяцъ отъ восхожденія до захожденія Солнца.
Поминаніе послѣдней Оразы.
Мѣсяцъ 10-й Шевваль (29 дней).
1-е Понедѣльникъ Мая 13 (25).
1-е, 2-е и 3-е Праздникъ Раманъ Бейрамъ.
Мѣсяцъ 11-й Зиль-Кадэ (30 дней).
1-е Вторникъ Іюня 11 (23).
Мѣсяцъ 12-й Зиль Хидждэ (30 дней).
1-е Четвергъ Іюля 11 (23).

НОВЫЙ ГОДЪ ГИДЖРЫ 1274-й.
простой содержащій 354 д.

Мѣсяцъ 1-й Мухарремъ (30 дней).
1-е Суббота Авг. 10 (22).
Мѣсяцъ 2-й Сеферъ (29 дней).
1-е Понедѣльникъ Сент. 9 (21).
Мѣсяцъ 3-й Реби'ю-ль Эввель (30 дней).
1-е Вторникъ Окт. 8 (20).
Мѣсяцъ 4-й Реби'ю-ль Ахиръ (29 дней).
1-е Четвергъ Нояб. 7 (19).
12 Мевлудъ Нояб. 19 (Дек. 1).
Праздникъ рожденія и смерти Магомета.
Мѣсяцъ 5-й Джюмази-ль-Эввель (30 дней).
1-е Пятница Дек. 6 (18).

W następne ważniejsze święta chrześcian.
1. Zwiastowanie N. Maryi P.
2. Boże Narodzenie. } po dni
3. Zmartwychwstanie Pańskie } trzy.
Dni Sobotnie.

Wakacye naznaczają się dwa razy w roku: wiosenne w czasie świąt żydowskich (w miesiącu Marcu) od 8 Nisana do dnia poprzedzającego nów Eara, 21 dzień: jesienne (w miesiącu Wrześniu) od 28 Elula do 28 Tiszry, d. 29.

Uwaga: Nauczyciele chrześciańscy w tych zakładach uwalniają się, oprócz tego, od lekcyi, i w święta, oznaczone w tabelli dla zakładów chrześciańskich.

KALENDARZ MAHOMETAŃSKI.

1273 r. Hidżry *przystęp. zawierający d.* 355.
Miesiąc 6-ty Dżiumazi-l-Achir (dni 29)
1-szy Wtorek 15 (27) Stycz. (1857).
Miesiąc 7-my Redżeb (dni 30).
1-szy Sroda 13 (25) Lut.
Miesiąc 8-my Sza'ban (dni 29).
1-szy Piątek 15 (27) Mar.
15-ty Namaz 30 Mar. (11 Kwiet.)
Miesiąc 9-ty Ramadan (dni 30).
1-szy Sobota 13 (25) Kwiet.
Oraza czyli Orudż post cały miesiąc od wschodu do zachodu słońca.
Pamiątka ostatniej Orazy 23 Maja (4 Czer.)
Miesiąc 10-ty Szewwal (dni 29).
1-szy Poniedziałek 13 (25) Maja.
1-szy, 2-gi i 3-ci Swięto Raman Bejram.
Miesiąc 11-ty Zi'l-Kade (dni 30).
1-szy Wtorek 11 (23) Czerw.
Miesiąc 12-ty Zi'l Chidżde (dni 30).
1-szy Czwartek 11 (23) Lip.

NOWY ROK HIDŻRY 1274.
prosty zawierający dni 354.

Miesiąc 1-szy Mucharrem (dni 30).
1-szy Sobota 10 (22) Sier.
Miesiąc 2-gi Sefer (dni 29).
1-szy Poniedziałek 9 (21) Wrze.
Miesiąc 3-ci Rebi'ju-l Ewwwel (dni 30).
1-szy Wtorek 8 (20) Paźd.
Miesiąc 4-ty Rebi'ju-l Achir (dni 29).
1-szy Czwartek 7 (19) Listop.
12 Mewlud 19 Listop. (1 Grud.)
Święto narodzenia i śmierci Mahometa.
Miesiąc 5-ty Dżiumazi'l-Ewwel (dni 30).
1-szy Piątek 6 Grud. (18).

ЕВРЕЙСКІЙ КАЛЕНДАРЬ

5617 годъ отъ сотворенія міра, простой правильный содержащій 354 д.

Мѣсяцъ 5-й Шватъ (30 дней).
1-е Понедѣльникъ 14 (26) Генв.
Мѣсяцъ 6-й Адоръ (29 дней).
1-е Середа 13 (25) Фев.
Пуримъ (торжест. день по поводу гибели Амана въ Персидскомъ Царст.) Фев. 26 (Марта 9).
Мѣсяцъ 7-й Нисанъ (30 дней).
1-е Четвергъ 14 (26) Марта.
Пейсахъ (первый 2 дни Пасхи), или исхода изъ Египта Четв. и Пят. 28 и 29 Мар. (9 и 10 Ап).
Холгамоедъ, буднишніе дни между праздниками Субб., Воскрес., Понед., Вторн., 30, 31, Мар. и 1, 2, Апр. (11, 12, 13, 14 Апр.).
Послѣд. д. празд., Сере., Чет., 3 и 4, (15 и 16 Ап.)
Мѣсяцъ 8-й Иръ (29 дней.)
1-е Субботу 13 (25) Апрѣля.
Мѣсяцъ 9-й Сивонъ (30 дней).
1-е Воскресенье 12 (24) Мая.
Шавуесъ 2 д. Пят. и Суб. 17 и 18, (29 и 30 Мая.)
Мѣсяцъ 10-й Тамузъ (29 дней).
1-е Вторникъ 11 (23) Іюня.
Мѣсяцъ 11-й Овъ (30 дней),
1-е Середа 10 (22) Іюля.
Мѣсяцъ 12-й Елулъ (29 дней).
1-е Пятница 9 (21) Августа.

5618 годы отъ сотвореніе міра, простой полный содержащій 355 дней.

Мѣсяцъ 1-й Тышри (30 дней).
1 е Рошъ Гашана Новый годъ 5618, 2 дни Суббота, и Воскресенье, 7, и 8, (19 и 20 Сент.)
Іомъ-Кипуръ (день всхода очищенія отъ грѣховъ) строгій постъ, Понедѣль. 16 (28) Сент.
Сукасъ (праздникъ Кущей), 2 дни Суббота и и Понедѣльникъ 21 и 22 Сент. (3 и 4 Октяб.).
Холгамоедъ (буднишніе дни между праздниками) Понедѣль.—Четв. 23,—26 Сен. (5,—8 Окт.)
Гошина-Раба (избавь великою силою) Пятница 27 Сент. (9 Октяб.).
Шемини-Ацересъ, (осьмой день заключенія праздника), Суббота 28 Сент. (10 Октяб.).
СымхасъТора,(увеселеніе отъ законовъ Божіихъ) Воскресенье, 29 Сент. (11 Октяб.).
Мѣсяцъ 2-й Хешванъ (30 дней).
1-е Понедѣльникъ 7 (19) Октяб.
Мѣсяцъ 3-й Кислевъ (30 дней).
1-е Середа 6 (18) Ноября.
Мѣсяцъ 4-й Тейвесъ (29 дней).
1-е Пятница 6 (18 Декабря).

KALENDARZ ŻYDOWSKI

Rok 5617 od stworzenia świata, prosty regularny, zawierający dni 354.

Miesiąc 5-ty Szwat (dni 30).
1-szy Poniedziałek Stycznia 14 (26).
Miesiąc 6-ty Ador (dni 29).
1-szy Sroda Luty 13 (25).
Purym (dzień wielce radośny ze zguby Hamana w królestwie Perskiém) Luty 26 (Marca 9).
Miesiąc 7-my Nisan (dni 30).
1-szy Czwartek Mar. 14 (26).
Peysach (1-szy dni 2 S.Wielk.) czyli wyjście z niewoli Egip., Czw. Piąt. Mar. 28 i 29 (Kw. 9 i 10).
Cholhamoed, powszedne dni między świętami, Sóbota, Niedz., Ponied. Wtorek, Mar. 30, 31, i Kwiet. 1, 2, (Kwietnia 11, 12, 13 i 14).
Ostat. dni S. Srod. Czwar. 3 i 4, (15 i 16 Kwiet.)
Miesiąc 8-my Iir (dni 29).
1-szy Sóbota Kwietnia 13 (25).
Miesiąc 9-ty Siwon (dni 30).
1-szy Niedziela Maja 12 (24).
Szawues dni 2 Piąt., i Sób., Maja 17, 18, (29, 30).
Miesąc 10-ty Tamuz (dni 29).
1-szy Wtorek Czerwca 11 (23).
Miesiąc 11-ty Ow (dni 30).
1-szy Sroda Lipca 10 (22).
Miesiąc 12-ty Eluł (dni 29).
1-szy Piątek Sierpnia 9 (21).

Rok 5618 od stworzenia świata, prosty peł. zawierający dni 355.

Miesiąc 1-szy Tyszri (dni 30).
1-szy Rosz-Haszana (Nowy Rok 5618, dni 2, Sóbota, Niedziela, Wrześ. 7, i 8, (19 i 20).
Jom-Kipur, (dzień expiracyi), post bardzo ścisły, Poniedziałek, Wrześ. 16 (28).
Sukas, (święto namiotów), dni 2, Sóbota i Nied. Wrześ. 21 i 22, (Paźd. 3 i 4).
Cholhamoed, (powszedne dni między świętami) Ponied.—Czwar., Wrześ. 23—26, (Paźd. 5—8.
Hoszana-Raba (wybaw pomocą wielką) Piątek, Wrześ. 27 (Paźd. 9).
Szemini-Aceres, (ósmy dzień, zamknienie święta) Sóbota, Wrześ. 28, (Paźd. 10).
Symchas-Tora, (pocieszenie się z zakonu Bożego) Niedziela, Wrześ. 29, (Paźd. 11).
Miesiąc 2-gi Cheszwon (dni 30).
1-szy Poniedziałek, 7 (19) Paźd.
Miesiąc 3-ci Kisłew (dni 30).
1-szy Sroda, Listop. 6 (18).
Miesiąc 4-ty Tejwes (dni 29).
1-szy Piątek, Grud. 6 (18).

ВОСХОЖДЕНІЕ И ЗАХОЖДЕНІЕ СОЛНЦА.
WSCHÓD I ZACHÓD SŁOŃCA.

	Числ. стар. стиля. Daty star. styl.	ВИЛЬНО. WILNO.			КОВНО. KOWNO.		ГРОДНО. GRODNO.			МИНСКЪ. MIŃSK.		Днѧ прибудетъ минутъ. Dnia przybędzie minut.	Что должны показ. обык. часы, когда солнечн. показ. полдень. Co pow. pok. zwycz. zeg. kied. na kom. jest południ.	Числ. нов. стиля. Daty now. styl.	
		Восх. wsch.	Захож. zach.	Свѣт. нач. świat. zaczn.	Восх. wsch.	Захож. zach.	Восх. wsch.	Захож. zach.	Свѣт. нач. świat. zaczn.	Восх. wsch.	Захож. zach.				
		ч. м. g. m.	ч. м. g. m.	ч. м. g. m.	ч. м. g. m.	ч. м. g. m.	ч. м. g. m.	ч. м. g. m.	ч. м. g. m.	ч. м. g. m.	ч. м. g. m.		ч. м. с. g. m. s.		
Генварь, Styczeń.	1	8 1[illegible]½	3 58½	6 5	8 21	3 57	8 13½	4 5	6 4	8 14½	4 4		12 9 3	13	Januarius.
	4	8 17	4 3½		8 18½	4 2	8 10½	4 10		8 11½	4 9	28	12 10 7	16	
	7	8 13	4 9½		8 14½	4 8	8 7½	4 15		8 8½	4 14		12 11 5	19	
	10	8 9	4 16	5 57	8 10½	4 14½	8 4	4 20½	5 56	8 5	4 19½		12 11 56	22	
	13	8 4	4 22		8 5	4 20½	7 58½	4 27		7 59½	4 26	34	12 12 40	25	
	16	7 59	4 28½		8 0	4 27	7 54½	4 32½		7 55½	4 31½		12 13 17	28	
	19	7 53½	4 34½	5 45	7 55	4 33½	7 49½	4 38½	5 45	7 50½	4 37½		12 13 47	31	
	22	7 48	4 40		7 49	4 39	7 44½	4 44		7 45	4 43	35	12 14 9	3	Februarius.
	25	7 43	4 46		7 44	4 45	7 39	4 50		7 40	4 49		12 14 23	6	
	28	7 37	4 52½	5 32	7 38	4 51½	7 33	4 56	5 32	7 34	4 55		12 14 30	9	
	31	7 30	4 59½		7 31½	4 58½	7 27	5 2		7 27½	5 1½		12 14 30	12	
Февраль, Luty.	3	7 23½	5 5½		7 24½	5 4½	7 20½	5 8		7 21	5 7½	39	12 14 24	15	
	6	7 16	5 12	5 15	7 16½	5 11	7 14	5 14	5 15	7 14½	5 13½		12 14 11	18	
	9	7 10	5 18		7 10½	5 17½	7 8½	5 19½		7 9	5 19		12 13 52	21	
	12	7 3	5 24½		7 3½	5 24	7 1½	5 25½		7 2	5 25	40	12 13 27	24	
	15	6 55	5 31	4 57	6 55½	5 30½	6 54	5 32	4 57	6 54½	5 31½		12 12 57	27	
	18	6 49	5 36		6 49½	5 35½	6 47	5 37½		6 47½	5 37		12 12 22	2	Martius.
	21	6 41½	5 42½		6 42	5 42	6 40	5 42½		6 40½	5 42	40	12 11 42	5	
	24	6 33½	5 48	4 32	6 34	5 47½	6 33	5 48½	4 33	6 33½	5 48		12 10 58	8	
	27	6 26½	5 54		6 27	5 53½	6 26	5 54		6 26	5 54		12 10 11	11	
Мартъ, Marzec.	2	6 19	5 59½		6 19	5 59	6 18½	6 0		6 18½	6 0	40	12 9 21	14	
	5	6 11	6 5½	4 7	6 11	6 5½	6 11	6 5½	4 10	6 11	6 5½		12 8 29	17	
	8	6 4½	6 11		6 4½	6 11	6 4	6 10½		6 4	6 10½		12 7 36	20	
	11	5 56½	6 17		5 56½	6 17	5 56½	6 17		5 56½	6 17	40	12 6 41	23	
	14	5 48½	6 23½	3 40	5 48½	6 23½	5 49	6 22½	3 43	5 49	6 22½		12 5 46	26	
	17	5 41½	6 28½		5 41½	6 28½	5 42	6 27½		5 42	6 27½	39	12 4 51	29	
	20	5 34	6 34		5 34	6 34	5 35	6 33		5 35	6 33		12 3 56	1	Aprilis.
	23	5 26	6 40	3 12	5 26	6 40½	5 28	6 39	3 16	5 28	6 39		12 3 2	4	
	26	5 19½	6 44		5 19	6 44½	5 20½	6 44		5 20½	6 44		12 2 9	7	
	29	5 12	6 51		5 11½	6 51½	5 14	6 49		5 13½	6 49½	40	12 1 18	10	
Апрѣль, Kwiecień.	1	5 4½	6 57	2 40	5 4	6 57½	5 6½	6 55	2 47	5 6	6 55½		12 0 30	13	
	4	4 56½	7 3½		4 56	7 4	4 59½	7 1		4 59	7 1½		11 59 45	16	
	7	4 49½	7 8½		4 49	7 9	4 53	7 5½		4 52½	7 6	38	11 59 3	19	
	10	4 43	7 14	2 5	4 42½	7 14½	4 47	7 10	2 17	4 46½	7 10½		11 58 25	22	
	13	4 36	7 20		4 35	7 20½	4 40	7 16		4 39½	7 16½	38	11 57 52	25	
	16	4 29	7 25½		4 28	7 26½	4 32½	7 22½		4 32	7 23		11 57 22	28	
	19	4 21½	7 31½	1 21	4 20½	7 32½	4 26½	7 27½	1 38	4 26	7 28		11 56 57	1	Maius.
	22	4 16	7 37		4 15	7 38	4 20½	7 33½		4 20	7 34	34	11 56 37	4	
	25	4 11	7 42		4 10	7 43	4 15	7 38		4 14½	7 38½		11 56 22	7	
	28	4 4½	7 48		4 3½	7 49	4 8½	7 43½	0 43	4 8	7 44		11 56 21	10	

	Числ. стар. стиля. Daty star. styl.	ВИЛЬНО. WILNO. Восх. wsch. ч. м. g. m.	ВИЛЬНО. WILNO. Захож. zach. ч. м. g. m.	Свѣт. нач. świat. zaczn. ч. м. g. m.	КОВНО. KOWNO. Восх. wsch. ч. м. g. m.	КОВНО. KOWNO. Захож. zach. ч. м. g. m.	ГРОДНО. GRODNO. Восх. wsch. ч. м. g. m.	ГРОДНО. GRODNO. Захож. zach. ч. м. g. m.	Свѣт. нач. świat. zaczn. ч. м. g. m.	МИНСКЪ. MIŃSK. Восх. wsch. ч. м. g. m.	МИНСКЪ. MIŃSK. Захож. zach. ч. м. g. m.	Дня прибудетъ минутъ. Dnia przybędzie minut.	Что должны показ. обык. часы, когда солнечн. показ. полдень. Co powin. pok. zwycz. zeg. kiedy na komp. jest południe. ч. м. с. g. m. s.	Числ. нов. стиля. Daty now. styl.	
Май, Maj.	1	3 59	7 53½	Заря во всю ночь съ 26 Апрѣля по 23 Іюля. Zorza przez całą noc od 26 kwietnia do 23 lipca.	3 58	7 54½	4 3	7 49	Заря во всю ночь съ 30 Апрѣля по 19 Іюля. Zorza przez całą noc od 30 kwietnia do 19 lipca.	4 2	7 50		11 56 6	13	Majus.
	4	3 54	7 58		3 53	7 59	3 58	7 54		3 57	7 55	30	11 56 7	16	
	7	3 49	7 3		3 48	8 4	3 54	7 58½		3 53	7 59½		11 56 12	19	
	10	3 45	7 8		3 43½	8 9	3 50½	8 3		3 49½	8 4		11 56 22	22	
	13	3 41	7 12		3 39½	8 13	3 46½	8 7		3 45½	8 8	26	11 56 38	25	
	16	3 37	7 17		3 35½	8 18	3 43	8 11½		3 42	8 12½		11 56 58	28	
	19	3 33½	8 21		3 32	8 22	3 39¼	8 15½		3 38½	8 16½		11 57 21	31	
	22	3 30	8 25		3 28½	8 26½	3 36	8 19½		3 35	8 20½	20	11 57 49	3	Junius.
	25	3 28	8 28		3 26½	8 29½	3 34	8 22½		3 33	8 23½		11 58 19	6	
	28	3 26½	8 30½		3 25	8 32	3 32½	8 25½		3 31½	8 26½		11 58 53	9	
	31	3 25	8 33½		3 23	8 35	3 31½	8 28		3 30	8 29	11	11 59 28	12	
Іюнь, Czerwiec.	3	3 24½	8 35½		3 22	8 37½	3 31	8 29½		3 29½	8 31		12 0 6	15	
	6	3 24½	8 37		3 22	8 39	3 31	8 30½		3 29½	8 32½		12 0 44	18	
	9	3 25	8 38		3 22½	8 40	3 31½	8 31½		3 30	8 33	2	12 1 24	21	
	12	3 25½	8 38½		3 23½	8 40½	3 32½	8 31½		3 30	8 34		12 2 3	24	
	15	3 27	8 38½		3 25	8 40½	3 34	8 31½		3 32	8 34½	убуде. ubęd.	12 2 41	27	
	18	3 29	8 37½		3 27½	8 39½	3 35½	8 31½		3 34	8 33	9	12 3 17	30	
	21	3 32	8 36		3 30½	8 37½	3 38	8 29½		3 36½	8 31		12 3 51	3	Julius.
	24	3 35	8 35		3 33½	8 36½	3 40½	8 27½		3 39	8 29		12 4 23	6	
	27	3 38	8 32		3 36½	8 33½	3 43½	8 26		3 41	8 27	15	12 4 51	9	
	30	3 41½	8 30		3 39½	8 31½	3 46½	8 24		3 45	8 23		12 5 16	12	
Іюль, Lipiec.	3	3 44	8 26½		3 43	8 28	3 50	8 20		3 49	8 22		12 5 37	15	
	6	3 49	8 23		3 47½	8 24½	3 55½	8 17		3 54½	8 18	25	12 5 53	18	
	9	3 54	8 18		3 52½	8 19½	3 59½	8 13		3 58½	8 14		12 6 5	21	
	12	3 59	8 13½		3 58	8 15	4 4	8 9		4 3	8 10		12 6 11	24	
	15	4 4	8 8		4 3	8 9	4 8½	8 4		4 7½	8 5	29	12 6 12	27	
	18	4 8½	8 4		4 7½	8 5	4 13	7 59		4 12	8 0		12 6 8	30	
	21	4 14	7 58		4 13	7 59	4 18½	7 53½		4 17½	7 54½		12 5 58	2	Augustus.
	24	4 18½	7 52	ч.	4 17½	7 53	4 23	7 48	ч.	4 22	7 49	33	12 5 43	5	
	27	4 24½	7 46	1 3	4 23½	7 47	4 29	7 42	1 19	4 28	7 43		12 5 22	8	
	30	4 29½	7 40		4 28½	7 41	4 33½	7 36		4 33	7 37		12 4 56	11	
Августъ, Sierpień.	2	4 35	7 33½		4 34	7 34½	4 38½	7 30½		4 38	7 31	34	12 4 26	14	
	5	4 39½	7 27	1 53	4 38½	7 28	4 44	7 24	2 7	4 43½	7 24½		12 3 50	17	
	8	4 46	7 20½		4 45½	7 21	4 49	7 18		4 48½	7 18½		12 3 8	20	
	11	4 51	7 12½		4 50½	7 13	4 54½	7 11		4 54	7 11½	38	12 2 26	23	
	14	4 57	7 6	2 27	4 56½	7 6½	4 58½	7 4½	2 34	4 58	7 5		12 1 38	26	
	17	5 3	6 59		5 2½	6 59½	5 4½	6 57		5 4	6 57½		12 0 46	29	
	20	5 9	6 51		5 8½	6 51½	5 11	6 49½		5 10½	6 50	39	11 59 51	1	Septem
	23	5 14	6 43½	2 56	5 13½	6 44	5 16	6 42½	3 3	5 15½	6 43		11 58 53	4	
	26	5 19	6 37		5 18½	6 37½	5 20½	6 36		5 20	6 36½		11 57 53	7	
	29	5 25	6 30		5 24½	6 30½	5 26	6 28		5 26	6 28½		11 56 52	10	

Месяцъ / Miesiąc	Числ. стар. стиля / Data star. styl.	ВИЛЬНО. WILNO. Восх. wsch. ч. м. / g. m.	ВИЛЬНО. WILNO. Захож. zach. ч. м. / g. m.	Свѣт. нач. / Świat. zaczn. ч. м. / g. m.	КОВНО. KOWNO. Восх. wsch. ч. м. / g. m.	КОВНО. KOWNO. Захож. zach. ч. м. / g. m.	ГРОДНО. GRODNO. Восх. wsch. ч. м. / g. m.	ГРОДНО. GRODNO. Захож. zach. ч. м. / g. m.	Свѣт. нач. / Świat. zaczn. ч. м. / g. m.	МИНСКЪ. MINSK. Восх. wsch. ч. м. / g. m.	МИНСКЪ. MINSK. Захож. zach. ч. м. / g. m.	Дня убудетъ минутъ. / Dn. ubędzie minut.	Что должны показ. обык. часы, когда солнечн. показ. полдень. / Co powin. pok. zwycz. zeg., kiedy na komp. jest południe. Ч. М. С. / g. m. s.	Числ. нова. стиля. / Data nowe. styl.	Month
Сентябрь, Wrzesień.	1	5 30½	6 21	3 20	5 30½	6 21	5 31	6 20½	3 25	5 31	6 20½	39	11 53 49	13	September.
	4	5 36½	6 14		5 36½	6 14	5 36½	6 13½		5 36½	6 13½		11 54 46	16	
	7	5 41½	6 6		5 41½	6 6	5 42	6 6		5 42	6 6	39	11 53 43	19	
	10	5 47	5 59	3 42	5 47	5 59	5 47	5 59	3 46	5 47	5 59		11 52 40	22	
	13	5 52	5 51		5 52	5 51	5 52½	5 51		5 52½	5 51		11 51 38	25	
	16	5 58	5 43		5 58	5 43	5 58	5 43½		5 58	5 43½	40	11 50 38	28	
	19	6 4	5 36	4 1	6 4	5 36	6 4	5 36	4 5	6 4	5 36		11 49 39	1	
	22	6 10½	5 28		6 11	5 27½	6 10	5 28		6 10	5 28		11 48 43	4	
	25	6 16	5 21		6 16½	5 20½	6 15½	5 20½		6 15½	5 20½	41	11 47 50	7	
	28	6 21	5 13½	4 19	6 21½	5 13	6 20½	5 14	4 22	6 20½	5 14		11 47 1	10	
Октябрь, Paździérnik.	1	6 27	5 5½		6 27½	5 5	6 25½	5 7		6 26	5 6½		11 46 17	13	October.
	4	6 32½	4 59		6 33	4 58½	6 30	5 1		6 30½	5 0½	40	11 45 37	16	
	7	6 39½	4 52½	4 37	6 40	4 52	6 35	4 54½	4 37	6 35½	4 54		11 45 3	19	
	10	6 45	4 45		6 46	4 44	6 40½	4 48½		6 41	4 48		11 44 34	22	
	13	6 50½	4 38		6 51½	4 37	6 46½	4 41½		6 47	4 41	38	11 44 11	25	
	16	6 56½	4 31½	4 53	6 57½	4 30½	6 53	4 35	4 53	6 53½	4 34½		11 43 55	28	
	19	7 3	4 25		7 4	4 24	6 59	4 28		6 59½	4 27½		11 43 45	31	
	22	7 9½	4 19		7 10½	4 18	7 6	4 21½		7 6	4 21	38	11 43 42	3	
	25	7 15½	4 12½	5 9	7 16½	4 11½	7 11½	4 15½	5 9	7 12	4 15		11 43 47	6	
	28	7 21	4 7		7 22	4 6	7 17½	4 10½		7 18	4 10		11 43 59	9	
	31	7 27	4 2		7 28	4 1	7 23	4 5		7 24	4 4	33	11 44 19	12	
Ноябрь, Listopad.	3	7 33	3 57	5 25	7 34	3 56	7 28½	4 1	5 24	7 29½	4 0		11 44 47	15	November.
	6	7 39	3 52		7 40	3 51	7 34½	3 57		7 35½	3 56		11 45 23	18	
	9	7 44½	3 47		7 46	3 46	7 40	3 53		7 41	3 52	32	11 46 6	21	
	12	7 51	3 42½	5 38	7 52½	3 41	7 45½	3 49	5 37	7 46½	3 48		11 46 56	24	
	15	7 56	3 39½		7 57½	3 38	7 50½	3 45½		7 51½	3 44½		11 47 52	27	
	18	8 0½	3 37		8 2	3 35½	7 55	3 43		7 56	3 42	24	11 48 55	30	
	21	8 6	3 34	5 50	8 7½	3 32½	7 59½	3 41	5 48	8 0½	3 40		11 50 4	3	
	24	8 9½	3 32½		8 11	3 31	8 3½	3 39½		8 4½	3 38½		11 51 18	6	
	27	8 14	3 30½		8 15½	3 29	8 7½	3 38		8 8½	3 37	15	11 52 37	9	
	30	8 17	3 30	5 59	8 18½	3 28½	8 10½	3 36½	5 55	8 12	3 35		11 54 0	12	
Декабрь, Grudzień.	3	8 19½	3 31		8 21	3 29	8 13½	3 37½		8 15	3 36		11 55 27	15	December.
	6	8 22	3 32		8 24	3 30	8 15½	3 39		8 17	3 37½	4	11 56 55	18	
	9	8 24	3 33	6 6	8 26	3 31	8 17	3 40	6 3	8 18½	3 38½		11 58 25	21	
	12	8 25	3 34		8 27	3 32	8 18	3 42		8 19½	3 40½	прибу.	11 59 55	24	
	15	8 25½	3 37		8 27½	3 35	8 19½	3 44		8 21	3 42½	przyb.	12 1 25	27	
	18	8 26	3 40	6 7	8 28	3 38	8 20	3 46	6 4	8 21½	3 45	5	12 2 52	30	
	21	8 25	3 43		8 26½	3 44	8 19	3 49		8 20½	3 47½		12 4 18	2	Januar.
	24	8 24	3 47½		8 25½	3 46	8 18	3 53		8 19½	3 51½		12 5 40	5	
	27	8 22½	3 51	6 10	8 24	3 49½	8 16	3 57	6 7	8 17½	3 55½	10	12 6 58	8	
	30	8 20	3 56		8 21½	3 54½	8 14	4 1½		8 15½	4 0		12 8 12	11	

F⁶⁶

ПРИБАВЛЕНІЕ

КЪ КАЛЕНДАРЮ

На 1857 годъ.

Небесныя явленія.

ПЛАНЕТЫ.

Со времени изданія календаря на 1856 г., гдѣ поименованы были 35 малыхъ планетъ, обращающихся около Солнца въ пространствѣ между Марсомъ и Юпитеромъ,— до настоящаго времени (Іюль 1856), снова открыты въ той же группѣ 7 новыхъ членовъ солнечной системы, кои получили слѣдующія названія: 36) Аталанта (Atalante), 37) Фидесъ (Fides), 38) Леда (Leda), 39) Лэтиція (Laetitia), 40) Гармонія (Harmonia), 41) Дафнэ, (Daphné), и 42) Изида (Isis). (См. Календарь на 1856 г.)

И такъ всѣхъ извѣстныхъ планетъ со включеніемъ 8 большихъ, теперь 50 и спутниковъ 21.

Наиболѣе интересныя явленія и видимыя простыми глазами, которыя должны произойти въ планетномъ мірѣ въ теченіи 1857 года суть слѣдующія:

ГЕН. 3 (15) 4 ч. по полуд.	Меркурій въ наибольшемъ видимомъ удаленіи отъ Солнца къ востоку на 19° можетъ быть усмотрѣнъ въ вечерней зорѣ.
ГЕН. 17 (29) ♀ въ соед. съ ☾ въ 10 ч. утра.	Вечеромъ 16-го Луна будетъ стоять къ Западу отъ Венеры около 7°; а вечеромъ 17 чис. почти на столько же къ Востоку.
ГЕН. 18 (30) ♃ въ соед. съ ☾ въ 8 ч. 22 м. утра.	Вечеромъ 17-го Луна удаляясь отъ Венеры, будетъ приближаться къ Юпитеру, котораго и покроетъ собою; но для насъ въ то время оба свѣтила будутъ уже подъ горизонтомъ.
ФЕВ. 13 (25) въ 6 ч. 28 м. по полудни.	Наибольшее западное отклоненіе Меркурія на 27°, который и въ ближайшіе дни можетъ быть усматриваемъ простыми глазами предъ восходомъ солнца на востокѣ.

DODATEK

DO KALENDARZA

Na rok 1857.

Zjawiska niebieskie.

PLANETY.

Od czasu wydania kalendarza na rok 1856, gdzie wyszczególnionych było 35 małych planet, krążących około Słońca w przestrzeni między Marsem i Jowiszem, do czasu teraźniejszego (Lipiec 1856), znowu odkrytémi zostały w tejże gruppie 7 nowych członków systemu słonecznego, które otrzymały następne nazwiska: (36) Atalante, (37) Fides, (38) Leda, (39) Laetitia, (40) Harmonia, (41) Dahpne, i (42) Isis. (Patrz kalendarz na rok 1856).

Zatém wszystkich znajomych planet razem z większémi teraz 50 a towarzyszów 21.

Najbardziéj zajmującémi i widzianémi gołém okiem zjawiskami, które mają mieć miejsce w świecie planetarnym w ciągu roku 1857 są następujące:

Stycz. 3 (15) g. 4 po południu.	Merkuryusz w największém widzialném oddaleniu od Słońca na wschód na 19°. Może być widzany o zmroku po zachodzie słońca.
Stycz. 17 (29) ♀ w poł. z ☾ o g. 10 z rana.	Wieczorem 16, Księżyc będzie znajdował się na zachód od Wenery około 7°; a wieczorem 17 prawie na tyleż na wschód.
Stycz. 18 (30) ♃ w poł. z ☾ o g. 8 m. 22 z rana.	Wieczorem 17-go, Księżyc, oddalając się od Wenery, będzie się zbliżał do Jowisza, którego oraz sobą pokryje; lecz dla nas w ów czas oba planety będą pod horyzontem.
Lut. 13 (25) g. 6 m. 28 po południu.	Największe zachodnie oddalenie się Merkuryusza na 27°, który około tego czasu może być dostrzegany gołém okiem przed wschodem słońca na wschodzie.

ФЕВ. 14 (26) ♀ въ соед. съ ☾ въ 11 ч. 8 м. по полудни.	Передъ захожденіемъ Луна будетъ приближаться къ Венерѣ; но наибольшее сближеніе, на $\frac{1}{2}^{0}$, произойдетъ уже подъ горизонтомъ.	Lut. 14 (26) ♀ w poł. z ☾ o g. 11 min. 8 po południu.	Przed zachodem Księżyc będzie się zbliżał do Wenery; lecz największe zbliżenie się na $\frac{1}{2}^{0}$ odbędzie się już pod horyzontem.
ФЕВ. 15 (27) въ 7 ча. 28 мин. вечера.	Наибольшее восточное отклоненіе Венеры отъ Солнца на 46^{0}, когда она всего лучше можетъ быть видима простыми глазами. Наибольшаго же блеска планета достигнетъ 7 (19 Марта).	Lut. 15 (27) o g. 7 min. 28 wieczorem.	Największe wschodnie oddalenie się Wenery od Słońca na 46^{0}, kiedy ona może być najlepiéj widziana gołém okiem. Do największego zaś blasku planeta dójdzie 7 (19) marca.
МАР. 3 (15) ♂ въ соед. съ ♃ въ 3 час. 50 ми. утра.	Вечеромъ 2 (14) Марта планеты Марсъ и Юпитеръ приблизятся другъ къ другу почти на 1^{0}.	Marca 3 (15) ♂ w poł. z ♃ o g. 3 min. 50 z rana.	Wieczorem 2 (14) marca planety Mars i Jowisz zbliżą się jeden do drugiego prawie na 1^{0}.
АПР. 26 (Мая 8) въ 1 ч. 7 м. по полудни.	Меркурій достигнетъ наибольшаго восточнаго отклоненія отъ Солнца (21^{0}), и потому можетъ быть усматриваемъ простыми глазами на западѣ по захожденіи солнца.	Kwiet. 26 (maja 8) o g. 1 min. 7 po południu.	Merkuryusz dójdzie największego oddalenia się wschodniego od Słońca (21^{0}), a przeto może być postrzegany gołém okiem na zachodzie, gdy słońce zajdzie.
ІЮНЯ 14 (26) въ 7 ча. 54 мин. утра.	Меркурій достигнетъ наибольшаго западнаго отклоненія отъ Солнца (22^{0}) и можетъ быть усматриваемъ на востокѣ передъ восходомъ солнца.	Czerw. 14(26) o g. 7 min. 54 z rana.	Merkuryusz dójdzie największego oddalenia się zachodniego od słońca (22^{0}) i może być dostrzeżony na Wschodzie przed wschodem słońca.
ІЮНЯ 18 (30)	Наибольшій блескъ Венеры, на Востокѣ, предъ восходомъ солнце.	Czerw. 18(30)	Największy blask Wenery na Wschodzie przed wschodem słońca.
ІЮНЯ 19 (Іюля 1) въ 8 ч. 23 м. утра.	Солнце находится въ наибольшемъ удаленіи отъ Земли, и потому имѣетъ наименьшую видимую величину.	Czerw. 19(lip. 1) o g. 8 m. 23 z rana.	Słońce znajduje się w największém oddaleniu od Ziemi, a przeto ma najmniejszą wielkość widzialną.
ІЮЛЯ 3 (15) ☿ въ соед. съ ♂ въ 7 ча. 27 ми. утра.	Планеты Меркурій и Марсъ, на Востокѣ, сблизяться такъ, что въ показанное время разстояніе между ними будетъ только ¼ град.	Lip. 3 (15) ☿ w poł. z ♂ o g. 7 m. 27 z rana.	Planety Merkuryusz i Mars, na wschodzie, zbliżą się tak, że w czasie oznaczonym odległość między niémi będzie tylko ¼ stopnia.
АВГ. 9 (21) ☿ въ соед. съ ☾ въ 3 ч. 47 мин. вечера.	Около 4 часовъ вечера, Меркурій будетъ покрытъ Луною въ теченіи почти цѣлаго часа. Но это явленія можно будетъ видить только черезъ зрительную трубу.	Sierp. 9 (21) ☿ w poł. z ☾ o g. 3 min. 47 wieczorem.	Około godziny 4-éj wieczorem, Merkuryusz będzie pokryty Księżycem w przeciągu prawie całéj godziny. Ale to zjawisko będzie tylko widzialném za pomocą lunety.
СЕНТ. 18 (30) ♀ въ соед. съ ♂ въ 11 ч. 52 ми. утра.	Планеты Венера и Марсъ, на Востокѣ, сближаются другъ съ другомъ, и въ показанное время разстояніе уменьшится до ¼ градуса.	Wrz. 18 (30) ♀ w poł. z ♂ o g. 11 min. 52 rano.	Planety Wenera i Mars, na wschodzie, zbliżają się jeden do drugiego, i w czasie pokazanym odległość zmniejszy się do ¼ stopnia.
СЕНТЯБ. 24 (Октяб. 6).	Отъ 8 до 10 часовъ вечера Луна будетъ проходить черезъ группу звѣздъ называемую *Плеядами* (а въ простона-	Wrz. 24 (paździer. 6).	Od godziny 8 do 10 wieczorem Księżyc będzie przechodził przez gruppę gwiazd,

родіи *Утйнымъ гнѣздомъ*), и покростъ собою 3 звѣзды еще хорошо видимыя простыми глазами. (Явленіе весьма интересное).

ОКТ. 2 (14) ♂ въ соед. съ ☾ — Луна покроетъ планету Марсъ около $7\frac{1}{2}$ часовъ утра.

ОКТ. 3 (15) ♀ въ соед. съ ☾ въ 2 ча. 55 мин. утра. — Наибольшее сближеніе Луны съ Венерою произойдетъ еще подъ горизонтомъ, когда разстояніе оныхъ будетъ только $\frac{2}{5}^0$; при восхожденіи разстояніе ихъ будетъ уже увеличиваться.

ОКТ. 4 (16) въ 10 ч. 6 мин. вечера. — Наибольшее западное отклоненіе Меркурія отъ Солнца (18^0), а потому утромъ слѣдующаго дня планета можетъ быть усмотрѣна на Востокѣ предъ восходомъ солнца.

НОЯБ. 18 (30). Луна пройдетъ чрезъ группу Плеядъ и покроетъ въ ней 2 звѣзды отъ 6 до 7 часовъ вечера.

ДЕКАБРЯ 16 (28). Луна снова будетъ проходить чрезъ созвѣдіе Плеядъ отъ 6 до 8 часовъ утра и покроетъ собою одну довольно свѣтлую звѣзду.

ДЕК. 18 (30) въ 4 ч. 21 мин. утра. — Наибольшее восточное отклоненіе Меркурія отъ Солнца 20^0.

ДЕК. 19 (31) въ 10 ч. 16 ми. вечера. — Солнце находится въ ближайшемъ разстояніи отъ Земли; а потому и видимая величина онаго представляется наибольшею.

zwaną *Plejadami* (a w pospólstwie zwaną gniazdem Kaczém) i pokryje sobą 3 gwiazdy jeszcze dobrze gołém okiem widzieć się mogące. (Zjawisko nader zajmujące).

Paźdz. 2 (14) ♂ w poł. z ☾. — Księżyc pokryje planetę Marsa około g. $7\frac{1}{2}$ wieczorem.

Paźdz. 3 (15) ♀ w poł. z ☾ o g. 2 min. 55 rano. — Największe zbliżenie się Księżyca z Wenerą odbędzie się jeszcze pod horyzontem, kiedy odległość ich będzie tylko $\frac{2}{5}^0$; przy wschodzie odległość ich będzie się już powiększała.

Paźdz. 4 (16) o g. 10 min. 6 wieczorem. — Największe oddalenie się zachodnie Merkuryusza od słońca (18^0), a przeto rano dnia następnego planeta może być dostrzeżony na Wschodzie, nim słońce wejdzie.

Listop. 18 (30). Księżyc przejdzie przez gruppę Plejad i pokryje w niéj 2 gwiazdy od g. 6 do 7 wieczorem.

Grud. 16 (28). Księżyc znowu będzie przechodził przez konstellacyą Plejad od g. 6 do 8 rano i pokryje sobą jednę dosyć światłą gwiazdę.

Grud. 18 (30) o g. 4. min. 21 z rana. — Największe oddalenie się wschodnie Merkuryusza od Słońca (20^0).

Grud. 19 (31) o g. 10 min. 16 wieczorem. — Słońce znajduje się w najbliższéj odległości od Ziemi; a przeto i widzialna wielkość jego największą się przedstawia.

КОМЕТЫ.

Въ теченіи 1855 года астрономы открыли еще три новыя телескопическія кометы; въ первой же трети 1856 года еще не было наблюдаемо ни одной кометы. Въ теченіи будущаго 1857 года, кромѣ неизвѣстныхъ новыхъ кометъ, которыя могутъ появиться внезапно, астрономы ожидаютъ съ нѣкоторою вѣроятностію возвращенія къ Солнцу (а слѣд. и видимости оныхъ съ земли) 2-хъ извѣстныхъ уже періодическихъ кометъ, коихъ пути около солнца и время обращенія опредѣлены съ достаточною точностію.

1-я. Телескопическая комета открытая въ Февралѣ 1846 года, по вычисленіямъ должна

KOMETY.

W ciągu r. 1855 astronomowie odkryli jeszcze trzy nowe komety teleskopowe; w piérwszym zaś tercyale 1956 żadnego jeszcze komety nie postrzegano. W następnym 1857 roku, oprócz nieznajomych nowych komet, które mogą się pokazać niespodziewane, astronomowie oczekują z pewném podobieństwem do prawdy powrotu do słońca (a zatém i widzialności ich z ziemi) 2-ch wiadomych już komet peryodycznych, których drogi około słońca i czas obrotu oznaczone są z dostateczną dokładnością.

1) Kometa teleskopowy odkryty w lutym roku 1846 podług wyliczeń powinien kończyć

оканчивать свой оборотъ около солнца въ $5\frac{1}{2}$ лѣтъ. Въ 1851 году она не была усмотрѣна; но это еще не лишаетъ насъ надежды открыть оную въ 1857 году.

2-я. Телескопическая комета открытая въ Іюнѣ 1851 г., по вычисленіямъ совершаетъ оборотъ въ $6\frac{1}{2}$ лѣтъ; слѣд. и ея возвращенія, хотя съ меньшею вѣроятностію, можно ожидать въ концѣ 1857 года.

Примѣч. Относительно времени ожидаемаго возвращенія къ намъ большой кометы 1556 г. сравнив. Календарь на 1855 годъ.

obrót około słońca w lat $5\frac{1}{2}$. W r. 1851 nie był on dostrzeżony; lecz to jeszcze nie pozbawia nas nadziei odkryć go w roku 1857.

2-gi Kometa teleskopowy odkryty w czerwcu r. 1851, podług wyliczeń odbywa obrót w lat $6\frac{1}{2}$; zatém i powrotu jego, lubo z mniejszém podobieństwem do prawdy, oczekiwać można w końcu r. 1857.

Uwaga. Co się tyczy czasu oczekiwanego powrotu wielkiego komety roku 1556 porów. kalendarz na rok 1855.

ЗАТМѢНІЯ.

Въ 1857 году произойдутъ на землѣ только два солнечныя затмѣнія и ни одного луннаго.— Въ нашихъ же странахъ будетъ видимо только окончаніе втораго изъ упомянутыхъ солнечныхъ затмѣній.

I. Полное затмѣніе солнца. Марта 13 (25) около полуночи по Виленс. времени, видимое въ большей части сѣверной Америки и Австраліи.

II. Кольцеобразное затмѣніе солнца. Сентября 6 (18), видимое въ большей части восточной Европы, большей половинѣ Азіи, въ Австраліи и въ малой сѣверо восточной части Африки.— Линія центральнаго кольцеобразнаго затмѣнія начинается въ нижней оконечности Италіи, проходитъ чрезъ древнюю Грецію, малую Азію (прикасаясь южнаго берега Чернаго моря), Персію, Индію, остр. Борнео и сѣверную часть Австраліи. Мѣста лежащія къ сѣверу и къ Югу отъ этой линіи на 52 ми. широты будутъ видѣть еще кольцеобразное затмѣніе.— Для насъ это затмѣніе будетъ только частнымъ и какъ сказано выше, начало онаго произойдетъ, еще подъ горизонтомъ. Солнце восходитъ во время самой средины затмѣнія, когда почти половина диска онаго будетъ закрыта луною. Окончаніе затмѣнія, какъ слѣдуетъ изъ вычисленія, наступитъ для Вильны въ 6 ч. 28 м. утра.

ZAĆMIENIA.

W roku 1857 będą na ziemi tylko dwa zaćmienia słońca, a żadno zaćmienie księżyca. W naszych zaś krajach będzie widziane tylko zakończenie drugiego z pomienionych zaćmień słońca.

I. Zupełne zaćmienie słońca Marca 13 (25) koło północy podług czasu Wileń., widziane w większéj części Ameryki Północnéj i Australii.

II. Zaćmienie słońca kółkowate. Września 6 (18) widziane w większéj części Europy Wschodniéj, większéj połowie Azyi, w Australii i w małéj Północno-wschodniéj części Afryki. Linia środkowego kółkowatego zaćmienia zacznie się w niższym końcu Włoch, przejdzie przez starożytną Grecyą, Małą Azyą (dotykając się południowego brzegu morza Czarnego), Persyą, Indye, wyspę Borneo i Północną część Australii. Miejsca, leżące na Północ i Południe od téj linii na 52′ szerokości, będą jeszcze widziały zaćmienie w kształcie koła. Dla nas to zaćmienie będzie tylko częściowém. i jak wyżéj powiedziano, początek jego jeszcze będzie miał miejsce pod horyzontem. Słońce wejdzie w czasie samego środka zaćmienia, kiedy prawie połowa tarczy jego będzie zakryta księżycem. Koniec zaćmienia, jak wypada z wyliczenia, nastąpi dla Wilna o g. 6 m. 28 z rana.

Ближайшіе результаты метеорологическихъ наблюденій, произведенныхъ на Вилен. Обсерваторіи.
Rezultaty meteorologicznych postrzeżeń na Wileńskiém Obserwatoryum.

Годы и мцы по нов. стил. Lata i miesiące po now. sty.	Средняя высота баромет. при температурѣ 13° 1/3 średnia wys. barom. przy tem. 13° 1/3 Рус. дюйм. и л.	Средняя температура по термометру Реомю. śred. tem. po termo. Reomiu.	Средн. температура врем. года. średn. temp. por r.	Самые теплые и холодные дни съ указаніемъ ихъ температуръ. Najcieplejsze i najzimniejsze dni i ich temp. (теплые)	(холодные)	Число дней Liczba dni. Совер. ясн. Zup. pog.	Совер. пасмурныхъ. Zup. poch.	Господствующіе вѣтры съ указаніемъ числа дней. Wiatry panujące i liczba dni.
1855 Іюнь. Czerwiec.	29 6,76	+15°,75	Лѣта Lato. +15°,42	3-е +19°,8; 17-е, +19°,9; 20-е +19°,6	1-е +11°,3; 27 и 28-е +11°,9	2	8	N. W. 8; W. 4; S. O. 5, Ти. 6
Іюль. Lipiec.	29 5,57	+16°,37		26-е; +19°,0; 27-е +19°,9	1-е, +13°,8; 2-е +13°,1; 10-е +14°,2	2	11	S. W. 5; S. O. 4; Тихо 10.
Августъ. Sierpień.	29 6,38	+14°,14		4-е +20°,0; 11, и 12, +18°,9	17-е и 19; +10°,0; 30-е +9°,9	4	5	N. W. 11 W. 3 S. W. 3; Ти. 5
Сентябрь. Wrzesień.	29 7,10	+ 9°,12	Осени Jesień. +5°,50.	5-е; +15°,1; 4 и 23-е; +12°,8; 22-е +12°,0	25-е; +4°,4; 26-е; +5°,8; 17-е +6°,1	3	12	S. W. 15; N. W. 7.
Октябрь. Paździer.	29 4,61	+ 7°,39		7-е; +12°,4; 8 е, +12°,6	14-е +3°,1; 21-е +3°,8	2	17	S. W. 12; S. 5 S. O.—5.
Ноябрь. Listopad.	29 8,55	− 0°,01		1-е; +8°,8; 2-е; +6°,9; 3-е +6°,4	23-е −6°,5; 25-е −8°,4	3	18	S. O. 9; S. W. [illegible] S.—6.
Декабрь. Grudzień.	29 6,80	− 9°,44	Зимы Zima. −4°,73.	25-е и 26-е, +0°,3; 27-е, + 0°,7	3-е; −20°,5; 18-е; −23°,0; 21-е −18°,2	3	20	S. W. 8; S. 6; S. O. 4; N. W. 4 Тихо 5.
1856 Генварь. Styczeń.	29 4,19	− 0°,92		9-е; + 1°,2; 21-е и 25-е + 2°,0; 22 и 26-е; +2°,1; 23-е +2°,2	3-е; −4°,6; 6-е −5°,0; 12-е −9°,0	—	30	S. W. 13. S. 10; S. O. 4
Февраль. Luty.	29 5,56	− 3°,83		7-е +1°,7; 10-е +1°,8; 9 и 11 +1°,5	14 и 16; −8°,1; 17; −11°,8; 9 −7°,6	1	22	S. W. 12; W. 4 N. W. 6; S. 4
Мартъ. Marzec.	29 6,96	− 3°,76	Весны Wiosna. + 4,00.	2-е + 2°,0; 22-е + 1°,6	6-е −11°,2; 7-е −13°,8; 26-е −10°3; 27-е −8°,5	7	4	S. W. 7; W. 6 N. W. 5 N. 4
Апрѣль. Kwiecień.	29 5,27	+ 5°,07		27-е +12°,2; 28-е +13°,6; 29 и 30 +14°,9	1-е; −3°,3; 2-е −2°,0; 19-е −0°,8	4	11	N. W. 6; W. 5; S. 7; S. W. 4 Тихо 5.
Май. Maj.	29 4,76	+10°,69		16-е +14°,8; 17-е +16°,1; 29-е +15°,2	4-е; +6°,2; 5-е; +7°,1; 9-е +7°,3	2	17	N. W. 7; W. 4 S. W. 6; S. 5
Средніе г. Srednie g.	29 6,04	+ 5°,05		Суммы.		33	175	

Примѣчанія: 1. Высшее стояніе баром. Нояб. 12 (30 д. 4, 2 л.; и Мар. 16 (30 д. 4, 4 л.) Низшее: Октяб. 12 (28 д. 7, 2 лин.) и Генв. 9 (28 д. 6, 9 л.).

2. Наибольшыя наблюдаемя температуры въ тѣни: Іюня 4 въ 4 час. по полудни + 25°, 2 и Іюля 27-го + 24°, 3. (по Реом.)

Наименьшая наблюдаемая температура въ тѣни—23°, 4 Декабря 18 въ 10 час. вечера. (по Реом.)

3. Продолжительные дожди: Сент. 6—11 Октяб. 9—22. Генв. 19—26 Мая 1—7 и 26—30.

Дождь и снѣгъ: Дек. 22—25; Ген. 8—10; и 28—31; Фев. 7—10.

Обильные снѣга: Нояб. 20—29; Дек. 1—8 и 13—16; Генв. 11—16; Фев. 13—29; Марта 3—12 и 24—29; Апр. 18—21.

4. Первая гроза въ 1856 году Апр. 14 (26) въ 9 часовъ вечера.

5) Сильныя грозы: Іюня 14, 19 и 20, послѣдняя съ градомъ, Іюля 24 25, 27, 28, 29 и 30.

(Сравнив. такія же таблицы съ примѣчаніями въ Календарѣ на 1855 и 1856 годы.)

Uwagi: 1. Wyższe stanie barom. Grud. 12 (c. 30 l. 4, 2) i Marca 16 (c. 30, l. 4, 4) niższe Października 12 (c. 28, lin. 7, 2) i Stycznia 9 (c. 28 l. 6, 9).

2. Najwyższa postrzegana temperatura w cieniu Lipca 4 o god. 4 po południu + 25, 2 i Lipca 27 +24°, 3. (Podług Reom.)

Najniższa postzzegana temperatura w cieniu —23°, 4, Grud. 18 o god. 10 wieczorem. (Podług Reom.)

3. Dżdże ciągłe: Wrześ. 6—11, Paździer. 9—22, Stycz. 19—26, Maja 1—7, i 26—30.

Deszcz i śnieg: Grud. 22—25; Stycz. 8—10, i 28—31; Lut. 7—10.

Obfite śniegi: List. 20—29, Grud. 1—8, i 13—16; Stycz. 11—16; Lut. 13—29; Marca 3—12, i 24—29; Kwiet. 18—21.

4. Piérwsza nawalnica w roku 1856 Kwiet. 14 (26) o god. 9 wieczorem.

5. Mocne nawalnice: Czerwca 14, 19 i 20, ostatnia z gradem. Lipca 24, 25, 27, 28, 29 i 30.

(Porów: takież tablice z uwagami w Kalendarzu na rok 1855 i 1856).

ПЕРЕЧЕНЬ ПРИМѢЧАТЕЛЬНѢЙШИХЪ ЕСТЕСТВЕННЫХЪ СОБЫТІЙ ВЪ 4-хъ ГУБЕРНІЯХЪ ЗА 1855 ГОДЪ.

Грозы, градъ, бури и наводненія.

Марта. Отъ внезапнаго вскрытія льда на р. р. Двинѣ и Дисненкѣ, въ г. Диснѣ произошло наводненіе, такъ что $2/3$ части онаго заняты были водою.

Съ 22 на 23 Марта. По случаю вскрытія р. Нѣмана, необыкновенно возвысившаяся вода заняла вновь построенную церковь Св. Николая въ г. Ковнѣ; а въ Вильямпольской слободѣ значительное количество домовъ и строеній, изъ числа коихъ 67 жилыхъ, повреждены, 24 же дома разрушены до основанія и нѣкоторые унесены водою. Въ Ковенскомъ у. снесено водою въ каз. дер. Вершвахъ 7 домовъ, винокурня, ледникъ, сарай и кузница, истреблено много посѣвовъ и унесено приготовленныхъ къ сплаву лѣсныхъ издѣлій на 10560 руб.; въ каз. дер. Конюхахъ и Баркахъ истреблены посѣвы, кромѣ сего въ дер. Конюхахъ повреждены 4 прусскія барки съ грузомъ, а также въ дер. Эйгуляхъ, Шанцахъ и Румшишкахъ разрушены 3 дома, въ каз. им. Колотовѣ разрушенъ домъ и часть корчмы и въ пом. им. Средникахъ разломанъ ботъ.

24 Апрѣля. Сильная буря, которою въ Виленскомъ у. у крестьянъ дер. Гозѣ, въ заст. Мозолевщизнѣ и хуторѣ Гозѣ, а также въ каз. заст. Союнишкахъ, Мельникахъ сорваны съ жилыхъ домовъ, амбаровъ и сараевъ крыши, а нѣкоторые строенія по вѣтхости совершенно разрушены. Свенцянскаго уѣз. порывомъ вѣтра схвачены три крестьянскіе мальчика, пасшіе скотъ, изъ застѣнка Жейманъ; изъ нихъ 2 отнесены отъ мѣста пастьбы на нѣсколько саженей въ сторону безъ поврежденія, а 3-й брошенъ въ огонь, разложенный самими же мальчиками, отчего обожжены у него нога и другія части тѣла. Въ застѣнкѣ Жвирахъ, Тверечскаго и въ дер. Скурелишкахъ, Годуцишскаго Сельск. Общ. бурею повреждены жилые дома и прочія строенія крестьянъ. Бѣльскаго у. Гродненской губ. въ д. Кузавѣ отъ молніи сгорѣли 3 сарая, 4 хлѣва и амбаръ; а въ Брестскомъ у. въ д. Понаквахъ— конная мѣльница и овчарня съ находившимися въ оной 475 овцами.

SUMMARYUSZ GODNIEJSZYCH UWAGI WYPADKOW PRZYRODZONYCH WE 4-ch GUBERNIACH W PRZECIĄGU R. 1855.

Nawalnice, grad, burze i powodzie.

Marca. Od nagłego podjęcia się lodu na rz. Dźwinie i Dziśnience w m. Dziśnie podniosła się powódź, tak że $2/3$ części jego były zajęte wodą.

Z 22 na 23 marca. Z przyczyny podjęcia się rz. Niemna, woda niezwykle podniesiona, zajęła nowo postawiony kościół S. Mikołaja w m. Kownie; a na Słobodzie Wilampolskiéj znaczną ilość domów i budynków, z liczby których 67, mieszkalnych, zostały uszkodzonémi, 24 domy zaś zburzone do szczętu a niektóre uniesione przez wodę. W p. Kowieńskim zniosła woda we wsi skar. Wierszbach 7 domów, gorzelnią, lodownią, stodołę i kuźnią, zniszczyła wiele zasiewów i uniosła przygotowanych do spławu wyrobów leśnych na 10560 r.; we ws. skar. Koniuchach zostały zniszczonémi zasiewy, oprócz tego we wsi Koniuchach uszkodzonémi zostały 4 łódki pruskie z ładunkiem, oraz we wsi. Ejgulach, Szańcach i Rumszyszkach zburzonémi zostały 3 domy, w maj. skar. Kołotowie został zburzony dom i część karczmy a w maj. Średnikach złamany bat.

Kwietnia 24. Silna burza, która p. Wileńskiego u włościan wsi Goż, w zaśc. Mozolewszczyznie i folwarku Goziach, oraz w zaś. Sojuniszkach, Mielnikach zerwało z domów mieszkalnych, szpichlerzy i gumien dachy, a niektóre szopy dla starości zupełnie zostały zburzonémi. P. Świenciańskiego wiatr schwycił trzech włościańskich chłopców, kóre pasły bydło, z zaścianku Żejman, z których 2 odniesiono z miejsca paszy na kilka sążni na stronę bez uszkodzenia, a 3-ci został wrzucony do ognia rozłożonego przez samychże chłopców, przez co się opaliły u niego nogi i inne części ciała.—W zaścianku Żwirach, Twereckiéj i we w. Skureliszkach, gminy sielskiéj Goduciskiéj burza uszkodziła domom mieszkalnym i innym budynkom włościan.— P. Bielskiego g. Grodzieńskiéj we w. Kuzawie, od piorunu spaliły się 3 gumna, 4 chlewy i świren; a w p. Brzeskim we w. Ponakwach — młyn koński i owczarnia, w któréj było 475 owiec.

30 Апрѣля. Бѣльскаго у. Гродненской г. въ д. Мохнатой во время грозы отъ молніи сгорѣла клуня и Новоалександровскаго у. Ковенской губ. въ каз. дер. Трейбшахъ сгорѣли жилая изба и три крестьянскіе сарая.

1 Мая. Ковенскаго у. ударомъ молніи убита крестьянка дер. Шимайцъ.

8 Мая. Въ г. Шавляхъ Ковенской губ. сильною бурею повреждено нѣсколько крышъ и разбиты градомъ во многихъ домахъ окна. Шавельскаго у. на поляхъ им. Антоново выпавшимъ градомъ истреблены озимые посѣвы, разрушенъ ударомъ мольніи сарай и выбиты въ окнахъ дома всѣ стекла.

9 Мая. Слонимскаго у. Гродненской губ. въ им. Сиротовщизнѣ во время грозы отъ молніи сгорѣли 3 скотскіе сарая, конюшня и возовня.

Съ 9 на 10 Мая. Слонимскаго у. Гродненск. губ. въ каз. дер. Щарѣ во время грозы сгорѣлъ амбарчикъ, притомъ убита молніею крестьянка.

10 Мая. Дисненскаго у. Виленской губ. въ дер. Верецеяхъ во время грозы отъ молніи сгорѣло гумно, а Вилкомирскаго у. Ковенск. г. на поляхъ каз. им. Сурвилянцахъ и принадлежащихъ къ оному дер. Тытейкахъ, Новосадяхъ, Вѣжишкахъ, Кермелянцахъ и Поилгалишкахъ, выпавшимъ градомъ истреблены озимые и яровые посѣвы, и въ каз. дер. Мигянцахъ равнымъ образомъ сгорѣло гумно. Поневѣжскаго у. въ каз. дер. Устукахъ— гумно и сарай съ хлѣбомъ и Шавельскаго у. въ каз. дер. Авкеудахъ— скотскій дворъ.

11 Мая. Бѣлостокскаго у. Гродненск. г. въ каз. дер. Явилкахъ отъ молніи сгорѣли 2 клуни и 2 хлѣва.

18 Мая. Слонимскаго у. Гродн. г. въ каз. дер. Мижевичахъ во время грозы отъ молніи сгорѣли 3 дома, 3 хлѣва и 2 амбара.

19 Мая. Пинскаго у. Минской г. въ селеніи Серникахъ сгорѣло 13 крестьян. гуменъ и 36 другихъ хозяйственныхъ пристроекъ и Вилкомирскаго у. Ковенск. губ. въ каз. дер. Шайтеняхъ сгорѣлъ жилый домъ съ имуществомъ.

20 Мая. Бѣльскаго у. Гроден. губ. въ им. Буякахъ во время грозы сгорѣли 3 сарая и въ оныхъ 15 штукъ овецъ; притомъ убитъ молніею крестьянинъ.— Сокольскаго у. ударомъ молніи поврежденъ домъ Суховольскаго еврея,

Kwietnia 30. P. Bielskiego g. Grodzieńskiéj we w. Mochnatéj w czasie nawalnicy piorun spalił odrynę i p. Nowoalcksandrowskiego g. Kowieńskiéj we w. skar. Trejbszach spaliła się izba mieszkalna i 3 gumna włościańskie.

Maja 1. P. Kowieńskiego piorun zabił włościankę wsi Szymajć.

Maja 8. W m. Szawlach g. Kowieńskiéj silna burza uszkodziła kilku dachom, a grad powybijał w wielu domach okna. P. Szawelskiego na polach maj. Antonowa, grad wyniszczył oziminę, zburzył piorun gumno i wybił wszystkie szyby w oknach domu.

Maja 9. P. Słonimskiego gub. Grodzieńskiego w maj. Sirotowszczyznie, podczas nawalnicy piorun spalił 3 chlewy, stajnią i wozownią.

Z 9 na 10 Maja. P. Słonimskiego g. Grodzieńskiéj we wsi skar. Szczarze, podczas nawalnicy spalił się świronek, oraz piorun zabił włościankę.

Maja 10. Powiatu Dziśnieńskiego g. Wileńskiéj we wsi Werecejach, podczas nawalnicy piorun spalił gumno, a p. Wiłkomierskiego gub. Kowieńskiéj na polach maj. skar. Surwilańców i należących do niego wsiach, zwanych: Tytejki, Nowosadzie, Wieżyszki, Kiermielańce i Poiłgaliszki, grad wybił ozíminę i zboże jare; a we w. skar. Migiańcach, również spaliło się gumno. P. Poniewiezkiego we w. skar. Ustukach—gumno i szpichlerz ze zbożem i p. Szawelskiego we w. skar. Awkieudach — chlew.

Maja 11. P. Białostockiego gub. Grodzieńskiéj we w. skar. Jaświłkach piorun spalił 2 odryny i 2 chlewy.

Maja 18. P. Słonimskiego g. Grodzieńskiéj we w. skar. Miżewiczach podczas nawalnicy piorun spalił 3 domy, 3 chlewy i 2 świrny.

Maja 19. P. Pińskiego gub. Mińskiéj we w. Sernikach podczas nawalnicy piorun spalił 13 gumien włościańskich i 36 innych zabudowań gospodarskich— i p. Wiłkomirskiego g. Grodzieńskiéj we w. skar. Szajteniach spalił się dom mieszkalny z dobytkiem.

Maja 20. P. Bielskiego gub. Grodzieńskiéj w maj. Bujakach podczas nawalnicy spaliły się 3 chlewy a w nich 15 sztuk owiec, oraz piorun zabił włościanina. P. Sokolskiego piorun zaszkodził domowi żyda Suchowolskiego, tudzież

при чемъ одна женщина убита а двѣ контужены.

23 Мая. Слонимскаго у. Гродненск. губ. въ им. Ружанѣ во время грозы сгорѣлъ жилый домъ съ имуществомъ, притомъ убита молнiею еврейка. Гродненскаго у. на поляхъ им. Тржецякахъ, выпавшимъ градомъ истреблено посѣвовъ на пространствѣ $106^1/_3$ десят. и Рѣчицкаго у. Минской губ. на поляхъ им. Лоево, выпавшимъ градомъ *необыкновенной величины* выбиты озимые и яровые посѣвы, равно огородные овощи на простр. 523 десят.; сверхъ сего въ м. Лоево, бывшею въ то время бурею, разрушены при католическомъ костелѣ 2 башни и съ нѣкоторыхъ жилыхъ домовъ снесены крыши.

24 Мая. Ошмянскаго у. Виленской губ. въ окрестностяхъ м. Воложина выпалъ градъ при проливномъ дождѣ, отъ котораго въ продолженiи одного часа произошло наводненiе, залившее 10 хозяйств. домовъ м. Воложина и 40 деревни Пониза съ огородми, притомъ унесены водою два моста и размыта плотина.— Минскаго у. въ им. Зусульѣ отъ молнiи сгорѣло гумно съ хлѣбомъ.

25 Мая. Гродненскаго у. въ селѣ Микелiовщизнѣ отъ молнiи сгорѣла корчма и Брестскаго у. Гродненской губ. во время грозы убита молнiею крестьянка дер. Завейчахъ.

26 Мая. Брестскаго у. Гродн. губ. въ им. Скокахъ отъ молнiи сгорѣлъ хлѣбный сарай.

27 Мая. Гродненскаго у. во время грозы убитъ молнiею крестьянинъ дер. Кривлянъ.

2 Iюня. Сокольскаго у. Гродн. губ. Нейшеловицкаго Сельск. Общ. выпалъ градъ, коимъ выбито озимаго хлѣба на поляхъ дер. Каменки, Радзевичъ, Дойлитки, Ивановцы и Новики на пространствѣ 63 участковъ и на поляхъ при пм. Родзевичахъ на простр. 17 десят.— Вилкомирскаго у. Ковенск. губ. въ каз. дер. Пошкахъ отъ молнiи сгорѣлъ жилый домъ и въ ономъ убиты молнiею хозяинъ дома съ женою и 2 дочерьми.

4 Iюня. Въ г. Ковнѣ и предмѣстiи онаго, Вильямпольской слободѣ, сильною бурею разрушено до половины 17 жилыхъ домовъ, сорвано и повреждено 120 крышъ, сломано 17 балагановъ для склада товаровъ и 11 заборовъ а также поврежденъ на р. Нѣманѣ одинъ прусскiй ботъ. Вилкомирскаго у. Ковен. губ. въ дер. Новосадахъ во время грозы отъ молнiи сгорѣли

jedna kobiéta zabitą została, dwie zaś sparali żowane.

Maja 23. P. Słonimskiego gub. Grodzieńskiéj w maj. Różanie podczas nawalnicy spalił się dom mieszkalny z dobytkiem, oraz piorun zabił żydówkę. P. Grodzieńskiego na polach maj. Trzeciak grad wybił zasiewy na przestrzeni $106^1/_3$ dziesię. a p. Rzeczyckiego gub. Mińskiéj na polach maj. Łojowa, grad *niezwykłéj wielkości* wybił ozimine i zboże jare, tudzież ogrodowinę na przest. 523 dziesięc.; oprócz tego w m. Łojowie, burza, która w ten czas była, zniszczyła przy kościele katolickim 2 wieże a z niektórych domów mieszkalnych były poznoszone dachy.

Maja 24. P. Oszmiańskiego gub. Wileńskiéj w okolicach m. Wołożyna wypadł grad ze dżdżem ulewnym, od którego w przeciągu jednéj godziny wezbrała się powódź, która zalała 10 domów gospodarskich m. Wołożyna i 40 domów wsi Poniza, ogrody, tudzież woda zniosła dwa mosty i zerwała groblę. P. Mińskiego w maj. Zusulach piorun spalił gumno ze zbożem.

Maja 25. P. Grodzieńskiego w siole Mikielowszczyznie piorun spalił karczmę a p. Brzeskiego gub. Grodzieńskiéj podczas nawalnicy zabił piorun włościankę wsi Zawejcz.

Maja 26. P. Brzeskiego gub. Grodzieńskiéj w maj. Skokach piorun spalił gumno.

Maja 27. P. Grodzieńskiego podczas nawalnicy piorun zabił włościanina wsi Krzywlan.

Czerwca 2. P. Sokolskiego gub. Grodzieńskiéj gminy sielskiéj Nejszcłowickiéj wypadł grad, który wybił oziminy na polach wsi Kamionki, Radziewicz, Dojlitek, Iwanowiec i Nowików na przestrz. 62 uczątków, a na polach przy maj. Rodziewiczach na przestrz. 17 dziesięc. — P. Wiłkomierskiego gub. Kowieńskiéj we w. skar. Poszkach piorun spalił dom mieszkalny a w nim piorun zabił gospodarza domu z żoną i 2 córkami.

Czerwca 4. W m. Kownie i na przedmieściu jego, słobodzie Wiliampolskiéj, silna burza wywróciła do połowy 17 domów mieszkalnych, zerwała 120 dachów i tym uszkodziła, złamała 17 bałaganów dla składania towarów i 11 parkanów, oraz uszkodzonym został na r. Niemnie jeden bat pruski. P. Wiłkomierskiego gub. Kowieńskiéj we wsi Nowosadach podczas nawalnicy pio-

жилая изба и 2 сарая съ имуществомъ. Въ томъ же уѣздѣ ударомъ молнiи убита на полѣ близъ д. Каролишекъ крестьянка Субоцкаго Сельскаго Общества и на поляхъ дер. Везгеляхъ и Жарнолевѣ истреблены выпавшимъ градомъ озимые посѣвы, а бурею разрушены почти всѣ строенiя; а равно и на поляхъ каз. односелiй Возгемъ и Ицялкѣ и пом. дер. Авижелѣ и Длули градомъ истреблены озимые посѣвы. Шавельскаго у. Ковен. г. на поляхъ Курашенскаго и Равдзянскаго приходовъ выпавшимъ градомъ истреблено озимыхъ и яровыхъ посѣвовъ 1151 четв. Того же уѣзда на поляхъ Тришскаго и Векшнянскаго приходовъ выпавшимъ градомъ истреблено озимыхъ и яровыхъ посѣвовъ 6940 четв. а равно и Тельшевскаго у. Ков. губ. на поляхъ дер. Роговишки, Мишуцѣ и Бурвиздзѣ истреблены озимые и яровые посѣвы.

Съ 4 на 5 Iюня. Новоалександровскаго у. Ков. губ. въ каз. дер. Ширишкахъ отъ молнiи сгорѣли 2 жилые дома, амбаръ и 3 сарая съ имуществомъ.

5 Iюня. Дисненскаго у. Виленск. губ. въ м. Глубокомъ и во многихъ имѣнiяхъ и селенiяхъ падалъ сильный градъ, причинившiй много убытку. Борисовскаго у. Минск. губ. во время грозы убитъ молнiею на полѣ при дер. Солодзевичахъ Минскiй мѣщанинъ.— Слуцкаго у. въ им. Бранчицахъ отъ молнiи сгорѣла винокурня. Того жъ у. на поляхъ им. Гаврильчицахъ *не обыкновенной величины* градомъ совершенно истреблены озимые и яровые посѣвы а также огородные овощи.— Борисовскаго у. на поляхъ дер. Солодзеневичахъ выпавшимъ градомъ выбито 20 дес. озимаго хлѣба.— Тельшевскаго у. Ков. губ. въ фол. Скерахъ отъ молнiи сгорѣло гумно.

Съ 5 на 6 Iюня. Кобринскаго у. Грод. г. на поляхъ им. Киселевцахъ выпавшимъ градомъ истреблены озимые посѣвы.

Съ 6 на 7 Iюня. Того жъ у. на поляхъ им. помѣщика Завадзкаго выпавшимъ градомъ истреблены въ половину озимые посѣвы.

8 Iюня. Свенцiянскаго у. Виленск. губ. въ нѣкоторыхъ каз. и пом. имѣн. падалъ сильный градъ, причинившiй много убытку. Бѣлостокскаго у. въ хуторѣ Маньковщизна во время грозы отъ молнiи сгорѣла клуня а въ им. Левицкахъ 4 клуни съ пристройками и хозяйскими снарядами; а 5 и 8 Iюня Пружанскаго у. на поляхъ им. Орановѣ, Блуднѣ, Сегневичахъ,

run spalił izbę mieszkalną i dwa szpichlerze ze zbożem. W tymże powiecie piorun zabił na polu blizko w. Karoliszck włościankę gminy sielskiéj Subockiéj a na polach wsi Wezgiel i Żarnolewia grad wybił ozimine, a burza powywracała prawie wszystkie budynki; oraz na polach skarb. jednosiel Wozgiem i Iciałki i w. oby. Awiżelach i Dłulach grad wybił ozimine. P. Szawelskiego g. Kowieńskiéj na polach parafii Kuraszeńskiéj i Rawdziańskiéj grad wybił oziminy i zboża jarego 1151 czetw. Tegoż powiatu na polach parafii Tryskiéj i Wieksznianskiéj grad wybił oziminy i zboża jarego 6940 czetw. tudzież p. Telszewskiego gub. Kowień. na polach wsi Rogowiszek, Miszczuć i Burwiźdź wybitą została ozimina i zboże jare.

Z 4 na 5 Czerwca. P. Nowoaleksandrowskiego gub. Kowieńskiéj we wsi skar. Szyryszkach piorun spalił 2 domy mieszkalne, świren i 3 gumna ze zbożem.

Czerwca 5. P. Dziśnieńskiego gub. Wileńskiéj w m. Głębokiém i w wielu majątkach i wsi. padał mocny grad, który wiele straty zrządził. P. Borysowskiego gub. Mińskiéj podczas nawalnicy zabił piorun na polu przy w. Sołodziewiczach mieszczanina Mińskiego. P. Słuckiego w maj. Brańczycach piorun spalił gorzelnią. Tegoż p. na polach maj. Hawryłczyc *niezwykłéj wielkosci* grad zupełnie wybił ozimine i jare zboże, tudzież ogrodowinę. P. Borysowskiego na polach w. Sołodzieniewicz grad wybił 20 dziesięc. oziminy. P. Telszewskiego gub. Kowieńskiéj w folw. Skierach piorun spalił gumno.

Z 5 na 6 Czerwca. P. Kobryńskiego gub. Grodzieńskiéj na polach maj. Kisielewic grad wybił ozimine.

Z 6 na 7 czerwca. Tegoż powiatu na polach maj. obywatela Zawadzkiego grad wybił do połowy ozimine.

8 Czerwca. P. Święciańskiego gub. Wileńskiéj w niektórych maj. skar. i obyw. padał mocny grad, który wiele straty zrządził. P. Białostockiego w folwarku Mańkowszczyznie podczas nawalnicy piorun spalił odrynę a w maj. Lewickach 4 odryny z przybudowaniami i wygodami gospodarskiémi; a 5 i 8 Czerwca p. Prużańskiego na polach mająt. Oranowa, Błudni, Siegnie-

Здитовѣ, Свадбичахъ, Танелевѣ, Мендзилесѣ, Мацѣевичахъ, Мошковичахъ и Лсошкахъ выпавшимъ градомъ истреблено на простр. 2605 десят. озимыхъ и яровыхъ посѣвовъ. — Кобринскаго у. на поляхъ им. Мокранъ истреблены посѣвы на 15 десят.— Вилкомирскаго уѣз. Ков. губ. въ односели Праудзе отъ молніи сгорѣло гумно а въ дер. Шеметышкахъ жилый домъ, клеть и пуня съ имуществомъ. Слуцкаго у. на поляхъ фольварк. Тросценцѣ и Кольскѣ выпавшимъ градомъ истреблено посѣвовъ: озимыхъ 60 и яровыхъ 100 десят. и огородные овощи, им. Радковѣ, Прусахъ и Чепеляхъ, а также въ принадлежащихъ къ нимъ деревняхъ и въ заст. Кулакахъ выбиты градомъ всѣ озимые и яровые посѣвы и огородные овощи; въ им. Жабинѣ, равно въ дер. Саковичахъ, Язвинахъ на поляхъ оныхъ выбито градомъ озимаго 100 и яроваго 13 дес. хлѣба и на поляхъ дер. Семцѣ и заст. Мащицахъ большее количество озимаго хлѣба.

9 Іюня. Кобринскаго у. на поляхъ им. Андронова и Мозичи выпавшимъ градомъ истреблены какъ дворовые такъ и крестьянскіе посѣвы. Брестскаго у. въ им. Лышицахъ во время грозы отъ молніи сгорѣлъ сарай съ экипажами и Сокольскаго у. на поляхъ каз. дер. Ауденщизна и Окоповъ выпавшимъ градомъ истреблено на 48 десят. озимаго хлѣба.

Съ 9 на 10 Іюня. Кобринскаго у. въ им. Островѣ сильною бурею съ градомъ разрушена до основанія овчарня, въ коей убито 60 овецъ а ранено 100 и истреблены всѣ посѣвы.— Слуцкаго у. въ им. Курляндія отъ молніи сгорѣли 2 гумна и магазинъ съ хлѣбомъ и имуществомъ.

10 Іюня. Ошмянскаго у. въ им. Граувишкахъ во время грозы отъ молніи сгорѣли амбаръ и хлѣбный сарай, въ им. Габріаловщизнѣ сгорѣлъ жилый домъ и Дисненскаго у. во многихъ селеніяхъ и имѣн. выпалъ градъ, причинившій много убытка.

Съ 10 на 11 Іюня. Слонимскаго у. въ дер. Стейдеровщизнѣ во время грозы отъ молніи сгорѣли 2 крестьянскія клуни.

11 Іюня. Виленскаго у. во время грозы убиты молнією 2 крестьянки дер. Пошусь и дер. Подъезеркахъ и Минскаго у. крестьянка каз. им. Гатова.— Шавельскаго у. въ дер. Мѣльнахъ во время грозы отъ молніи сгорѣлъ амбаръ съ имуществомъ,— Поневѣжскаго у. въ м.

wicz, Zditowa, Swadbicz, Tanielewa, Międzylesia, Maciejewicz Moszkowicz i Leoszek grad wybił na przestrz. 2605 dziesięc. oziminy i jarzyny. I p. Kobryńskiego na polach maj. Mokran wybiło zasiewu na 15 dziesięc. P. Wiłkomierskiego gub. Kowieńskiej w jednosielu Praudziach piorun spalił gumno a we wsi Szemetyszkach dom mieszkalny, świren i chlew z chudobą. P. Słuckiego na polach folwarku Troscenciów i Kolska grad wybił oziminy 60 a jarzyny 100 dziesięc. i ogrodowinę w maj. Radkowie, Prussach i Czepielach, oraz w należących do nich wsiach i w zaśc. Kułakach wybił grad wszystkę oziminę, jarzynę i ogrodowinę; w maj. Żabinie, tudzież we ws. Sakowiczach, Jaźwinach na polach ich wybił grad oziminy 100 a jarzyny 13 dziesięc. a na polach wsi Siemć i zaśc. Maszczyc wielką ilość oziminy.

Czerwca 9. P. Kobryńskiego na polach maj. Andronowa i Mozicz grad wybił dworne i włościańskie zasiewy. P. Brzeskiego w maj. Łyszczycach podczas nawalnicy piorun spalił wozownią a P. Sokolskiego na polach w. skar. Audenszczyzny i Okopów grad wybił na 48 dziesięc. oziminy.

Z 9 na 10 Czerwca. P. Kobryńskiego w maj. Ostrowie silna burza z gradem zniszczyła do szczętu owczarnią, w której zabiła 60 owiec a raniła 100 i wybitém i zostały wszystkie zasiewy.—P. Słuckiego w maj. Kurlandyi piorun spalił 2 gumna i magazyn ze zbożem.

Czerwca 10. P. Oszmiańskiego w maj. Graużyszkach podczas nawalnicy piorun spalił szpichlerz i gumno, w maj. Gabryałowszczyznie zgorzał dom mieszkalny a p. Dziśnieńskiego w wielu wsiach i maj. wypadł grad, który wiele straty zrządził.

Z 10 na 11 Czerwca. P. Słonimskiego we w. Stejderowszczyznie podczas nawalnicy piorun spalił 2 odryny włościańskie.

Czerwca 11. P. Wileńskiego podczas nawalnicy zabił piorun 2 włościan wsi Poszuś i wsi Podjeziorek—i p. Mińskiego włościankę maj. skar. Hatowa.—P. Szawelskiego we w. Mielnach podczas nawalnicy piorun spalił szpichlerz z zapasami,— p. Poniewiezkiego w m. Pompianach

Помпянахъ— гумно, овинъ и сарай и Ковен. у. въ дер. Батпіовѣ сгорѣли 2 сарая.

12 Іюня. Ошмянскаго у. въ дер. Толминово во время грозы отъ молніи сгорѣли: амбаръ и скотскій сарай. Бѣльскаго у. въ дер. Лещкѣ— 2 жилые дома.— Лидскаго у. въ дер. Пилюцяхъ жилый домъ.— Сокольскаго у. на поляхъ дер. Малишковцевъ выпавшимъ градомъ истреблено на 10 десят. озимаго хлѣба и Пружанскаго у. на поляхъ им. Киватичи, Мацяхъ, Тевеляхъ, Мершицѣ, Глинянахъ, Ринкахъ, Возна и Геленинѣ выпавшимъ градомъ истреблено озимаго и яроваго хлѣба на простр. 1031 десят.

Съ 12 на 13 Іюня. Свенцянскаго у. въ дер. Лаздеи во время грозы отъ молніи сгорѣли 2 хлѣбные сарая съ овинами.

13 Іюня. Виленскаго у. надъ 4 пом. им. пронеслась сильная буря съ проливнымъ дождемъ, причинившимъ много убытка.

20 и 21 Іюня. Въ уѣздахъ: Свенцянскомъ, Вилейскомъ и Ошмянскомъ въ нѣкоторыхъ каз. сел. и пом. им. падалъ сильный градъ, причинившій много убытка.

21 Іюня. Вилейскаго у. въ дер. Ержтукахъ во время грозы отъ молніи сгорѣли хлѣбные сараи съ нѣкоторыми строеніями и съ находившимся въ оныхъ имуществомъ.

22 Іюня. Ошмянскаго у. въ фол. Каркклишкахъ во время грозы сгорѣли жилый домъ и хлѣбный сарай, притомъ убиты молніею одинъ крестьянинъ сего фоль. и Ошмянскій мѣщанинъ и того же у. убитъ на полѣ дер. Пикунъ дворянинъ пасшій скотъ. Слуцкаго у. въ дер. Островкахъ отъ молніи сгорѣло 8 крест. хлѣбныхъ сараевъ.

23 Іюня. Вилкомирскаго у. на шоссе въ семи верстахъ отъ г. Вилкомира повреждено молніею 5 телеграфическихъ столбовъ.— Россіенскаго у. въ м. Жигайцяхъ во время грозы отъ молніи сгорѣли филіальный костелъ, богодѣльня и жилый домъ съ имуществомъ мѣстнаго ксендза и Шавельскаго у. въ им. Шилянахъ водяная мѣльница съ имуществомъ.

24 Іюня. Ошмянскаго у. въ фольв. Бурнишкахъ во время грозы отъ молніи сгорѣлъ жилый домъ съ имуществомъ,— Лидскаго у. въ дер. Олешковцахъ сгорѣли жилые крестьянские дома и скотскіе сараи и Свенцянскаго у. въ дер. Сапремъ— гумно съ овиномъ.— Новогрудскаго уѣз. убитъ молніею крестьянинъ.—

—gumno, stodoła i odryna i p. Kowieńskiego we wsi Batniowie spaliły się 2 odryny.

Czerwca 12. P. Oszmiańskiego we w. Tołminowie podczas nawalnicy piorun spalił szpichlerz i chlew. P. Bielskiego we w. Leszczku —2 domy mieszkalne.—P. Lidzkiego we wsi Piluciach—dom mieszkalny.—P. Sokolskiego na polach w. Maliszkowców grad wybił na 10 dzies. oziminy i p. Prużańskiego na polach maj. Kiwatycz, Mać, Tewel, Merszyć, Glinian, Rynków, Woźny i Helenina grad wybił oziminy na przestrzen. 1031 dziesięc.

Z 12 na 13 Czerwca. P. Święciańskiego we w. Łazdejach podczas nawalnicy piorun spalił 2 gumna ze stodołami.

Czerwca 13. P. Wileńskiego ponad 4 maj. obyw. przeszła silna burza ze dżdżem ulewnym, który wiele straty zrządził.

Czerwca 20 i 21. W powiatach: Święciańskim, Wilejskim i Oszmiańskim w niektórych w. skar. padał silny grad, który zrządził wiele szkody.

Czerwca 21. Powi. Wilejskiego we w. Jerztukach podczas nawalnicy piorun spalił gumna z niektóremi budowami i tém wszystkiém, co się w nich znajdowało.

Czerwca 22. P. Oszmiańskiego w folw. Karkliszkach podczas nawalnicy spalił się dom mieszkalny i gumno, przytém zabił piorun jednego włościanina tego folwarku i mieszczanina Oszmiańskiego i tegoż p. został zabity na polu w. Pikun dworzanin, który pasł bydło.—P. Słuckiego we w. Ostrowkach piorun spalił 8 gumien włościańskich.

Czerwca 23. P. Wiłkomierskiego na szosse o siedem wiorst od m. Wiłkomierza uszkodził piorun 5 słupom telegraficznym.—P. Rosieńskiego w m. Żygajciach podczas nawalnicy piorun spalił kościół filialny, dom inwalidów i mieszkalny księdza miejscowego a p. Szawelskiego w maj. Szylanach młyn wodny i wszystko, co do niego należało.

Czerwca 24. P. Oszmiańskiego w folw. Burniszkach podczas nawalnicy piorun spalił dom mieszkalny,—p. Lidzkiego we w. Oleszkowcach zgorzały domy mieszkalne włościańskie i chlewy i p. Święciań. we w. Sapremie—gumno ze stodołą.— P. Nowogródzkiego zabił piorun włościanina. — P. Słuckiego w zaśc. Szulakach zgo-

Слуцкаго у. въ заст. Шулякахъ сгорѣли 2 дома и 2 сарая и въ дер. Щевеляхъ гумно и 2 лошади.— Тельшевскаго у. въ им. Видмонтахъ сгорѣлъ жилый домъ съ имуществомъ, притомъ убита молніею жена хозяина и 2 дочери. Новоалександровскаго у. въ им. Гудзишкахъ отъ молніи сгорѣли 2 сарая и баня; а Поневѣжскаго у. на поляхъ им. Гружахъ и дер. Прейбы и Серейкалы выпалъ градъ, истребившій озимые и яровые посѣвы.

24 и 25 Іюня. Свенцянскаго у. въ нѣкоторыхъ пом. сел. падалъ сильный градъ, причинившій много убытка.

25 Іюня. Сокольскаго уѣз. въ каз. дер. Бржозово во время грозы отъ молніи сгорѣла крестьянская клуня.

26 Іюня. Слонимскаго у. въ дер. Заречу отъ молніи сгорѣли жилый домъ, 3 гумна, 6 сѣнныхъ сараевъ и 2 хлѣва. Новогрудскаго у. убиты молніею 2 крестьянки.— Россіенскаго у. въ дер. Плѣнахъ, Повищавѣ, въ им. Милошицахъ и однoсeліи Аццынахъ во время грозы отъ молніи сгорѣли въ 1) Овинъ, во 2) Овинъ, въ 3) Часовня и въ 4) Жилый домъ.— Ковенскаго у. въ дер. Докяхъ и въ околицахъ Ромашкахъ и Ужулишкахъ сгорѣли 2 гумна и 2 жилые дома а также Шавельскаго у. въ дер. Болюнахъ сгорѣлъ жилый домъ съ имуществомъ и Вилкомирскаго у. въ окол. Нормойняхъ 2 амбара, конюшня и сарай съ имуществомъ.

27 Іюня. Кобринскаго уѣз. въ каз. дер. Клищахъ отъ молніи сгорѣли 3 сарая.— Ковенскаго у. въ окол. Ромашкахъ сгорѣлъ жилый домъ съ имуществомъ.

28 Іюня. Игуменскаго у. въ им. Лядахъ отъ молніи сгорѣло гумно съ молотильнею и сѣномъ.

29 Іюня. Тельшевскаго у. на поляхъ им. Шкудахъ выпалъ градъ, истребившій озимые и яровые посѣвы.

30 Іюня. Сокольскаго у. на поляхъ дер. Клишковъ выпалъ градъ, истребившій озимаго хлѣба на 16 десят., и Волковыскаго у. въ дер. Бояракъ сгорѣло гумно.

1 Іюля. Сокольскаго у. въ каз. дер. Гребляхъ отъ молніи сгорѣли жилый домъ, хлѣвъ и 5 клунь съ хлѣбомъ.

5 Іюля. Брестскаго у. въ м. Каменецъ-Литовскомъ во время грозы молнія ударила въ конюшню, въ которой расположенъ былъ первый взводъ 1-го Эскадрона Лейбъ-Гвардіи Гусарскаго

rzały 2 domy i 2 odryny, a we wsi Szewelach gumno i 2 koni.—P. Telszewskiego w maj. Widmontach zgorzał dom mieszkalny, przytém zabił piorun żonę gospodarza i 2 córki.—P. Nowoaleksandrowskiego w maj. Hudziszkach piorun spalił 2 odryny i łaźnią; a p. Poniewiezkiego na polach maj. Gruż i w. Prejb i Serejkał wypadł grad, który wybił oziminę i jarzynę.

Czerwca 24 i 25. P. Świenciańskiego w niektórych w. obyw. padał silny grad, który przyczynił wiele szkody.

Czerwca 25. P. Sokolskiego we w. skar. Brzozowie podczas nawalnicy zgorzała odryna włościańska.

Czerwca 26. P. Słonimskiego we w. Zarzeczu piorun spalił dom mieszkalny, 3 gumna, 6 odryn i 2 chlewy.—P. Nowogródzkiego zabił piorun 2 włościanki.—P. Kowieńskiego we wsi Plenach, Powiszczawie, w maj. Miłoszycach i jednosielu Acacynach podczas nawalnicy piorun spalił 1) stodołę, 2) stodołę, 3) kaplicę i 4) dom mieszkalny.—P. Kowieńskiego we w. Dokiach i w okolicach Romaszkach i Użuliszkach zgorzały 2 gumna i 2 domy mieszkalne, oraz p. Szawelskiego we w. Bolunach zgorzał dom mieszkalny i p. Wiłkomierskiego w okol. Normojniach 2 szpichlerze, stajnia i gumno ze zbożem.

Czerwca 27. P. Kobryńskiego we w. skar. Kliszczach piorun spalił 3 odryny.—P. Kowieńskiego w okol. Romaszkach spalił się dom mieszkalny z tém, co w nim było.

Czerwca 28. P. Ihumeńskiego w maj. Ladach piorun spalił gumno z młócarnią i sianem.

Czerwca 29. P. Telszewskiego na polach maj. Szkud wypadł grad, który wybił oziminę i jarzynę.

Czerwca 30. P. Sokolskiego na polach w. Kliszkowa wypadł grad, który wybił oziminy na 16 dziesięc., a p. Wołkowyskiego we w. Bojarach spaliło się gumno.

Lipca 1. P. Sokolskiego we w. skar. Greblach piorun spalił dom mieszkalny, chlew i 5 stodół ze zbożem.

Lipca 5. P. Brzeskiego w m. Kamieńcu-Litewskim podczas nawalnicy piorun uderzył w stajnią, w której był rozpołożony piérwszy wzwod 1-go szwadronu Lejb-Gwardyi Huzarskie-

ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА полка и гдѣ находились 1 Унтеръ-Офицеръ, 2 рядовыхъ и три строевыя лошади: сарай сгорѣлъ, лошади убиты, а находившійся при лошадяхъ рядовой оглушенъ и брошенъ на землю.

6 Іюля. Пружанскаго у. убитъ молніею Надзиратель лѣса им. Сельца, скрывшійся во время бури подъ дерево.

7 Іюля. Вилкомирскаго у. ударомъ молніи убитъ крестьянскій мальчикъ дер. Семенишкель.

8 Іюля. Борисовскаго у. на поляхъ каз. им. Волъѣ выпалъ градъ, истребившій рожь.

Съ 10 на 11 Іюля. Сокольскаго у. на поляхъ дер. Багно выпалъ градъ, истребившій озимые и яровые посѣвы и огородные овощи.

Съ 11 на 12 Іюля. Слуцкаго у. въ им. Горкахъ отъ молніи сгорѣла конюшня, съ экипажами и 4 лошади.— Свенцянскаго у. наполяхъ нѣкоторыхъ каз. и пом. имѣн. выпалъ градъ, причинившій много убытка.

12 Іюля. Новогрудскаго у. на поляхъ им. Козачизна, Гудзишки, Нетранахъ, Магунки, Тарасишки, Берженики, Грихжели, Мейлуны и въ односеліи Дворишкахъ выпалъ градъ, истребившій озимые и яровые посѣвы.

Съ 12 на 13 Іюля. Слонимскаго у. въ дер. Домановѣ отъ молніи сгорѣли 4 жилые дома съ пристройками и имуществомъ.

13 Іюля. Новогрудскаго у. ударомъ молніи убитъ крестьянинъ и въ каз. дер. Горбачахъ сгорѣло 8 крестьянскихъ дворовъ.

14 Іюля. Бѣлостокскаго у. въ заштатномъ городѣ Гоніондзѣ убитъ молніею еврей въ жиломъ домѣ,— Волковыскаго у. на поляхъ дер. Шуричъ и урочищѣ Жарковшизнѣ выпалъ градъ, истребившій озимыхъ и яровыхъ посѣвовъ, а также картофеля на 10 десят.; и Вилкомирскаго у. на поляхъ им. Ишконяхъ градъ истребилъ всѣ яровые посѣвы.

Съ 14 на 15 Іюля. Ковенскаго у. въ каз. дер. Койранахъ отъ молніи сгорѣлъ жилый домъ съ имуществомъ.

15 Іюля. Сокольскаго у. въ дер. Лубянкѣ во время грозы отъ молніи сгорѣли клуня и 2 хлѣва; на поляхъ дер. Віонзовки выпалъ градъ, истребившій яровый посѣвъ и огородные овощи, и на поляхъ дерев. Багновъ повреждено посѣвовъ на простр. 114 десят.— Тельшевскаго у. въ дер. Дегонахъ отъ молніи сгорѣли жилая изба и амбаръ, и въ дер. Шатейкахъ—жилый домъ

go JEGO CESARSKIEJ MOŚCI pułku i gdzie się znajdowali 1 podoficer, 2 szeregowi i trzy szeregowe konie: stajnia się spaliła, konie były zabite, a szeregowy, który się znajdował przy koniach, był ogłuszony i rzucony na ziemię.

Lipca 6. P. Prużańskiego zabitym został od piorunu dozorca lasu maj. Sielca, który się schował podczas burzy pod drzewo.

Lipca 7. P. Wiłkomierskiego piorun zabił chłopca włościańskiego w. Siemieniszkiel.

Lipca 8. P. Borysowskiego na polach maj. skar. Wołjów, wypadł grad, który wybił żyto.

Z 10 na 11 Lipca. P. Sokolskiego na polach w. Bagna wypadł grad, który wybił ozimine, jarzynę i ogrodowinę.

Z 11 na 12 Lipca. P. Słuckiego w maj. Gorkach piorun spalił stajnią z ekwipażami i 4 konie.—P. Święciańskiego na polach niektórych maj skar. i obyw. wypadł grad, który przyczynił wiele szkody.

Lipca 12. P. Nowoaleksandrowskiego na polach maj. Kozaczyzny, Hudziszek, Nietran, Magunek, Tarasiszek, Berzenik, Grychżel, Mejłun i w jednosielu Dworyszkach wypadł grad, który wybił oziminę i jarzynę.

Z 12 na 13 Lipca. P. Słonimskiego we w. Domanowie piorun spalił 4 domy mieszkalne z zabudowaniami i dobytkiem.

Lipca 13. P. Nowogródzkiego piorun zabił włościanina a we w. skar. Horbaczach spaliło się 8 dymów włościańskich,

Lipca 14. P. Białostockiego w m. zasztatném Goniądzu zabił piorun żyda w domu mieszkalnym.—P. Wołkowyskiego na polach w. Szurycz i uroczysku Żarkowszczyznie wypadł grad, który wybił oziminy i jarzyny, oraz kartofli na 10 dziesięc. i p. Wiłkomierskiego na polach maj. Iszkoń grad wybił wszelką jarzynę.

Z 14 na 15. Lipca. P. Kowieńskiego we w. skar. Kojranach piorun spalił dom mieszkalny ze wszystkiém, co w nim było.

Lipca 15. P. Sokolskiego we w. Łubiance podczas kawalnicy piorun spalił odrynę i chlewy.—Na polach w. Wiązówki wypadł grad, który wybił zasiew jarzynny i ogrodowinę, a na polach w. Bagnowa uszkodził zasiewom na przestrz. 114 dziesięc.—P. Telszewskiego we w. Diegonach piorun spalił izbę mieszkalną i szpichlerz;— we w. Szatejkach— dom mieszkalny ze wszystkiém, co

съ имуществомъ, въ им. Колнеляхъ гумно, въ дер. Путкаляхъ—гумно и Шавельскаго у. въ им. Бильгошишкахъ — жилая изба; а Тельшевскаго у. въ им. Ишалинѣ ударомъ молніи убита крестьянка, а равно въ им. Репово убита крестьянка.

Съ 15 на 16 Іюля. Шавельскаго у. въ им. Холевахъ отъ молніи сгорѣлъ овинъ съ имуществомъ и на поляхъ им. Ликшель выпалъ градъ, истребившій озимые и яровые посѣвы.

16 Іюля. Того жъ у. въ им. Войткайцяхъ отъ молніи сгорѣла рея, и Поневѣжскаго у. ударомъ молніи убита крестьянка дер. Медейки.

17 Іюля. Бѣльскаго у. въ сел. Жерчицахъ отъ молніи сгорѣли 2 клуни, 4 сарая и 6 хлѣвовъ съ зерновымъ хлѣбомъ, сѣномъ и соломою— Брестскаго у. въ дер. Бержиницахъ сгорѣли сарай и въ ономъ сѣдла и збруя казенныхъ лошадей Лейбъ-Гвардіи Гусарскаго полка,— Минскаго у. ударомъ молніи убиты въ своемъ домѣ крестьянинъ и его дочь. Тельшевскаго у. въ дер. Тавзиняхъ сгорѣло гумно съ хозяйскими снарядами.

18 Іюля. Свенцянскаго у. въ д. Андрейнянцахъ отъ молніи сгорѣли 5 деревянныхъ строеній съ находившимся въ ономъ имуществомъ.— Вилейскаго у. убиты молніею 2 рекрутки дер. Курчинъ и крестьянка въ им. Буцлавѣ.— Мозырскаго у. ударомъ молніи убитъ отставной Поручикъ въ фольв. Юзефино; а Шавельскаго у. въ м. Вегерахъ сгорѣлъ жилый домъ съ имуществомъ, и Вилкомирскаго у. въ им. Трашкунахъ— сарай съ сѣномъ.

19 Іюля. Россіенскаго у. ударомъ молніи убитъ крестьянинъ.

20 Іюля. Ковенскаго у. въ дер. Жилянахъ во время грозы сгорѣлъ жилый домъ, при семъ случаѣ ударомъ молніи убиты 2 крестьянина, и въ помѣстьѣ Зацишн сгорѣла крыша въ жиломъ домѣ, притомъ убитъ работникъ.

21 Іюля. Брестскаго у. на поляхъ им. Приборовѣ выпалъ градъ, истребившій озимые и яровые посѣвы на простр. 974 десят. и Новогрудскаго у. въ им. Ястржемблѣ отъ молніи сгорѣли строенія тамошняго приходскаго причта и 2 крестьянскіе дома съ сараями.

22 Іюля. Брестскаго у. въ фольв. Ольтаяхъ во время грозы сгорѣлъ хлѣбный сарай и Волковыскаго у. въ им. Мосушинѣ сѣнный сарай; а Пружанскаго у. на поляхъ им. Пржездѣлькѣ и Хваловѣ выпалъ градъ, истребившій посѣвовъ на пространствѣ 384 десят.

w nim było;—w maj. Kołnielach—gumno;—we w. Putkalach—gumno i p. Szawelskiego w maj. Bilgoszyszkach—izbę mieszkalną; a p. Telszewskiego w maj. Iszalinie piorun zabił włościankę, oraz w maj. Renowie była zabita włościanka.

Z 15 na 16 Lipca. P. Szawelskiego w maj. Cholewach piorun spalił stodołę z chudobą a na polach maj. Likszel wypadł grad, który wybił zasiewy ozime i jarzynne.

Lipca 16. Tegoż p. w maj. Wojtkajciach piorun spalił budowę i p. Poniewiezkiego piorun zabił włościankę wsi Medejek.

Lipca 17. P. Bielskiego we w. Żerczycach piorun spalił 2 odryny, 4 gumna i 6 chlewów ze zbożem w ziarnie, sianem i słomą.—P. Brzeskiego we w. Bierzynicach spaliła się wozownia a w niej siodła i rynsztunek koni skarbowych pułku Huzarskiego Lejb-Gwardyi.—P. Mińskiego piorun zabił w jego domu włościanina i córkę.—P. Telszewskiego we w. Tawziniach spaliło się gumno z przyrządzeniami gospodarskiémi.

Lipca 18. P. Święciańskiego we w. Andrzejniancach piorun spalił 5 budynków drewnianych z tém wszystkimém, co się w nich znajdowało.—P. Wilejskiego zabił piorun 2 rekrutki w. Kurczyna i włościanki w maj. Bucławiu.—P. Mozyrskiego piorun zabił Porucznika dymissionowanego w folw. Józefinie; a p. Szawelskiego w maj. Węgierach spalił się dom mieszkalny ze wszystkiém, co w nim było, i p. Wiłkomierskiego w maj. Traszkunach—odryna z sianem.

Lipca 19. P. Rosieńskiego piorun zabił włościanina.

Lipca 20. P. Kowieńskiego we w. Żylanach podczas nawalnicy spalił się dom mieszkalny, przytém piorun zabił 2 włościan a w maj. Zaciszach spalił się dach w domie mieszkalnym, oraz zabity robotnik.

Lipca 21. P. Brzeskiego na polach maj. Przyborowa wypadł grad, który wybił zasiewy ozime i jarzynne na przestrz. 974 dziesięc.— I p. Nowogródzkiego w maj. Jastrzęblu piorun spalił budowy tamecznego duchowieństwa parafialnego i 2 domy włościańskie z odrynami.

Lipca 22. Powiatu Brzeskiego w folw. Oltajach podczas nawalnicy spaliło się gumno i p. Wołkowyskiego w maj. Mosuszynie odryna; a p. Prużańskiego na polach m. Przezdzielska i Chwałowa wypadł grad, który wybił zasiewów na przestrzeni 384 dziesięc.

23 Іюля. Волковыскаго у. на поляхъ дер. Бернакъ, Бояръ, Копонной и Лашевичь выпалъ градъ, истребившій озимые посѣвы на 155 десятинахъ и въ им. Янополѣ отъ молніи сгорѣлъ жилый домъ.— Игуменскаго у. въ им. Святомъ Дворѣ отъ молніи сгорѣло гумно съ хлѣбомъ и сѣномъ, а также молотильня и мельница.— Россіенскаго у. ударомъ молніи убита дворянка дѣвица и Шавелькаго у. въ дер. Пакштеляхъ отъ молніи сгорѣлъ овинъ съ имуществомъ.

24 Іюля. Вилейскаго уѣз. убита молніею крестьянка дер. Глинцишекъ. Пружанскаго у. въ им. Подельной отъ молніи сгорѣли сарай съ озимымъ хлѣбомъ и молотильная машина, а Брестскаго у. убитъ молніею еврей въ дер. Кленикахъ.

25 Іюля. Бѣльскаго у. въ дер. Новомъ-Корнинѣ отъ молніи сгорѣли 3 клуни, 2 хлѣва, 24½ копъ ржи 3 воза сѣна, 1 лошадь и хозяйственные снаряды; а Волковыскаго у. убитъ молніею пасшій на полѣ скотъ крестьянскій мальчикъ дер. Метибова. Россіенскаго у. въ дер. Полипяхъ сгорѣлъ отъ молніи овинъ съ имуществомъ и въ дер. Синарахъ жилый домъ, притомъ убита молніею хозяйка дома.

26 Іюля. Лидскаго у. въ дер. Пеліовцахъ отъ молніи сгорѣли жилый домъ, скотскій сарай и амбаръ, Вилейскаго у. въ дер. Боровцы жилый домъ съ имуществомъ и Шавельскаго у. въ дер. Дыльбицяхъ жилая изба, а также въ дер. Рекецяхъ 2 гумна.

27 Іюля. Ошмянскаго у. въ дер. Синяя Гура, отъ молніи сгорѣлы 2 жилые дома съ имуществомъ, притомъ убитъ молніею крестьянинъ той же деревни, и Шавельскаго у. близъ корчмы Жибикъ ударомъ молніи убитъ еврей.

29 Іюля. Свенцянскаго у. въ дер. Макеюнахъ сгорѣло отъ молніи гумно; а Брестскаго у. отъ чрезвычайнаго разлитія р. Буга въ окрестностяхъ м. Домачева произошло сильное наводненіе, отъ котораго Домачевскія колоніи Нейброфъ и Нейдорфъ были залиты водою, достигшею до предѣловъ самого м. Домачево; притомъ случаѣ истреблены въ колоніяхъ всѣ огородные, озимые и яровые посѣвы и сѣнокосные луга съ которыхъ все снятое сѣно унесено водою.— Кобринскаго же у. на поляхъ дер. Дивину выпалъ градъ, истребившій озимаго хлѣба 292½ десят.

30 Іюля. Россіенскаго у. въ односеліи Ле-

Lipca 23. P. Wołkowyskiego na polach w. Bernak, Bojar, Koponnéj i Łaszewicz wypadł grad, który wybił zasiewów ozimych na 155 dziesięcinach i w maj. Janopolu piorun spalił dom mieszkalny.—P. Ihumeńskiego w maj. Świętym-Dworze piorun spalił gumno ze zbożem i sianem, oraz młyn i młócarnią.— P. Rosieńskiego piorun zabił dworzankę pannę i p. Szawelskiego we w. Paksztelach piorun spalił stodołę ze wszystkiém, co w niéj się znajdowało.

Lipca 24. P. Wilejskiego zabił piorun włościankę wsi Glinciszek—P. Prużańskiego w maj. Podelnéj piorun spalił gumno z oziminą i machinę do młócenia; a p. Brzeskiego zabił piorun żyda we w. Klenikach.

Lipca 25. P. Bielskiego we wsi Nowym-Korninie piorun spalił 3 odryny, 2 chlewy, 24½ kop żyta, 3 wozy siana, 1 konia i narzędzia gospodarskie; a p. Wołkowyskiego zabił piorun chłopca włościańskiego, który pasł na polu bydło w. Metibowa.—P. Rosieńskiego we w. Polipiach spalił piorun stodołę i we w. Sinarach dom mieszkalny, przytém zabił piorun gospodynią domu.

Lipca 26. P. Lidzkiego we w. Pelowcach piorun spalił dom mieszkalny chlew, i szpichlerz; —P. Wilejskiego we w. Borowcach—dom mieszkalny i p. Szawelskiego we w. Dylbiciach—izbę mieszkalną, oraz 2 gumna we w. Rekieciach.

Lipca 27. P. Oszmiańskiego we w. Sinéj-Górze, piorun spalił 2 domy mieszkalne, oraz zabił tejże wsi włościanina;— i p. Szawelskiego blizko karczmy Żybik piorun zabił żyda.

Lipca 29. P. Święciańskiego we w. Maksiunach piorun spalił gumno; a p. Brzeskiego od nadzwyczajnego rozlewu r. Bugu w okolicach m. Domaczewa, wezbrała się mocna powódź, od któréj Domaczewskie kolonie Nejbrof i Nejdorf były zalane wodą, która doszła aż do granic m. Domaczewa; przyczém wybite były w koloniach wszelka ogrodowina, ozimina, jarzyna i łąki, z których wszystko zdjęte siano zostało uniesioném przez wodę.— P. zaś Kobryńskiego na polach w. Diwinu wypadł grad, który wybił oziminy 292½ dziesięc.

Lipca 30. P. Rosieńskiego w jednosielu

гатышкахъ отъ молніи сгорѣли хлѣвъ, 2 конюшни и 2 сарая съ сѣномъ.

Съ 30 на 31 Іюля. Шавельскаго у. на поляхъ им. Ужвентѣ, Дырвянахъ и Дегуцяхъ выпалъ градъ, истребившій яровые посѣвы.

1 Августа. Россіенскаго у. въ дер. Кербедзяхъ отъ молніи сгорѣли жилый домъ и амбаръ съ имуществомъ.

Съ 1 на 2 Авг. Того жъ у. въ дер. Лявушнякѣ сгорѣла отъ молніи сушильня съ хлѣбомъ.

2 Августа. Шавельскаго у. въ дер. Сорокишкахъ отъ молніи сгорѣлъ хлѣвъ со скотомъ и амбаръ съ хлѣбомъ и имуществомъ.

3 Августа. Ошмянскаго у. на поляхъ им. Ролицова и Межанахъ истреблены выпавшимъ градомъ яровые посѣвы.

Съ 4 на 5 Августа. Трокскаго у. въ дер. Видзянцахъ отъ молніи сгорѣли 2 хлѣбные и 2 сѣнные сарая, жилый домъ, скотскій сарай и изба; а также амбаръ и 3 скотскіе сараи; въ околицѣ Саковичахъ, хлѣбный и сѣнный сараи съ имуществомъ.

Съ 5 на 6 Августа. Новоалександровскаго у. въ им. Полицишкахъ и Таврогинахъ на поляхъ оныхъ выпалъ градъ, истребившій часть озимыхъ посѣвовъ.

9 Августа. Россіенскаго у. въ односелiи Моцкайцяхъ отъ молніи сгорѣлъ жилый домъ и Шавельскаго у. въ дер. Монтвидахъ— овинъ и сарай съ хлѣбомъ.

10 Августа. Вилейскаго у. въ дер. Рожкахъ отъ молніи сгорѣли жилый домъ, амбаръ съ имуществомъ и сарай съ огородными овощами.

20 Августа. Россіенскаго у. въ им. Сонгайлишкахъ отъ молніи сгорѣлъ сельскій запасный магазинъ съ хлѣбомъ.

24 Августа. Ковенскаго у. въ дер. Гостанахъ отъ молніи сгорѣли сарай съ сѣномъ и 3 хлѣва со скотомъ; при семъ случаѣ убита молніею строевая лошадь Лейбъ-Гвардіи Кирасирскаго ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА полка и сгорѣли нѣкоторыя казенныя вещи; а также въ дер. Пелуцяхъ сгорѣло гумно съ хлѣбомъ и убиты спавшіе въ гумнѣ два крестьянина.

Съ 26 на 27 Сентября. Брестскаго у. въ м. Волчинѣ отъ молніи сгорѣли домъ и амбаръ съ хлѣбомъ и имуществомъ.

27 Сентября. Гродненскаго у. въ дер. Чеховщизнѣ отъ молніи сгорѣли 2 крестьянскія избы съ пристройками и всѣми припасами.

Всего въ 1855 году въ 4-хъ губерніяхъ чи-

Legatyszkach piorun spalił chlew, 2 stajnie i 2 odryny z sianem.

Z 30 na 31 Lipca. P. Szawelskiego na polach maj. Użwent, Dyrwian i Deguć wypadł grad, który wybił zasiewy jarzynne.

Sierpnia 1. P. Rosieńskiego we w. Kierbedziach piorun spalił dom mieszkalny i szpichlerz z tém, co w nim było.

Z 1 na 2 Sierpnia. Tegoż p. we w. Lawuszniaku spalił piorun suszną ze zbożem.

Sierpnia 2. P. Szawelskiego we w. Sorokiszkach piorun spalił chlew z bydłem i szpichlerz ze zbożem i tém, co w nim było.

Sierpnia 3. Powiatu Oszmiańskiego na polach maj. Rolicowa i Mieżan wybił grad zasiew jarzynny.

Z 4 na 5 Sierpnia P. Trockiego we w. Widziańcach piorun spalił 2 gumna i 2 odryny, dom mieszkalny, chlew i izbę; oraz szpichlerz i 3 chlewy; — w okolicy Sakowiczach— gumno i odrynę z tém, co w nich było.

Z 5 na 6 Sierpnia. P. Nowoaleksandrowskiego w maj. Policiszkach i Tawroginach na polach ich wypadł grad, który wybił część zasiewów jarzynnych.

Sierpnia 9. P. Rosieńskiego w jednosielu Mockajciach piorun spalił dom mieszkalny i p. Szawelskiego we w. Montwidach—stodołę i gumno ze zbożem.

Sierpnia 10. P Wilejskiego we w. Rożkach piorun spalił dom mieszkalny, szpichlerz z tém, co w nim było i skład z ogrodowiną.

Sierpnia 20. P. Rosieńskiego w maj. Songajliszkach piorun spalił sielski magazyn zapasowy ze zbożem.

Sierpnia 24. P. Kowieńskiego we w. Gostanach piorun spalił odrynę z sianem i 3 chlewy z bydłem; przyczém zabił piorun konia Lejb-Gwardyi Kirassyerskiego JEGO CESARSKIEJ MOŚCI pułku i spaliły się niektóre rzeczy skarbowe; oraz we wsi Pełuciach spaliło się gumno ze zbożem, i byli zabici dwaj włościanie, którzy spali w gumnie.

Z 26 na 27 Września. P. Brzeskiego w m. Wołczynie piorun spalił dom i szpichlerz ze zbożem i tém, co w nim było.

Września 27. P. Grodzieńskiego we w. Czechowszczyznie piorun spalił 2 izby włościańskie z zabudowaniami i wszelkiemi zapasami.

Ogółem w r. 1855, we 4-ch guberniach

сло пораженныхъ молніею людей въ домахъ и строеніяхъ 15, на открытомъ полѣ 39; число мѣстъ, въ коихъ молнія произвела пожаръ 121 и число истребленныхъ зданій 313; число погибшихъ въ пожарѣ и пораженныхъ молніею животныхъ 560; число дней когда падалъ градъ 34 и число селеній пострадавшихъ отъ градобитія 111. О полномъ количествѣ истребленнаго хлѣба и пространствѣ на которомъ произведено опустошеніе нельзя вывести вѣрнаго заключенія по причинѣ недостатка необходимыхъ указаній при большей части случаевъ.

liczba zabitych od piorunu 15, na otwartém polu 39; liczba miejsc, w których błyskawica sprawiła pożar 121 i liczba zniszczonych budynków 313 a liczba tych, co zginęli w pożarze i zabitych od piorunu źwierząt 560,— liczba dni kiedy padał grad 34 a liczba wsi, które ucierpiały od gradobicia 111. O zupełnéj ilości wybitego zboża i przestrzeni na któréj zaszło spustoszenie nie można wyprowadzić pewnego wniosku z przyczyny niedostatku koniecznych wiadomości przy większéj części zdarzeń.

СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО.

Сахарный Тростникъ въ Вильнѣ.

Въ сѣверномъ Китаѣ уже съ давняго времени воздѣлывается растеніе изъ семейства *Злаковъ* (Gramineae), извѣстное у Ботаниковъ подъ названіями *Sorghum saccharatum*, *Holcus saccharatus*, обыкновенно же называемое *китайскимъ сахарнымъ тростникомъ*, *китайскимъ* или *исполинскимъ просо*, или *сахарнымъ Сорго*. Въ настоящее время вопросъ: нельзя ли воздѣлывать сорго и въ нашихъ климатахъ, занимаетъ умы ученыхъ агрономовъ и опытныхъ хозяевъ. Вотъ уже два года, какъ и въ Вильнѣ, хотя въ крошечномъ видѣ, производятся наблюденія надъ произрастаніемъ сахарнаго сорго, и опыты надъ добываніемъ изъ него патоки, сахара и спирта. Подъ Москвою, въ Калужской губерніи, десятины земли красуются 4-хъ аршинными стеблями сахарнаго сорго; во Франціи уже получаютъ до 200 пудовъ сахара съ десятины земли; какъ не желать послѣ этого, чтобы и на нашихъ поляхъ нашлось мѣсто для сахарнаго сорго?

Сахарное сорго есть растеніе однолѣтнее; корень его волокнистый; изъ шейки корня вырастаетъ отъ 6 до 12 четырехъ аршинныхъ стеблей, съ сердцевиною, содержащею сахаръ въ значительномъ количествѣ; листья похожи на листья кукурузы; цвѣторасположеніе какъ у просо; сѣмена темно вишневаго цвѣта немногимъ больше маковыхъ. Растеніе это любитъ почву болѣе легкую, песчаную, даже тощую (тучная почва не способствуетъ развитію сахара); засѣвается весною, когда нельзя уже опасаться утрен-

GOSPODARSTWO WIEJSKIE.

Trzcina cukrowa w Wilnie.

W Chinach północnych uprawia się roślina z familii Traw (Gramineae), znajoma u botaników pod nazwiskami *Sorghum saccharatum*, *Holcus saccharatus*, pospolicie zaś zwana *trzciną cukrową Chińską*, *prosem Chińskiém* czyli *olbrzymiém*, czyli *sorgo cukrowém*. W obecnym czasie pytanie, czy nie można uprawiać sorgo i w naszych klimatach, umysły uczonych agronomów i doświadczonych gospodarzy zajmuje. Oto już dwa lata, jak i w Wilnie, lubo na szczupły rozmiar, robią się postrzeżenia nad rośnieniem sorgo cukrowego w tutejszym klimacie, i doświadczenia nad wyciąganiem z niego syrupu, cukru i spirytusu. Pod Moskwą, w gubernii Kałuzkiéj, dziesięciny ziemi ozdabiają się cztéroarszynowémi łodygami sorgo cukrowego; we Francyi już otrzymują do 200 pudów cukru z dziesięciny ziemi; jak nie żądać przeto, aby i na naszych polach znalazło się miejsce dla sorgo cukrowego?

Sorgo cukrowe jestto roślina jednoletnia; korzeń jéj jest włóknisty; z szyjki korzenia wyrasta od 6 do 12 cztéroarszynowych łodyg, ze rdzeniem, zawierającym cukier w znacznéj ilości; liście są podobne do liści kukuruzy; układ kwiatów jak u prosa; nasiona koloru ciemnowiśniowego, nieco większe od nasion maku. Roślina ta lubi grunt bardziéj lekki, piaszczysty, nawet chudy (tłusty grunt nie dopomaga rozwinięciu się cukru); zasiewa się na wiosnę, gdy nie można już lękać się mrozów; nasiona powin-

никовъ; сѣмена должны отстоять другъ отъ друга на поларшина. Сѣменъ зрѣлыхъ мы получить не могли, по причинѣ наступающихъ морозовъ; но этотъ маленькій недостатокъ теплоты нисколько насъ пугать не долженъ, потому что самое большое количество сахара въ сердцевинѣ заключается въ то время, когда метелка только что развилась, а сѣмена еще не созрѣли; сѣмена можемъ получать изъ странъ теплѣйшихъ; вездѣ, гдѣ воздѣлывается кукуруза, сахарное сорго можетъ достигать полнаго своего развитія, потому что кукуруза и сахарное сорго требуютъ одинаковаго количества теплоты (до 4000 градусовъ). Желающіе получить сѣмена, могутъ адресоваться къ Фаренколю, Дѣйствит. Члену Императ. Обществѣ Испытателей Природы въ Москву.

К. Т.

ny być odległe jedno od drugiego na pół arszyna; nasion dojrzałych otrzymać nie mogliśmy, z przyczyny nadchodzących mrozów; lecz ten mały brak ciepła zastraszać nas nie powinien, dla tego że największa ilość cukru w rdzeni zawiera się w ów czas, gdy miotełka tylko co się rozwinęła, a nasiona jeszcze nie dojrzały; nasiona możemy otrzymać z krajów cieplejszych; wszędzie, gdzie się uprawia kukuruza, i sorgo cukrowe dojrzewać może, dla tego że kukuruza i sorgo cukrowe, wymagają tejże ilości ciepła (do 4000 stopni). Życzący otrzymać nasiona, mogą się udawać do Farenkola, rzeczywistego członka Towarzystwa Cesarskiego Badaczów Przyrodzenia do Moskwy.

K. T.

Объ улучшеніяхъ въ сельскомъ хозяйствѣ.

Незадолго начали и у насъ на поляхъ, опредѣленныхъ къ воздѣлыванію хлѣба, сѣять пастбищныя растенія. Не одному можетъ быть покажется по видимому вреднымъ, на почвѣ опредѣленной къ воздѣлыванію хлѣба, сѣять пастбищныя растенія, полагая, что оттого продукція хлѣба много пострадаетъ, можетъ увеличить голодъ, почти 11-ть лѣтъ терзающій нашу страну.

Однако не такъ это будетъ въ самомъ дѣлѣ, какъ можетъ казаться при первомъ взглядѣ; потому что пастбищныя растенія, засѣваемыя на почвѣ, на которой обыкновенно воздѣлывается хлѣбъ, не только не истощаютъ оную, но еще возвышаютъ ея плодородіе. Листья и корешки этихъ растеній, перегнивая на мѣстѣ, обогащаютъ питательность почвы, истребляютъ негодную траву, а тѣнью своею и углубленіемъ въ пашню, дѣлаютъ оную рыхлою; отчего механическое воздѣлываніе поля дѣлается легче. Дѣло только въ томъ, чтобы эти растенія, обильно произрастали на полѣ: иначе, упомянутыя выгоды не пріобрѣтутся, пашня же зарастетъ пыреемъ и безполезною негодною травою и нельзя надѣяться, хорошаго урожая. Слѣдовательно, если мы замѣнимъ эти негодны, менѣе полезныя травы, пастбищными растеніями, годными для корма скота и достигнемъ того, что онѣ обильно

O ulepszeniach w gospodarstwie wiejskiém.

Niedawnémi czasy, zaczęto i u nas na polach przeznaczonych pod uprawę zbożową, zasiewać rośliny pastewne. Nie jednemu zdawać się może na pozór szkodliwą rzeczą, żeby na gruntach przeznaczonych pod uprawę zbożową, zasiewać rośliny pastewne, sądząc, że przez to produkcya zboża nie mało na tém ucierpi, i że takie postępowanie przykładać się może do zwiększenia głodu, który od lat blizko 11 nie przestaje trapić naszę krainę.

Nie tak jednak jest w rzeczy saméj, jak się na piérwszy rzut oka zdawać może: rośliny bowiem pastewne, zasiewane na gruntach, na których się zboże zwykło uprawiać, nie tylko nie wycieńczają roli, ale jeszcze podnoszą jéj żyzność.— Liście bowiem i korzonki roślin tych, przegniwając na miejscu, zbogacają pożywność roli, wytępiają zielska, a cieniem swoim i zagłębianiem się w roli, spulchniają onę; przez co uprawa mechaniczna gruntu, staje się lżejszą. Chodzi tylko o to i za warunek się kładnie, aby te rośliny zasiane, bujnie na polu wzrastały; inaczéj, wymienione korzyści nie osiągną się, a rola pérzem i zielskiem nieużytecznem zarośnie i następnego po niéj urodzaju dobrego nie spodziewać się.— Jeśli więc zastąpimy miejsce tych traw i zielsk mniéj pożytecznych, pastewnémi roślinami, przydatnémi na karm dla bydła, i dokażemy tego, że te bujnie wzrastać bę-

будутъ произрастать и покроютъ всю поверхность земли, мы получимъ двойную пользу, т. е. почва отдохнетъ и сдѣлается плодороднѣю, скотъ, имѣя въ изобиліи корма, дастъ болѣе навоза и все хозяйство тотчасъ пойдетъ лучше. Все слѣдуетъ за увеличеніемъ кормъ. — И такъ станемъ заботиться только о кормѣ для скота, воздѣлываніе же зерна улучшится само по себѣ. На меньшихъ пространствахъ мы соберемъ болѣе хлѣба, нежели на большихъ поляхъ, на кои, по большей части, напрасно употребляются трудъ и заботы.

Сказавъ о выгодахъ, приносимыхъ воздѣлываніемъ пастбищныхъ растеній, мы считаемъ здѣсь долгомъ объяснить краткимъ образомъ, какъ ухаживать за воздѣлываніемъ упомянутыхъ растеній, чтобы они принесли соотвѣтственную пользу.

Между пастбищными растеніями, уже у насъ хорошо принятыми, первое мѣсто занимаетъ дятлина красная (Trifolium pratense sativum) а также Испанская или Брабантская. Это самое полезное пастбищное растеніе и только послѣ введенія его и сѣянія на почвѣ, опредѣленной для хлѣба, хлѣбопашество начало возвышаться; и нынѣ, не смотря на введеніе многихъ другихъ пастбищныхъ растеній и не смотря на совершенствующееся безпрестанно земледѣліе, Красная Дятлина всегда первое занимаетъ мѣсто и обыкновенно считается основаніемъ улучшеннаго хозяйства.

§. 1.

Дятлина растетъ на всякой почвѣ, какъ только она хорошо воздѣлана и надлежащимъ образомъ унавожена; всего лучше однако же она растетъ на почвѣ изобилующей перегноемъ (humus), нѣсколько глинистой, содержащей мергель, т. е. имѣющей въ составѣ хотя самое малое количество извести, а потому на почвѣ пшеничной 1-го и 2-го разряда, на почвѣ ячменной и даже на хорошей ржаной, послѣ свѣжаго навоза и глубокой вспашки, особенно если почва имѣетъ низкое положеніе и обращена къ западу.

На почвѣ тощей, песчаной, хрящеватой, слишкомъ известковой, или каменистой, имѣющей плоскій и тонкій слой плодородной земли,

dą i okryją całą powierzchnią gruntu, natenczas to otrzymamy podwójny pożytek: to jest, rola się odleży i zyska na żyzności, bydło mając obfitość karmu, wyda więcéj nawozu, i gospodarstwo całe zaraz się lepszym bytém pocieszy. Wszystko bowiem za powiększeniem karmu idzie, starajmy się więc tylko o karm dla bydła, a uprawa ziarna sama z siebie się polepszy. Na mniejszych przestrzeniach więcéj zboża zbierzemy, niżeli dziś na prostopolach, na które tylko po większéj części, praca i trud darmo się łożą.

Powiedziawszy o korzyściach jakie uprawa roślin pastewnych daje, bierzemy tu sobie za obowiązek wyłożyć pokrótce jak chodzić należy koło uprawy wspomnionych roślin, aby te stosowny pożytek przyniosły.

W rzędzie roślin pastewnych, które już u nas znalazły dobre przyjęcie; na piérwszém miejscu położyć należy koniczynę czerwoną. (Trifolium pratense sativum), także Hiszpańska, albo Brabancka koniczyna. Jest to najpożyteczniejszą roślina pastewna i dopiéro za jéj wprowadzeniem i zasiewaniem na gruntach pod zboże przeznaczonych, rolnictwo zaczęło się podnosić; i dziś, pomimo wprowadzenia wielu innych pastewnych roślin w uprawę i pomimo ciągle udoskonalającego się rolnictwa, koniczyna czerwona zawsze stoi na czele roślin pastewnych i uważać się zwykła za fundament czyli podstawę ulepszonego gospodarstwa.

§. 1.

Koniczyna rośnie na każdym gruncie, skoro ten jest dobrze doprawiony i należycie nawieziony: najlepiéj jednak udaje się na gruntach obfitujących w pruchnicę (humus), nieco gliniastych, marglistych, to jest: mających w składzie swoim choćby najmniejszy stosunek wapna,— a zatém w gruntach pszennych 1-széj i 2-giéj klassy, w gruntach jęczmiennych, a nawet i w dobrych żytnich, po świeżym nawozie i głębokiém zaoraniu; mianowicie jeśli te mają nizkie położenie i ku zachodowi obrócone.

Na gruntach chudych, piaszczystych, żwirowatych, bardzo wapiennych, lub kamienistych płytką warstę ziemi rodzajnéj mających, nie

она не успѣваетъ, и на такой почвѣ нѣтъ никакой пользы сѣять ее.

Она любитъ болѣе плоскости, или и нѣсколько холмистое мѣстоположеніе, если почва обращена къ западу, югу, или сѣверо— западу. На мѣстахъ совершенно гористыхъ, къ тому же обращенныхъ къ югу или востоку, или и къ сѣверу, она растетъ не столь хорошо.

Климатъ влажный болѣе для нее свойственъ; потому и на почвѣ влажноватой, она успѣваетъ нѣсколько получше, лишь бы только не слишкомъ влажной, потому что она не терпитъ излишней влаги. Слѣдовательно на почвѣ исполненной торфа низкаго положенія, а еще кислой, она совершенно не успѣваетъ.

И такъ должно стараться, назначать лучшую почву для Дятлины. Слѣдуетъ, чтобы она была свѣже унавожена, очищена отъ камней и негодной травы. Ибо чѣмъ лучше будетъ почва, на которой ее посѣютъ, тѣмъ большую принесетъ пользу и тѣмъ лучше вознаградитъ труды земледѣльца. Рѣдко случается хозяйство, въ которомъ нельзя было бы найти части земли годной для воздѣлыванія дятлины. На такихъ частяхъ поля надлежитъ начинать первые опыты, а убѣдившись въ выгодахъ и приведя прочую почву въ лучшее состояніе, можно будетъ и на ней сѣять дятлину съ истинною пользою.

Примѣчаніе. Можно почву болѣе тощую, унавоживая навозомъ изъ конюшенъ и посыпая мергелемъ, почву же влажную, дѣлая переконы, всего лучше подъ землею, напослѣдокъ посыпая известью, привести до того, что дятлина будетъ на ней произрастать съ пользою.

§. 2.

Сначала, когда стали заниматься воздѣлываніемъ дятлины, сѣяли оную въ огородахъ, потомъ на исключительныхъ частяхъ поля, но таковое воздѣлываніе показалось неудобнымъ. И такъ ввели дятлину въ сѣвообороты и теперь стали получать истинную пользу.

Въ такомъ случаѣ можно было сѣять оную и на почвѣ менѣе годной для воздѣлыванія оной, лишь бы только условія были исполнены, т. е. чтобы почва была хорошо унавожена и воздѣлана.

udaje się i na takich gruntach nic ma pożytku zasiewania jéj.

Lubi więcéj płaszczyzny, albo i nieco wzgórzyste położenie, jeżeli grunt wystawiony jest na zachód, lub południową, albo północno-zachodnią stronę. Na miejscach zupełnie górzystych, a do tego na południe lub wschód wystawionych, albo i na północ, mniéj się dobrze udaje.

Klimat wilgotny jest dla niéj przydatniejszy; dla tego i na gruncie nieco wilgotnawym lepiéj się udaje; byle niezbyt wilgotnym, bo nie cierpi wilgoci zbytecznéj— dla tego na gruntach torfiastych nizkiego położenia, a jeszcze kwaśnych, zupełnie się nie udaje.

Potrzeba więc starać się, aby koniczynie jak najlepszy grunt przeznaczać; świéżo nawieziony, dobrze doprawiony, z kamieni i zielska oczyszczony, bo im na lepszym gruncie będzie posiana, tém większy pożytek przyniesie i należycie się wypłaci.— Rzadkie to gospodarstwo, w którémby nie można znaleźć kawałka gruntu pod dobrą uprawę koniczyny zdatnego, i na takich kawałkach zaczynać należy piérwsze proby; a przekonawszy się o jéj pożytkach i przyprowadziwszy dalsze grunta do lepszéj uprawy, dopiéro i na nich zasiewać ją będzie można, z korzyścią prawdziwą.

Uwaga. Można grunt chudszy, przez nawiezienie nawozem stajennym, przez wymarglowanie, a grunt wilgotny przez osuszenie rowami, najlepiéj podziemnémi, jak teraz nazywają drenowaniem; nareszcie przez wapnowanie, przyprowadzić do tego stanu, że, koniczyna na nim z korzyścią się udawać będzie.

§. 2.

Z początku, jak zaczęto się uprawą koniczyny zajmować, zasiewano ją w ogrodach, a następnie na wyłącznych kawałkach gruntu z poletków wyjętych, ale uprawa taka okazała się niedogodną. Wprowadzono więc koniczynę do zmianowania i dopiéro prawdziwe pożytki zaczęto z niéj odbierać.

W takim razie już i na mniéj przydatnym pod jéj uprawę gruncie, można ją było zasiewać; byle warunki powyżéj wymienione były dopełnione, to jest: aby rola była dobrze nawieziona i doprawiona.

Должно же сознаться, что 3-хъ польное хозяйство всего менѣе годно для воздѣлыванія ее. Это особенно по той причинѣ, что дятлина только въ нѣсколько лѣтъ можетъ возвращаться на то же мѣсто, т. е. послѣ 5-го года а еще лучше послѣ 7-го. И такъ трудно 3-хъ полевому хозяину изыскивать части поля удобнѣе для воздѣлыванія оной и помнить, въ которомъ году гдѣ она была посѣяна, чтобы предъ 6-мъ или 7-мъ годомъ не пришлось ей быть на томъ мѣстѣ, на которомъ она была прежде. Слѣдовательно, запутавшись, онъ не такъ скоро добьется толку. Всего лучше сдѣлаетъ 3-хполевой хозяинъ, если онъ перейдетъ на 6-типолеваго, т. е. всякую изъ трехъ вспаханныхъ частей поля, онъ раздѣлитъ на 2 части, то онъ будетъ имѣть 6-полевую перемѣну, а еще лучше если возьметъ 7-ю вспаханную часть поля частію съ пажитей, съ сухихъ луговъ, съ разработокъ мало полезныхъ поростниковъ, съ пустошей, если онѣ гдѣ находятся, и пр. а сдѣлаетъ у себя 7-полевое хозяйство, въ которомъ онъ можетъ завести соотвѣтственнѣйшій сѣвооборотъ и смотрѣть за тѣмъ, съ величайшею удобностью, всякій годъ, определяя $1/7$ часть для воздѣлыванія дятлины и прочихъ пастбищныхъ растеній.

М. Ф.

Wyznać jednak należy, że trójpolowe gospodarstwo najmniéj jest przydatne pod jéj uprawę, a to najbardziéj dla téj przyczyny, że koniczyna dopiéro po kilku leciech może na to samo miejsce powracać, to jest: po 6-tym a jeszcze lepiéj po 7-mym roku.—Trudno więc trójpolowemu gospodarzowi wynajdować kawały gruntu dogodniejsze pod jéj uprawę, i pamiętać w którym roku gdzie była zasiana; ażeby przed 6-tym lub 7-mym rokiem nie przypadła znowu koniczyna na ten sam kawał gruntu, na którym już piérwéj była.—Zawikła się więc, i nie tak prędko trafi do porządku; najlepiéj przeto zrobi trójpolowiec, kiedy przejdzie na 6-cio polowego gospodarza, to jest: każdy z 3-ch poletków, podzieli na 2 części, będzie więc miał 6-ciopolowe zmianowanie, a jeszcze lepiéj kiedy dobierze 7-my poletek, a to częścią z pastwisk ciągłych, z łąk suchych, z karczunków, zarośli mało użytecznych, z pustoszy jeśli się te gdzie znajdują i t. d. a utworzy sobie 7-mio polowe gospodarstwo, na którém już będzie mógł zaprowadzić stosowniéjsze zmianowanie i porządku tego, rok po roku będzie z największą łatwością pilnować, przeznaczając $1/7$ część pod uprawę koniczyny i innych roślin pastewnych.

M. F.

ДОМАШНІЕ СПОСОБЫ.

Подражаніе Венгерскому вину.

Берется десять фунтовъ обыкновеннаго сахарнаго сиропу, разведеннаго равною частью рѣчной или снѣговой воды— къ сему прибавляется двѣ кварты свѣжесдѣланнаго вишневаго соку и столько же соку черной смородины.— Все это вымѣшавъ надлежащимъ образомъ слить въ боченокъ такъ, чтобы четвертая доля его оставалась неполною; оставляется потомъ въ комнатѣ вытопленной отъ 15 до 16 градусовъ Реомюра. Отверстіе боченка слегка прикрывается, чтобы броженіе могло свободно происходить, что обыкновенно можетъ продолжаться 14 дней. По истеченіи сказаннаго времени, сливается жидкость въ особый сосудъ съ помощью оловяннаго крана или деревяннаго гвоздя, какъ можно тщательнѣе, чтобы осадокъ, происшедшій отъ броженія, собравшій на днѣ боченка, не перешелъ вмѣстѣ съ чистой жидкостью, каковая сливается въ другой, на тотъ

SPOSOBY DOMOWE.

Naśladowanie wina Węgierskiego.

Bierze się dziesięć funtów zwyczajnego cukrowego syropu, jakowy miesza się z równą ilością wody rzecznéj lub śniegowéj: do takowéj mieszaniny dodaje się dwie kwarty świéżo wytłoczonego wiśniowego soku i tyleż soku z czarnych jagod pospolicie zwanych smrodzinami: wszystko to należycie wymieszawszy, zlać do baryłki tak, aby czwarta jego część zostawała niepełną: zostawia się się potém w izbie ocieplonéj od 15 do 16 stopni Reomiura, otwór baryłki z lekka się przytyka, ażeby się fermentacya mogła swobodnie odbywać, co zwykle trwać może przez dni 14. Po upływie rzeczonego czasu spuszcza się płyn do osobnego naczynia za pomocą cynowego kranu lub gwoździa drewnianego, jak można najstaranniéj, aby męty, utworzone z fermentacyi, zebrane na spodzie baryłki, nie przeszły razem z czystym i klarownym płynem, jakowy zlewa się do drugiéj na ten cel przygotowanéj ba-

предметъ приготовленный боченокъ, совершенно уже его наполняя: закупоренный ставится въ сухомъ погребѣ на три или четыре мѣсяца. По истеченіи этого времени закупоривается, заливается смолою и сохраняется къ употребленію. Можетъ оно сохраняться какъ наидалѣе, отъ чего дѣлается лучше. Посредствомъ медленнаго броженія въ бутылкахъ, сладкое начало перемѣняется въ алькоголь, дѣлаетъ его крѣпче, болѣе упояющимъ и прочнѣе.

Доброта этого приготовленія состоитъ въ томъ, чтобы сиропъ не былъ прижженъ, а также въ точномъ исполненіи всего предписаннаго, именно же въ томъ, чтобы наблюдать за происходящею ферментаціею, которая сначала значительно пѣнится, наконецъ медленнѣе и медленнѣе. Когда уже едва слѣды таковой примѣтятся, тогда должно сливать въ другой боченокъ. Такимъ образомъ приготовленное вино пріятно вкусомъ, нѣсколько солодковато и весьма походитъ на Венгерское Токайское.

М. Ф.

Составъ, дѣлающій прочною охотничью обувь и вообще всякій ремень.

Полфунта гутаперчи рѣжется на мѣлкія части, въ горшкѣ или кострюли наливается четверть фунта терпентиннаго масла, ставится на горячую плиту и мѣшается, пока таковая не смягчится. Когда уже это сдѣлается, должно прибавить одинъ фунтъ березоваго дегтю, четверть фунта сала, или еще лучше свинаго несоленаго жиру, прибавить дегтю столько, чтобы удобно можно было наводить поверхность кожи, что дѣлается посредствомъ кисти или щетки на тотъ предметъ приготовленной.— Составъ этотъ просякаетъ кожаную обувь, даетъ ей прочность, не пропускаетъ воды и такимъ образомъ онъ очень полезенъ во всѣхъ отношеніяхъ.

М. Ф.

ryłki w zupełności już go napełniając: zaszpuntowany stawi się w suchym sklepie na trzy lub cztéry miesiące. Po upływie tego czasu wino to rozlewa się do butelek, korkuje się, smoli i do użycia zachowuje. Może ono konserwować się jak najdłużéj, przez co staje się dzielniejszém, a przez powolną fermentacyą w butelkach, słodki pierwiastek zamieniając się w alkohol, czyni je mocniejszém, bardziéj opajającém i trwalszém.

Dobroć tego przyrządu zależy na tém, aby syrop nie był przypalony, niemniéj téż na skrupulatném wykonaniu podającego się tu przepisu, a mianowicie na dopilnowaniu odbywającéj się fermentacyi, która z początku znacznie pieni się i burzy, nakoniec co raz powolniéj i kiedy już ledwie ślady takowéj dostrzegać się dadzą, wtenczas dopiéro do drugiéj baryłki spuszczać należy.— Tym sposobem przygotowane wino ma smak przyjemny nieco słodkawy, mający wielkie podobieństwo do Węgierskiego Tokajskiego.

M. F.

Przyrząd nadający trwałość myśliwskiemu obuwiu oraz rzemiennéj uprzęży.

Pół funta guttaperczy kraje się na drobne kawałeczki, w garnku lub rondelku nalewa się ćwierć funta terpentynowego olejku, stawi się na plicie gorącéj i miesza, aż takowa zmięknie: kiedy to już nastąpi, dodać należy funt jeden brzozowego dziegciu, ćwierć funta łoju, lub jeszcze lepiéj wieprzowéj niesolonéj tłustości, jeżeliby się massa okazała za gęstą, dodać dziegciu tyle, aby z łatwością można było naprowadzać powierzchnią skóry, co się daje uskuteczniać za pomocą pęzla lub szczotki na ten cel urządzonéj, massa ta przesiąka rzemienne obuwie, nadaje mu trwałość, nie przepuszcza wody a tém samém pod każdym względem jest użyteczną.

M. F.

Расчетъ годовыхъ процентовъ на 25 лѣтъ (по 4%).

Wyliczenie procentów rocznych na lat 25 (po 4%).

За сколько годовъ. Po ilu latach.	На 1 руб. Z 1 rub. Проценты съ капиталомъ. Procen. z kap.		На 10 руб. Z 10 rub. Проценты съ капиталомъ. Procen. z kap.		На 100 руб. Z 100 rub. Проценты съ капиталомъ. Procen. z kap.		На 1000 руб. Z 1000 rub. Проценты съ капиталомъ. Procenty z kap.		На 10000 руб. Z 10000 rub. Проценты съ капиталомъ. Procenty z kap.	
	Р.R.	Коп. Кор.	Р.R.	Кор. Коп.	Ру.R.	Коп. Кор.	Руб. R.	Коп. Кор.	Руб. Ru.	Коп. Ко.
За 1 годъ.	1	4	10	40	10 4	—	1040	—	10400	—
— 2 —	1	8 1/10	10	81 6/10	10 8	16	1081	60	10816	—
— 3 —	1	12 4/10	11	94 3/10	11 2	48 6/10	1124	86 4/10	11248	64
— 4 —	1	16 9/10	11	69 8/10	11 6	98 5/10	1169	85 8/10	11698	58 5/10
— 5 —	1	21 6/10	12	16 6/10	12 1	66 5/10	1216	65 2/10	12166	52 9/10
За 6 —	1	26 5/10	12	65 3/10	126	53 1/10	1265	31 9/10	12653	19
— 7 —	1	31 5/10	13	15 9/10	131	59 3/10	1315	93 1/10	13159	31 7/10
— 8 —	1	36 8/10	13	68 5/10	136	85 6/10	1368	56 9/10	13665	69
— 9 —	1	42 3/10	14	23 3/10	142	33 1/10	1423	31 1/10	14233	11 8/10
—10 —	1	48	14	80 2/10	148	2 4/10	1480	24 4/10	14802	44 2/10
За11 —	1	53 9/10	15	39 4/10	153	94 5/10	1539	45 4/10	15394	54
—12 —	1	60 1/10	16	1	160	10 3/10	1601	3 2/10	16010	32 2/10
—13 —	1	66 5/10	16	65	166	50 7/10	1665	7 3/10	16650	73 5/10
—14 —	1	73 1/10	17	31 6/10	173	16 7/10	1731	67 6/10	17316	76 4/10
—15 —	1	80	18	— 9/10	180	9 4/10	1800	94 3/10	18009	43 5/10
За16 —	1	87 2/10	18	72 9/10	187	29 8/10	1872	98 1/10	18729	81 2/10
—17 —	1	94 7/10	19	47 9/10	194	79	1947	90	19479	— 4/10
—18 —	2	2 5/10	20	25 8/10	202	58 1/10	2025	81 6/10	20258	16 5/10
—19 —	2	10 6/10	21	6 8/10	210	68 4/10	2106	84 9/10	21068	49 1/10
—20 —	2	19 1/10	21	91 1/10	219	11 2/10	2191	12 3/10	21911	23 1/10
За21 —	2	27 8/10	22	78 7/10	227	87 6/10	2278	76 8/10	22787	68
—22 —	2	36 9/10	23	69 9/10	236	99 1/10	2369	91 8/10	23699	18 7/10
—23 —	2	46 4/10	24	64 7/10	246	47 1/10	2404	71 5/10	24647	15 5/10
—24 —	2	56 5/10	25	63 3/10	256	33	2563	30 4/10	25633	4 1/10
—25 —	2	66 5/10	26	65 8/10	266	58 5/10	2665	83 6/10	26658	36 3/10

Таблица разстояній до всѣхъ губернскихъ городовъ Россіи (изъ Почтоваго Дорож. 1852 г.)

Tablica odległości do wszystkich miast gubernialnych Rossyi (z Drożnika Pocztowego).

Названіе мѣстъ. Nazwisko miejsc	отъ Вильны. od Wil.	отъ Ковна. od Kow.	отъ Гродна. od Grod.	отъ Минска. od Min.
Архангельскъ Archangelsk..	1792	1781½	1993	1907½
Астрахань Astrachan...........	2268½	2407	2370½	2081
Вильно Wilno...	—	139	201	188
Витебскъ Witeb.	465	471	584½	277
Владиміръ Władzimierz.......	1061	1200	1181	873
Вологда Wołog.	1270	1260	1443	1135
Воронежъ Woroneż	1248	1387	1350	1060½
Вятка Wiatka...	1863	2002	1983	1675½
Гродно Grodno .	201	340	—	307½
Дербентъ Derb.	2719	2858	2795	2531
Екатеринодаръ Ekaterinodar	1860½	1999	1936½	1673
Екатеринославъ. Ekaterinosław	1136½	1275	1212½	949
Житоміръ Żitomierz	775	913½	689½	587
Иркутскъ Irkut.	6028	6166½	6147½	5840
Казань Kazań...	1676	1815	1796	1488½
Калуга Kaługa .	834	972½	953½	646
Каменецъ - Подольскъ Kamieniec-Podolsk...	849	988	728	737
Кишеневъ Kisze.	1140	1278½	1019	1027
Кіевъ Kiow......	795½	934	836	608
Ковно Kowno...	139	—	340	326½
Кострома Kostro.	1235	1374	1355	1047
Красноярскъ. Krasnojarsk..	5027	5165½	5146½	4839
Курскъ Kursk...	1017	1156	1093	829½
Кутаисъ Kutais.	2660	2798½	2736	2472
Минскъ Minsk .	188	326½	307½	—
Митава Mitawa.	296	286	497½	484
Могилевъ Mohil.	458½	597	578	271
Нижній Новгородъ Niższy-Nowogród.....	1280	1419	1400	1092
Новгородъ Nowogród........	642	631½	843	770½
овочеркаскъ Nowoczerkask.	1647	1785½	1723	1459
Орелъ Orel	892	1031	1012	704½
Пенза Penza.....	1606	1745	1726	1418
Пермь Perm......	2253	2392	2373	2065½
Петрозаводскъ Petrozawodsk.	1141	1131	1342½	1322
Полтава Połtawa	1003½	1142	1079½	816
Псковъ Pskow...	450	440	651½	631
Ревель Rewel...	704	694	905	892
Рига Ryga.	335	325	536	523
Рязань Riazan...	1069	1208	1189	881
Самара Samara..	1882	2020½	2001½	1694
Саратовъ Sarat.	1805	1943½	1924½	1617
Симбирскъ Simbirsk	1671	1810	1791	1483½
Симферополь. Simferopol.....	1616	1754½	1692	1428
Смоленскъ Smoleńsk	500	639	620	312
Ставрополь Stawropol.........	1947	2086	2023	1759½
Тамбовъ Tamb.	1338	1476½	1457½	1150
Тверь Twer......	889	1027½	1008½	701
Тифлисъ Tiflis.	2481	2620	2557	2293½
Тобольскъ Tomb.	3181	3320	3301	2993½
Томскъ Tomsk .	4472	4611	4592	4284½
Тула Tuła.......	947	1086	1067	759½
Уфа Ufa.........	2202	2341	2322	2014½
Харьковъ Chark.	1097	1236	1173	909½
Херсонъ Cherson	1338	1477	1414	1150½
Черниговъ Czernihow	630	782½	720	456
Шемаха Szema.	2837	3025	2962	2698½
Эривань Eriwan.	2731	2870	2807	2543½
Якутскъ Jakutsk	8742	8881	8862	8854½
Ярославль Jaros.	1136½	1275	1256	949
Кяхта Kiachta	6754			
Петропавловскій портъ Piotropawłowski port	13214			

Таблица географическаго положенія нѣкоторыхъ примѣчательнѣйшихъ мѣстъ Западной Россіи и разстояній оныхъ отъ столичныхъ и губернскихъ городовъ съ указаніемъ числа жителей.
Tablica położenia geograficznego niektórych miejsc godniejszych uwagi Rossji Zachodniéj i odległości ich od miast stołecznych i gubernialnych z wykazem liczby mieszkańców.

Названіе городовъ и мѣстечекъ. Nazwiska miast i miasteczek.	Число жителей. Liczba mieszkańców.	Сѣверная широта. Szerokość północna.	Восточ. долгота отъ Ферро. Długość wschodnia od Ferro.	Времени на часахъ противъ Виленск. Czasy na zegarku względn: od Wileń.	Разстоянія. Odległości. от Губ. города od gubern: miast.	от С. Петербург. Od St. Peters:	отъ Москвы. od Moskwy.	отъ Варшавы. od Warsz.
				боль. + мень. —	в	е р	с т	ы.
ВИЛЕН: ГУБ: WILEŃ: GUB:								
Вильно. Wilno	51230	54°41′	42°58′	0′ 0″		710	890	514
Вилейка. Wilejka	3582	54 30	44 35	+ 6′28″	141	803	789	645
Дисна. Dzisna	5208	55 34	45 53	+11 40	311	634	731	815
Друя. Druja	2235	55 47	45 8	+ 8 40		632	782	
Лида. Lida	4245	53 53	42 58	0 0	89	798	897	420½
Ошмяны. Oszmiana	4103	54 25	43 36	+ 2 32	52	761	839	555½
Свенцяны. Swienciany	5960	55 8	43 49	+ 3 24	76	786	966	580
Троки. Troki	6752	54 38	42 36	— 1 28	26	736	961	530
Радошковичи. Radoszkowicze	1580	53 9	44 54	+ 7 44	153	856	738	667½
Глубокое з. ш. м. Głębokie z. sz. m.	2530	55 8	45 21	+ 9 32	248	693	889	762
Долгиново м. Dołhinowo m.	1757				249	761	832	763
Жижморы м. Zyżmory m.		54 48	42 6	— 3 28	63	845	932	249
Молодечно м. Mołodeczno m.	575				121	823	769	625
Подбродзе м. Podbrodzie m.	613	54 57	42 54	— 0 16	45	897	1071	625
Сморгони м. Smorgonie m.	592	54 29	44 4	+ 4 24	84	793	807	559
Щучинъ м. Szczuczyn m.		55 36	42 24	— 2 16	138	847	946	598
Воложинъ сел. Wołożyn wios.	1530	54 6	44 11	+ 4 52	108	818	891	652
Меречъ м. Merecz m.	2161	54 10	41 51	— 4 28	83	793	968	368
Стравеники. Strawieniki	825	54 46	42 9	— 3 16				
КОВЕН: ГУБ: KOWIEŃ. GUB:								
Ковно. Kowno	15207	54°54	41°34′	— 5′46″		699	1029	375
Вилкомиръ. Wiłkomierz	4482	55 15	42 26	— 2 18	64	635	965	439
Новоалександровскъ. Nowoalexand.	1400	55 53	43 36	+ 2 32	171	529	874	546
Россіены. Rossienie	6234	50 23	40 45	— 9 2	105	805	1134	480
Тельши. Telsze	3784	55 59	39 55	—12 22	269	758	1179	644
Шавли. Szawle	5344	55 56	40 59	— 8 6	204	683	1104	579
Поневѣжъ. Poniewież		55 44	42 1	— 3 48				505
Видзы з. ш. Widzy z. sz.	2402	55 24	44 17	+ 5 16	206	570	854	
Шадовъ з. ш. Szadow z. sz.	3415	55 45	41 25	— 6 12	170	717	1070	
Юрбургъ з. ш. Jurburg z. sz.	728	55 7	40 26	—10 18	84	783	1113	459
Кейданы м. Kejdany m.	3728	55 17	41 39	— 5 16	42	704	1012	
Средники м. Sredniki m.		55 5	41 2	— 7 54	43	742	1071	
Таурогенъ м. Taurogen m.	2434	55 27	43 28	+ 2 0	126	779	1155	501
Уцяны м. Uciany m.		55 30	43 16	+ 1 12	116	575	921	491
Янишки м. Janizki m.		56 15	41 17	— 6 44	243	644	1143	
ГРОДНЕН: ГУБ: GROD: GUB:								
Гродно. Grodno	17257	53°41′	41°30′	— 5′52′		911	1010	308

Название городовъ и мѣстечекъ. Nazwiska miast i miasteczek.	Число жителей. Liczba mieszkańców.	Сѣверная широта. Szerokość północna.	Восточ. долгота отъ Ферро. Długość wschodnia od Ferro.	Времени на часахъ противъ Виленск. Czasy na zegarku względn: od Wileń.	Разстоянія. Odległości.			
					отъ Губер. города od gubern: miast.	отъ С.Петербурга. Od St. Peters.	отъ Москвы. od Moskwy.	отъ Варшавы. od War.
				боль. + мень. —	в	е р	с т	ы.
Брестъ-Литовскъ. Brześć Litewski.	18058	52° 5′	41°19′	— 6′36″	198	1080	1002	185½
Бѣльскъ. Bielsk	2595	52 46	40 51	— 8 28	114	1025	1124	148½
Бѣлостокъ. Białystok	15827	53 8	40 55	— 8 42	74	985	1084	188½
Волковыскъ. Wołkowysk	3416	53 10	42 8	— 3 20	75	979	974	382
Кобринъ Kobryn	6057	52 13	42 1	— 3 48	241	1036	959	228½
Пружаны. Prużany	4636	52 33	42 7	— 3 24	285	1027	949	294
Слонимъ. Słonim	8708	53 5	42 58	0 0	157	897	892	368½
Соколка. Sokołka	3008	53 26	41 13	— 7 0	37	948	1047	271
Гоніондзъ з. ш. Honiodz z. sz.	2567	53 29	40 24	—10 16	94			
Дрогичинъ з. ш. Drohiczyn z. sz.	981				168	179	1178	282½
Клещель. Kleszcze	1218	52 35	40 59	— 7 56	137	1048	1063	251
Брянскъ м. Brańsk m.	932	52 45	40 30	— 9 52	148			
Домбровъ м. Dombrowa m.	1244	53 39	41 1	— 7 48	41			
Друекеники м. Druskieniki m.					45			
Заблудовъ м. Zabłudy m.	2391	53 1	41 0	— 7 52	89			
Зельва м. Zelwa m.	1245	53 9	42 29	— 2 56	97			
Кнышинъ м. Kniszyn m.	2268	53 19	40 35	— 9 32	76			
Кузница м. Kuznica m.	1090	53 31	41 18	— 6 40	36	933	1032	344
Наревъ м. Narwa m.	1855	52 55	41 11	— 7 38	101			
Одельскъ м. Odelsk m.	1485	53 24	41 25	— 6 12	37			
Свислочъ м. Swisłocz m.	2167	53 3	41 47	— 4 44	122	804	663	
Семятичи м. Sumiatyczy m.	4542	52 26	40 31	— 9 48	157			
Супрасль м. Supraśl m.	2004	53 13	41 0	— 7 52	87			
Суражъ м. Suraż m.	1258	52 57	40 36	— 9 28	104			
Суховоля м. Suchawola m.	1979	53 35	40 44	— 8 56	74			
Тржцянне м. Trzciany m.	1243				113			
Хорощъ м. Choroszcze m.	1885	53 9	40 39	— 9 16	85			
Цѣхановецъ м. Cechanowie m.	2979	52 41	40 10	—11 12	171			
Яновъ м. Janow m.	1808	53 27	40 53	— 8 20	334	1119	1000	
МИНСК. ГУБ. MIN. GUB.								
Минскъ. Minsk	23602	53°54′	45°14′	+ 9′ 4′		890	702	525½
Борисовъ. Borysow	5003	54 15	46 10	+12 48	75	786	628	600
Игуменъ Ihumeń	1810	53 36			66	956	719	591
Мозырь. Mozyr	4507	52 3	46 56	+16 28	360	987	713	763
Новогрудокъ. Nowogródek	5364	53 36	43 29	+ 2 4	143	851	845	496½
Пинскъ. Pinsk	8716	52 7	43 46	+ 3 12	253	1075	955	356
Рѣчица. Rzeczyca	4415				332	959	686	735
Бобруйскъ кр. Bobrujsk kr.	10222				162	844	623	564
Докшицы з. ш. Dokszyce z. sz.	1966	54 54	45 25	+ 9 48	162	728	865	687½
Несвижъ з. ш. Neswiż z. sz.	4230	53 13	44 21	+ 5 32	103	925	806	422
Кайдановъ. Kajdanow					41	931	743	566½
Лоевъ м. Loew m.	1240				390	1017	743	792½
Смиловиче м. Smiłowicze m.	435	53 45	45 40	+10 42	38	928	741	563½
Глускъ м. Głusk m.	1650	52 54	46 21	+13 32	138	941	746	

ЯРМАРКИ

Знатнѣйшія внутри имперіи и за границею.

Въ Бѣшенковичахъ: въ д. СС. Петра и Павла.
Въ Г. Бобруйскѣ: 1, На Богоявленіе; 2, Въ д. С. Николая Чуд. 9 Мая; 3, Въ д. Покр. Пр. Бого.
Въ М. Биржахъ Упитскаго Уѣзда: 1, 6 Января; 2, Іюля 26; 3, Сентября 29.
Въ М. Хасловичахъ, 24 Іюля.
Въ Г. Харковѣ: 1-й, Крещенская съ 6 Января; и 2-й Успенская съ 15 Августа, по 4 недѣли.
Въ Г. Гроднѣ съ 26 Іюня по 26 Іюля.
Въ Долгиновѣ, въ день Вознесенія Господняго.
Въ М. Друя, на Богоявленіе.
Въ Гомлѣ, на Новый Годъ,
Въ Янишкахъ: 1, На Срѣтеніе; 2, въ 4-тую Среду велик. поста; 3, Въ д. Тѣла Христова.
Въ Илукштѣ: 1, На Богоявленіе; 2, На Срѣтеніе.
Въ Г. Ирбитѣ Пермской Губерніи, съ 15 Февраля по 15 Марта.
Въ Коренной, Курской Губерніи, съ 9 Пятницы послѣ Пасхи, чрезъ 4 недѣли.
Въ Краславѣ: 1, Съ начала Мясопустной недѣли до великаго поста; 2, Въ д. Св. Доната или въ 1-е Воскрес. послѣ СС. Петра и Павла.
Въ Кальваріи, въ Воскресеніе послѣ Праз. Поло. Ризы: Пре: Богоро. въ Іюлѣ.
Въ Кенигсбергѣ: Іюня 24, по нов. ст.
Въ М. Лужкахъ: Вилен. Губер. Дисненскаго Уѣзда помѣщицы Графини Чапской двѣ Ярмарки 1-я 25 Января, а другая 8 Сентября.
Въ Линковѣ: въ Воскресеніе послѣ 16 Іюля.
Въ Любавичахъ: 1, На Богоявленіе; 2, Въ день СС. Апост. Петра и Павла.
Въ Лейбцигѣ: 1, На Новый Годъ; 2, Апрѣля 24, и 3, въ д. С. Михаила Архан. по нов. ст.
Въ Новогрудкѣ: 1-й, Крещенская съ 6 по 15 Генваря; 2-й съ 29 Іюня по 16 Іюля.
Въ Г. Ново-Александровскѣ: 1, Въ Воскресеніе послѣ Богоявленія; 2, Августа 15 нов. ст.
Въ Г. Ниж. Новгородѣ: съ 15 Іюля по 15 Авг.
Въ Освѣи Витебской Губ.: 1, въ послѣдній Пятокъ предъ д. СС. Апос. Петра и Павла; 2, въ день СС. Бориса и Глѣба 24 Іюля.
Въ Островнѣ, на Успеніе Пресвя. Богоро.
Въ Паричахъ Бобруйскаго Уѣзда, въ день Св. Прасковіи 14 Октября, чрезъ 8 дней.
Въ М. Плунгянахъ: 1, въ 1-й Понедѣлокъ вел. Поста; 2, въ д. Рожденія С. Іоанна Крест.
Въ Посволѣ, въ тотъ же самый день.

JARMARKI

Pryncypalniejsze krajowe i zagraniczne.

Bieszenkowicze: w dzień SS. Piotra i Pawła.
Bobrujsk: 1-szy na 3 Króle; 2, na S. Mikołaj, to jest 9 Maja; 3, na Pokrowy P. Maryi.
Birże w Pcie Upitskim; 1szy, 6 Stycznia; 2-gi, 26 Lipca; 3-ci, 29 Września.
Chasłowicze: dnia 24 Lipca.
W Charkowie: 1-szy, Trzykrólski od 6 Januaryi; i 2-gi, na Wniebowzięcie N. P. M. od 15 Augusta, przez 4 tygodnie każdy.
Grodno z 26 Czerwca do 26 Lipca.
Dołhinów: na Wniebowstąpienie Pańskie.
Druja: na 3 Króle.
Homla: Na Nowy Rok.
Janiszki: 1, na Gromnicz. P. Maryi; 2, Na Srzodopoście; 3, Na Boże Ciało.
Iłukszta: 1-szy Na 3 Krole; 2, Na Grom. P. M.
Irbicie: Permskiéj Gubernii, od 15 Februarii do 15 Marca.
Korennéj, Kurskiéj Gub., od 9 piątku po Zmartw. Pańskiem, przez 4 tygodnie.
Krasław: 1-szy od Niedzieli mięsop. do wielkiego postu; 2-gi, Na S. Donat, to jest: w pierwszą Niedzielę po Stym Pietrze.
Kalwarya: w Niedzielę po Nawiedzeniu P. M.
Królewiec: 24 Junii, według now. Kalend.
W Łużkach: Gubernij Wileń. w Pow. Dzisnieńskim, należącém do Hr. Czapskiéj, 2 Jarmarki 1-szy 25 Stycznia, a 2-gi 8 Września.
Linków: w Niedzielę po Szkapler. P. Maryi.
Lubawicze: 1, Na 3 Króle; 2, w dzień SS. Piotra i Pawła.
Lipsk: 1, Na Nowy Rok; 2, 24 Aprila; 3, w d. S. Michała Arch. według now. Kalend.
W Nowogródku: 1-szy, Trzykrólski od 6 do 15 Stycznia; 2-gi, od 29 Czerwca do 16 Lipca.
Nowo-Alexandrowsk: 1, w Niedzielę 1-szą po Jarmarku Widzkim 3 Królskim; 2, 15 Aug.
W Niżegrodzie: od 15 Julii do 15 Augusta.
Oswiéj, w Guber. Witebskiéj: 1, w ostatni piątek przed Swiętym Piotrem; 2, Na Borysa, 24 Julii.
Ostrowno: Na Wniebowzięcie P. Maryi.
Parycze: w Pcie Bobrujskim. W dzień S. Parascewii 14 Pazdziernika, trwa 8 dni.
Płungiany: 1-szy w Poniedziałek zapustny; 2-gi Na Narodzenie S. Jana.
Poswol: także w tym dniu.

Въ Радошкевичахъ, въ день СС. Тройцы.
Въ М. Ромнахъ, Полтавской Губерніи: 1-й, на Вознесеніи Госп.; и 2, Ильи Пророка 20 Іюля, по четыре недѣли.
Въ Роговѣ, въ Воскрес. послѣ Усп. Пр. Богор.
Въ М. Роголо: 1, На Вознесеніе; 2, въ день Тѣла Христова; 3 въ день Св. Михаила.
Въ М. Салантахъ: 1, на Богоявленіе; 2. въ д. С. М. Магд.; 3, въ д. С. Роха; 4, въ СС. Ангел.
Въ Сморгоняхъ, въ 4 Среду велик. поста.
Въ Свислочѣ начин. послѣ Зельвя. Ярмарки.
Въ Шкловѣ: 1, на второй недѣли великаго поста; 2, въ день Тѣла Христова.
Въ Щучинѣ: 1, въ день Св. Маріи Магдалины: 2, въ день СС. Симона и Іуды, по нов. стил.
Въ М. Шатахъ, въ день СС. Тройцы.
Въ М. Шидловѣ, въ день Рожденія Пре. Богор.
Въ Шимборгѣ, въ Воскр. пос. Усп. Пр. Богор.
Въ М. Уцянѣ Вилкомир. Уѣзда: 1, на Срѣтеніе; 2, на Вознесеніе; 3, въ день Тѣла Христова; 4, въ день Ангеловъ.
Въ Варшавѣ: 1, въ Понедѣлокъ послѣ СС. Филиппа и Якуба 1 Мая: 2, въ понедѣлокъ послѣ дня Всѣхъ Святыхъ 1 Нояб., по нов. ст.
Въ Видзахъ: 1, въ Воскр. пос. Богяв.; 2, въ 4 Среду вел. поста: 3, въ д. Пр. Бо. Шкапл.
Въ Вильнѣ, Съ 23 Апрѣля по 15 Мая.
Въ Вилкомирѣ, въ д. СС. Апост. Петра и Павла.
Въ Ворнѣ, вѣ Воскр. пос. СС. Петра и Павла.
Въ Высокѣ, въ д. С. Якоба Ап. 25 Іюля по но. ст.
Въ Зельвѣ, въ д. С. Анны 26 Іюля, по нов. ст.

ВЪ ВОЛЫНСКОЙ, ПОДОЛЬСКОЙ И КІЕВСКОЙ ГУБЕРНІЯХЪ.

Въ Бердичевѣ: 1, 13 Января; 2, 16 Марта; 3, 12. Іюня; 4, 15 Августа; 5, 1, Ноября.
Въ Бѣлополѣ: 1, на Новый Годъ; 2, 30 Января; 3, 17 Марта; 4, 23 Марта; 5, 7 Апрѣля; 6, 9 Маія; 7, 13 Іюня; 8, 29 Іюня; 9, 1 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 1 Октября; 12, 7 Ноября; 13, 21. Ноября; и 14, 6, Декаб.
Въ Боремлѣ: 1, 6 Іюня; 2, 29 Іюня: 3, 8 Нояб.
Въ М. Черномъ-Островѣ: 1, въ день Св. Станислава 8 Мая; 2, въ день СС. Тройцы; 3, на Покровы П. Б. 1 Октября; 4, 28 Декабря.
Въ М. Дымовкѣ Ольгопольскаго Уѣзда: 1, На Новый Годъ: 2, 19 Марта; 3, 7 Мая; 4, 24 Іюня: 5, 1 Ноября; 6, 6 Декабря.
Въ М. Дунаевцахъ Подольскій Губерніи: 1, На

Radoskiewicze: W dzień SSS. Trójcy.
Romno, Pułtawskiéj Gub.: 1, Na Wniebow. Pańskie; i 2-gi, Na S. Eliasza Proroka 20 Julii, każdy przez 4 tygodnie.
Rogow: w Niedzielę po Wniebowzięciu P. M.
Rogoło: 1-szy, Na Wniebowstąpienie Pań.; 2, Na Boże Ciało; 3, Na S. Michał,
Sałanty: 1, na 3 Króle; 2, Na S. M. Magdal.; 3, Na S. Roch; 4 Na Aniołów Stróżów.
Smorgonie: Na Srzodopoście.
Swisłocz: Po Zelwiańskim poczyna się.
Szkłow; 1, w N. Wstępną; 2, Na Boże Ciało.
Szczuczyn: 1-szy Na Maryą Magdalenę; 2, W dz. Symona Judy, według nowego Kalendarza.
Szaty: W dzień Swiętéj Trójcy.
Szydłow: Na Narodzenie Panny Maryi.
Szymbórg: w Niedzielę po Wniebowzięciu P. M.
Uciana: w Pcie Wiłkomir. 1, Na Gromni.; 2, Na Wniebowstąp. Pań. 3. Na BożeCiało 4. Na Aniołów Stróżów, po tygod. Jarmarki.
Warszawa: 1, w 2 Ponied: po SS. Fili: i Jakóbie; 2-gi, w 1 Ponied: po Wszystkich SS., trwają po 3 tygodni według nowego Kalendarza.
Widze: 1, w Niedzielę po 3 Królach; 2, Na Srzodopoście; 3, Na N. P. Maryą Szkaplerną.
Wilno: Od 23 Apryla do 15 Maja vet. styl.
Wiłkomirz: W dzień SS. Piotra i Pawła.
Worno: w Niedzielę po SS. Pietrze i Pawle.
Wysokie: W dzień S. Jakóba Apostoła n. s.
Zelwa: W dzień S. Anny. według Kalen. Rusk.

NA WOŁYNIU, PODLU. i w GUBERNII KIJOWSKIEY.

W Berdyczewie: 1, 13 Stycznia; 2, 16 Marca; 3, 12 Czerwca; 4, 15 Sierpnia; 5, 1 Listopada.
Białopolu: 1, Na Nowy Rok; 2. 30 Stycz.; 3, 17 Marca; 4, 23 Marca, 5, 7 Kwiet.; 6. 9 Maja; 7, 13 Czerwca; 8, 29 Czerwca; 9, 1 Sierpnia; 10, 8 Września; 11, 1 Październ.; 12, 7 Listopada; 13, 21 Listop., 14, 6 Grudnia.
Boremlu; 1, 6 Czerwca; 2, 29 Czer.; 3, 8 Listop.
Czarnym-Ostrowie na Podolu: 1, w dzień Swię. Stanisława 8 Maja; 2, w dzień SSS. Tróycy; 3-ci, w Dzień Pokrowy N. M. P. 1 Października; 4, w Dzień Młodzianków 28 Grudnia.
Dymowce w Pcie Olhopolskim: 1-szy, Na Nowy Rok; 2-gi, 19 Marca; 3-ci, 7 Maja; 4-ty, 24 Czerwca; 5, 1 Listopada; 6-ty, Grudnia.
Dunajowcach na Podolu; 1-szy, Na Nowy Rok;

Новый Годъ; 2, въ день Рожденія Св. Іоанна Крести: 24 Іюня, по одной недѣли.

Въ Фульштинѣ: 1, въ день С. Агнѣшки 21 Января; 2, На Рохманскій Великъ-день 13 Мая; 3, въ Понед. пос. Сошествія Св. Духа; 4 въ д. Рожденія Св, Іоан. Крес. 24 Іюня; 5, въ день Іоанна Богослова.

Въ Фастовѣ: 1, въ Четвертокъ Мясопус. Нед.; 2, На Верб. Нед.; 3, въ Понед. послѣ Сошест. Св. Духа; 4, въ день С. Ильи Прор. 20 Іюля; 5, въ день Св. Николая Чудот. 6 Декабря.

Въ М. Грудкѣ Подоль. Губерніи Каменецкаго Уѣзда: 1, съ 13 по 19 Іюня, 2, съ 26 Іюля по 2 Августа; 3, съ 16 по 22 Августа; 4, съ 4 по 10 Октяб. и 5, съ 6 по 12 Декаб. Каждый Ярмарокъ отбыватся будетъ по 7 дней.

Въ Янушполѣ: 1, въ день С. Теодосія 11 Января; 2 въ день С. Николая, 9 Мая; 3, въ день С. Панталеона. Сверхъ того, торги бываютъ въ 1-хъ числахъ каждаго Мца.

Въ Ярмолинцахъ Подоль. Губ.: 1, въ Воскр. на провод. нед.; 2, въ день СС. Петра и Павла; 3, въ день Св. Николая Чудот. 6 Декабря.

Въ Ивницы Житомир. Уѣз.: 1, На Новый Годъ; 2, 24 Февраля; 3, 12 Апрѣля; 4, 2 Іюля; 5, 6 Сентября; 6, 11 Ноября; 7, 4 Декабря.

Въ Кузминѣ: 1, На Богояв.; 2, 2 Февраля; 3, на Середопостѣ; 4, 23 Апр.; 5, 9 Мая; 6, 24 Іюня; 7, 1 Августа; 8, въ д. Семеона 1 Сентяб. 9, 1 Октября; 10, 8 Ноября; 11, 6 Декабря.

Въ Кульчинахъ: 1, На Проводной Недѣ.; 2 На Вознес., по цѣлой нед. Иные же, какъ то: въ д. 40 Мучениковъ, въ день СС. Петра и Павла Апост. и въ день С. Панталеона, по три дни.

Въ Коростышевѣ: 1. На Богояв.; 2, по Сырной Недѣли; 3, На Средопостѣ; 4, 8 Мая; 5, 29 Іюня; 6, 20 Іюля; 7, 8 Сентября.

Въ Калушѣ надъ рѣкою Днестромъ: 1, на Богояв.; 2, въ д. С. Казимира; 3, въ д. С. Яна Непомуцена; 4, въ д. Успенія Пре. Богоро.; 5, въ день Всѣхъ Святыхъ.

Въ Козинѣ Богуславскаго Уѣзда: 1, 2 Февраля; 2, 25 Марта; 3, 23 Апрѣля; 4, 29 Іюня; 5, 1 Августа; 6, 8 Ноября; 7, 4 Декабря.

Въ Круте Балтскаго Уѣзда: 1, На Новый Годъ; 2, 23 Апрѣля; 3, 20 Іюля; 4, 1 Октября.

Въ М. Калиновкѣ Винницкаго Уѣзда: Каждыя двѣ Недѣли въ теченіи года.

Въ Любарѣ: 1, въ день Св. Войцѣха 24 Апрѣля; 2, въ день С. Іоанна Крест. 24 Іюня.

Въ Макаровѣ: 1, На Новый Годъ; 2, 30 Янва-

2-gi, w dzień Narodzenia S-go Jana Chrzciciela 24 Czerwca, każdy po tygodniu trwa.

Fulsztynie: 1, w dzień S Agnieszki 21 Stycz. 2, na Rachmański Wełyk-deń 13 Maja; 3 w Poniedziałek Swiąt.; 4, w dzień Narodzenie S-go Jana Chrzciciela 24 Czerwca; 5, w dzień Swięt. Jana Bohosłowa.

Fastowie: 1-szy, w Czwartek mięsopu.; 2-gi, w Niedzielę Kwietną; 3-ci, w 2-gi dzień Zielonych Swiątek; 4-ty, w dzień S Eliasza; 5-ty, 6 Grudnia.

W Grudku: Gubernii Podol. w Pow. Kamienieckim. 1, z 13 po 19 Czerw. 2, z 26 Lipca po 2 Sierpnia. 3, z 16 po 22 Sierpnia. 4, z 4 po 10 Października. i 5, z 6 po 12 Grud. Każdy Jarmark odbywać się będzie po 7 dni.

Januszpolu: 1-szy, w dzień S. Teodozego 11 Stycznia; 2-gi w dzień S. Mikołaja 9 Maja; 3-ci, w dzień S Pantaleona. Prócz tego, targi 1-szych dni każdego miesiąca.

Jarmolincach na Podolu: 1-szy, w Przewodną Niedzielę; 2-gi, w dzień SS. Piotra i Pawła; 3-ci, w dzień S Mikołaja 6 Grudnia.

Iwnicy w Pcie Żytomier.; 1, Na Nowy Rok; 2, 24 Lut.; 3, 12 Kwiet.; 4, 2 Lipca; 5, 6 Wrześ.; 6, 11 Paździer.; 7, 4 Grudnia.

Kuzminie: 1, w dzień 3 Królów; 2, 2 Lutego; 3 w Srzodopo.; 4, 23 Kwiet.; 5, 9 Maja; 6, 24 Czer.; 7, 1 Sier.; 8, w d. S. Symeona 1 Wrze.; 9, 1 Paździer.; 10, 8 Listop.; 11, 6 Grudnia.

Kulczynach: 1, w Niedz. Przewodną; 2 w dz. Wniebowstąpienia Pańskiego, po tygodniu. Inne zaś, jako to: w dzień 40 Męczenników, SS. Piotra i Pawła, i Pantaleona, po 3 dni.

Korystyszowie: 1, w dzień 3 Królow; 2, w Niedz. Syrną; 3, w Srzodopoście; 4 8 Maja; 5. 29 Czerw.; 6, 20 Lipca; 7, 8 Września.

Kałuszu nad Dniestrem: 1-szy, w dz. 3-ch Królów; 2-gi, w d. S. Kazimierza; 3-ci, w d. S. Jana Nepomucena; 4-ty, w dz. Wniebowzięcia N. M. P.; 5. w dz. Wszystkich SS.

Kozinie w Pttcie Bohusławskim: 1, 2 Lutego; 2, 25 Marca; 3, 23 Kwietnia; 4, 29 Czerwca; 5, 1 Sierpnia; 6, 8 Listopada; 7, 4 Grudnia.

Krute w Pttcie Bałtskim; 1, Na Nowy Rok; 2, 23 Kwietnia; 3, 20 Lipca; 4, 1 Października.

Kalinowce w Powiecie Winnickim: Co dwie Niedziele Jarmark, w ciągu roku.

Lubarze: 1-szy, w d. S. Woyciecha; 2-gi, w dz Narodzenia S. Jana Chrzciciela.

Makarowie: 1, Na Nowy Rok; 2, 3 Stycz.; 3;

ря; 3, 9 Марта; 4, На Зборное; 5, 25 Марта; 6, 6 Апрѣля; 7, въ день С. Іоанна Дав. 8, 6 Іюня; 9, 29 Іюня; 10, 1 Августа; 11, 8 Сент. 12, 23 Октября; 13, 1 Нояб.; 14, 21 Нояб.

Въ Мирополѣ: 1, На Новый Годъ; 2, 27 Января; 3, 10 Марта; 4, 25, Апрѣля; 5, 8 Маія; 6, 25 Маія; 7, 29 Іюня; 8, 27 Іюля; 9, 29 Августа; 10, 1 Октября; 11, 20 Октября; 12, 6 Декаб.

Въ Меджибожѣ: 1, На Богоявленіе; 2, 24 Февраля; 3, На Середопостѣ; 4, 23 Марта; 5, 6 Апрѣля; 6, 8 Маія; 7, 29 Іюня; 8, 20 Іюля; 9, 6 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 20 Сентября; 12, 8 Ноября; 13, 20 Декабря.

Въ Пулинахъ: 1, 10 Марта; 2, 29 Маія; 3, 26 Сент.; Сверхъ того, каждаго мѣсяца 1 числа

Въ Паволочи: 1, На Новый Годъ; 2, 25 Января 3, На 1-й Недѣли Вел. поста; 4, На 5-й Недѣли Вел. поста; 5, На Проводной Недѣли; 6, въ д. С. Марка Еван: 25 Апрѣля; 7, 8 Маія; 8 въ д. СС. Тройцы; 9, въ 3 Недѣли послѣ Сошес. С. Духа; 10, 24 Іюня; 11, 20 Іюля; 12, 24 Іюля; 13, 6 Августа; 14, 29 Августа; 15, 14 Сентября; 16, 1 Октября; 17, 26 Окт.; 18, 8 Нояб.; 19, 30 Нояб.; 20, 9 Дек.; 21, 26 Дек.

Въ Старомъ Константиновѣ: 1, На Новый Годъ; 2, На сыропус. недѣли; 3, 17 Марта; 4, 25 Марта; 5, 6 Апрѣля; 6, 18 Мая; 7, 12 Іюня; 8, 20 Іюля; 9, 15 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 1 Октяб.; 12, 26 Октября; 13, 30 Нояб.

Въ Старой Сѣнявѣ: 1, 30 Января; 2, 16 Мар.; 3, 21 Мар.; 4, 9 Маія; 5, 29 Маія; 6, 20 Іюля; 7, 6 Августа; 8, 6 Сентября; 9, 1 Октября; 10, 28 Октября; 11, 6 Декабря; 12, 20 Декабря. Сверхъ того, въ каждое Воскресеніе бываютъ торги лучшіе, а по пяткамъ меншіе.

Въ Славутѣ: 1, 30 Января; 2, 23 Апрѣля; 3, 24 Іюня; 4, 24 Августа, 5, 1 Нояб.; 6, 21 Нояб.

Въ Стржижавкѣ Подол. Губерн.; 1, въ день 40 Мучен.; 2, На 5-й Нед. поста; 3, На Рахманскій Велик-день; 4, въ д. С. Онуфрія; 5, въ д. праз. Полож. Ризы Пре. Богор.; 6, На Входъ Пре. Богород.; 7, 9 Декабря.

Въ Судилковѣ: 1, на Богоявленіе; 2, на Срѣтеніе; 3, въ день 40 Мучениковъ; 4, въ Мирон. Недѣли; 5, 23 Апрѣля; 6, 24 Іюня; 7, 25 Іюля; 8, 29 Августа; 9, 14 Сентября; 10, 26 Октября; 11, 21 Ноября; 12, 9 Декабря.

Въ Вишновцѣ Волын. Губер.: 1, На Срѣтеніе; 2, въ день С. Георгія 23 Апрѣля; 3, въ день Рожд. С. Іоанна Кре. 24 Іюня; 4, въ день С. Ильи Про.; 5, въ С. Дмитрія д26 Октября.

9 Mar,; 4, na Zborne; 5, 25 Mar.; 6, 6 Kwiet.; 7, w d. S. Jana Daw.; 8, 6 Czer.; 9, 29 Czer.; 10, 1 Sierpnia; 11, 8 Wrześ.; 12, 23 Paździer.; 13, 1 Listopada; 14, 21 Listopada.

Miropolu: 1, Na Nowy Rok; 2, 27 Stycz,; 3, 10 Marca; 4, 25 Kwiet.; 5, 8 Maja; 6, 25 Maja; 7 29 Czer.; 8, 27 Lipca; 9, 29 Sierp,; 10 1 Paździer,; 11, 20 Paździer.; 12, 6 Grudnia.

Międzybożu: 1, w dzień 3 Królów; 2, 24 Lut.; 3, w Srzodopoście; 4, 23 Marca; 5, 6 Kwiet.; 6, 8 Maja; 7, 29 Czerwca; 8, 20 Lipca; 9, 6 Sierp.; 10, 8 Września; 11-ty, 26 Września; 12-ty, 8 Listopada; 13-ty, 20 Grudnia.

Pulinach: 1, 10 Marca; 2, 29 Maja; 3, 26 Września; A nadto: pierwszego każdego miesiąca.

Pawołoczy: 1, na Nowy Rok; 2, 25 Stycz.; 3, w 1-szą Niedzielę postu; 4, w 5-tą Niedz. postu; 5, w Niedz. przewodną; 6, w dz. S. Marka Ew: 25 Kwiet.; 7, 8 Maja; 8, w dz. SSS. Tróycy; 9, w 3 tygod. po Zesł. D. S-go; 10, 24 Czerw.; 11, 20 Lipca; 12, 24 Lipca; 13, 6 Sier.; 14, 29 Sierp.; 15, 14 Wrześ,; 16, 1 Paździer.; 17, 26 Paźd.; 18, 8 Listop,; 19, 30 Listopada; 20, 9 Grudnia; 21, 26 Grudnia.

W Starym Konstantynowie: 1, Na Nowy Rok; 2, w samych ostat. Zapust; 3, 17 Mar.; 4, 25 Mar.; 5, 6 Kwiet.; 6, 18 Maja; 7, 12 Czer,; 8, 20 Lipca; 9, 15 Sierp.; 10, 8 Wrześ.; 11, 1 Paździer.; 12, 26 Paździer.; 13, 30 Listopada.

Starym Sieniawie: 1, 30 Stycz,; 2, 16 Marca; 3, 21 Marca; 4, 9 Maja; 5, 29 Maja; 6, 20 Lipca; 7, 6 Sierp.; 8, 6 Wrześ.; 9, 1 Paździer.; 10, 28 Października; 11, 6 Grudnia; 12, 20 Grudnia. A prócz tego, przez cały rok każdey Niedzieli targi lepsze; co piątku mnieysze.

Sławucie: 1, 30 Stycz.; 2, 23 Kwi,; 3, 24 Czer.; 4, 24 Sierp.; 5, 1 Listop.; 6, 21 Listopada,

Strzyżawce na Podolu: 1, w dzień 40 Męczeń. 2, w Niedzielę 5-tą postu; 3, na Rachmański Welik-deń; 4, w dz. S. Onufrego; 5, w dzień Nawiedzenia N. M. P.; 6 w dz. Ofiarowania N. P. M.; 7, 9 Grudnia.

Sudyłkowie: 1, w dz. 3 Królów; 2, w dz. Gromnicz. N. M. P. 2 Lut.; 3 w dz. 40 Męcz.; 4, w Niedz. Mirona; 5, 23 Kwiet.; 6 24 Czer.; 7, 25 Lipca, 8, 29 Sier.; 9, 14 Wrześ.; 10, 26 Października; 11, 21 Listop,; 12, 9 Grudnia.

Wiszniowcu na Wołyniu: 1, w dz. Gromnicz. N. M. P.; 2, w dz. S. Jerzego 23 Kw.; 3, w d. Narodz. S. Jana Chrz.; 4, w dz. S. Eliasza; 5, w dzień S. Dymitryja 26 Października.

ТАКСА

Сборовъ съ привозимыхъ товаровъ и продуктовъ и съ рыбнаго рынка въ г. Вильнѣ

№	*Съ привозимыхъ товаровъ и продуктовъ.*	к. с.
1	Заграничныхъ, или Россійскихъ мануфактурныхъ, фабричныхъ и колоніальныхъ произведеній, составляющихъ предметъ торговли, и такъ называемой коренной рыбы, нагруженныхъ на купеческихъ брикахъ, извощичьихъ телѣгахъ, крестьянскихъ и другаго рода повозкахъ, съ каждой лошади наемной, или торговцамъ принадлежащей по........	15
	Къ числу означенныхъ предметовъ относятся товары: шерстяные, шелковые, бумажные и льняные; издѣлія: желѣзные, мѣдные, свинцовые, кожаные, стеклянные, фарфоры, фаянсы и мебель; сахаръ, кофе, чай, пряные коренья, деревянное масло, краски, заграничные напитки, мыло, свѣчи и тому подобное; свѣжая, соленая, вяленая и сушеная иногородная рыба, какъ то: осетрина, бѣлуга, семга, стерлядь, сельди и другая, а также икра.	
	Примѣчаніе: Съ предметовъ, непоименованныхъ въ этомъ и другихъ пунктахъ, но по существу составляющихъ промышленность торгующаго класса, за исключеніемъ привозимыхъ, собственно земледѣльцамъ принадлежащихъ (см. пунк. 12.), взимается сборъ не по качеству этихъ предметовъ, а отъ воза съ лошади также по 15 копѣекъ.	
2	Воза соломы, съ лошади по двѣ съ половиною коп........	2½
3	Воза сѣна, съ лошади по........	5
4	Воза разныхъ сырыхъ продуктовъ, какъ то: разнаго хлѣба, муки, яицъ, сухихъ грибовъ свѣжаго и кислаго молока, сметаны, творогу, и тому подобныхъ продуктовъ съ лошади, по........	5
5	Коровьяго масла съ фаски по........	7½
	Примѣчаніе Коровье масло, привезенное на одномъ возѣ въ числѣ прочихъ предметовъ, въ 6 и 12 пунк. поименованныхъ, не подлежитъ особому сбору, потому что въ такомъ случаѣ должна взиматься опредѣленная плата съ лошади; равнымъ образомъ не подлежатъ особому сбору лошади за привезенное въ возахъ одно коровье масло, которое должно быть оплачено съ фаски.	
6	Огородныхъ овощей, мясныхъ припасовъ и разной посуды, нагруженныхъ на возахъ, съ лошади по........	7½
	Сюда относятся: всѣ огородныя произведенія, подъ разными наименованіями, всѣхъ сортовъ, мясо битаго рогатаго скота, а также борововъ, свиней, овецъ, козловъ, и другихъ животныхъ, привозимое цѣлыми штуками, половинными и меньшими частями солонина, сырые и копченые окороки, разнаго рода сало и колбасы, горшки и всякаго рода глиняная черной и простой работы посуда, лубья, лыки, сита, рѣшеты, коробки и тому подобные.	
7	Строительные лѣсные (за исключеніемъ дровъ) матеріалы, какъ то: разной длины и толщины деревья, брусья, маурлаты, доски, стропила и рѣшетины, а также употребляемые точильщиками, бондарями и стельмахами, отъ воза съ лошади по........	5
8	Извести, черепицы, изразцовъ и кирпича (кромѣ выдѣланныхъ на Снипишскомъ форштатѣ, освобожденныхъ отъ платежа, на основаніи указа Правительствующаго Сената отъ 21 го Декабря 1801 года) отъ воза съ лошади по........	5
9	Фруктовъ отъ воза съ лошади по........	15
10	Орѣховъ отъ воза съ лошади по........	10
11	Дворовой птицы и дичи живой и битой съ каждой штуки: съ индѣйки по........	1½
	Съ гуси по........	1
	Съ куръ, утокъ, глухаго и полеваго тетерева, зайца, рябчика и другой мѣлкой птицы и дичи по........	½

№		к. с.
	Примѣчаніе: Назначаемый сборъ производится и въ такомъ случаѣ, если помянутыя птицы и дичь будутъ принесены въ городъ на рукахъ, или привезены на возахъ въ числѣ прочихъ предметовъ, за которые опредѣлена плата съ лошадей.	
12	Привозимыхъ земледѣльцами для сбыта продуктовъ и издѣлій, въ предшествующихъ пунктахъ не поименованныхъ, отъ воза съ лошади по..	3
	Съ пригоняемаго въ городъ крупнаго и мѣлкаго скота:	
13	Украинскаго рогатаго скота съ головы по..	15
14	Мѣстнаго рогатаго скота съ головы по..	7½
15	Барановъ, козъ и телятъ съ головы по..	2
16	Кормленныхъ боровововъ съ головы по..	5
17	Некормленныхъ боровововъ съ головы по..	2
	Примѣчаніе: Съ привозимаго въ городъ живаго скота взимается сборъ въ такомъ же размѣрѣ, а съ прогоняемаго чрезъ городъ въ половину менѣе.	
	Съ товаровъ и продуктовъ, водою сплавляемыхъ:	
18	Со всѣхъ поименованныхъ въ настоящей таксѣ и сборомъ по оной обложенныхъ товаровъ, продуктовъ и другихъ предметовъ, привозимыхъ водою и отъ берега доставленныхъ въ городъ на брикахъ, фурманкахъ, телѣгахъ, повозкахъ, роспускахъ и т. п. съ лошади по..	10
	Примѣчаніе: Отъ сбора сего освобождаются сплавляемые водою дрова и товары, привозимые въ магазины, на Лукишкахъ находящіеся.	
	Съ рыбнаго рынка.	
19	Съ мѣстныхъ рыбаковъ, постоянно рыбою торгующихъ, за возъ крупной рыбы по...	10
20	Съ мѣстныхъ рыбаковъ за возъ мѣлкой рыбы по..	5
21	Съ рыбаковъ, плавуками называемыхъ, по семидесяти пяти к. въ годъ съ каждаго...	75
22	Съ продающихъ рыбу въ посудахъ, съ каждой посуды по..	1
23	Съ иногородныхъ рыбою торгующихъ, съ лошади по..	15
	Сбора неполагается.	
1	Со всѣхъ предметовъ привозимыхъ собственно для употребленія: въ Госпитали: Св. Іакова и Савичъ, въ домъ для умалишенныхъ, въ воспитательное заведеніе подъ названіемъ Младенецъ Іисусъ, въ Монастыри Православные, Марьявитокъ, для Римско-Католической Епархіальной Семинаріи и Еврейскій Госпиталь.	
2	Съ кирпича и извести, привозимыхъ въ городъ съ завода купца Рындзюнскаго, учрежденнаго имъ на городской землѣ.	
3	Съ огородныхъ овощей, ввозимыхъ мѣстными жителями съ ихъ огородовъ, находящихся вблизи города за заставами.	
4	Съ доставляемыхъ мѣстными мѣщанами мастеровыми, жительствующими за заставами вблизи города, разныхъ своего ремесла издѣлій.	
5	Съ муки, привозимо и съ мельницъ Еврея Іогихеса, находящихся въ предмѣстіи Поплавахъ.	
6	Съ привозимаго съ скотобоенъ, находящихся въ предмѣстіяхъ: Зарѣчьи, Лукишкахъ и Снипишкахъ мяса, приготовляемаго въ продажу изъ пригоняемаго въ городъ разнаго рода скота, рѣзаннаго въ сказанныхъ скотобойняхъ.	

ИНСТРУКТАРЬ

На взымание сбора въ г. Вильнѣ съ продаваемыхъ на рынкахъ и улицахъ разныхъ съѣстныхъ припасовъ и издѣлій съ 1-го Сентября 1854 по таковое жъ число и мѣсяцъ 1857 года.

№		Сер. р.	Сер. к.
1	Отъ огородниковъ занимающихъ на рынкахъ и улицахъ по 2 квадр. аршина земли въ годъ..	9	,,
2	Отъ сидящихъ на рынкѣ съ домашними птицами и дичиною занимающихъ по 2 квадр. аршина въ годъ..	6	,,
3	Отъ сметанниковъ, кашеваровъ и пирожниковъ безпрерывно продажею сихъ предметовъ занимающихся, съ квадратнаго аршина земли въ годъ................	3	,,
4	Отъ сапожниковъ сидящихъ на крыльцѣ зданія Городовой Ратуши съ коробки въ годъ..	5	,,
5	Отъ горшечниковъ сидящихъ на рынкѣ въ годъ........................	4	,,
6	Отъ крупниковъ и пирожниковъ сидящихъ при стѣнѣ Ратушнаго зданія за мѣсто съ квадратнаго аршина въ годъ..	3	,,
7	Отъ промышлениковъ называемыхъ пинчуками привозящихъ копченую ветчину сухую и соленую рыбу, а также черносливъ и сѣмена съ выставленныхъ саней въ годъ..	7	,,
8	За выставку столика съ фруктами на рынкѣ при Ратушномъ Зданіи отъ двухъ квадратныхъ аршинъ земли въ мѣсяцъ........................	1	50
9	Съ продающихъ чай или сбитень, отъ выставленнаго на рынкѣ столика за всю зиму..	6	,,
10	Съ продажи на публичныхъ рынкахъ пряниковъ, деревянной посуды, разной бакаліи и мелкихъ товаровъ привозимыхъ изъ внутри Россіи въ мѣсяцъ............	3	,,
11	Съ привозимыхъ въ городъ разнаго наименованія издѣлій, жизненныхъ припасовъ и всего прочаго, кромѣ только всякаго рода хлѣба, сѣна, соломы, дерева и углей, ежедневно съ воза по..	,,	1½
	А также съ приносимыхъ и привозимыхъ индѣйскаго пѣтуха и индѣйки по...	,,	1½
	Съ гуси по..	,,	1
	Съ курицы, утки и всякаго рода птицъ съ каждой штуки по................	,,	½
	Съ каждой штуки пригоняемаго и привозимаго въ городъ разнаго рогатаго и не рогатаго скота по..	,,	1½

Солдатскія жены, или ихъ вдовы, занимающіяся продажею разныхъ съѣстныхъ припасовъ немогутъ и не должны подлежать, по существующему порядку никакому платежу.

Таковый доходъ отъ продавцевъ и промышлениковъ собирать по сему инструктарю ежемѣсячно впередъ.

Вѣдомость, о времени пріема корреспонденцій и полученіи почтъ въ Виленской Губернской Почтовой Конторѣ. Сост. 1 Февраля 1856 года.

ПОЧТЫ.	Пріемъ и отходъ почты.	Приходятъ.	Съ какими мѣстами производится сношеніе.
I. С. Петербургская. *Тяжелая*............ всякаго рода корреспонденція, посылки, тюки и узлы съ монетою.	Пріемъ въ среду и воскресеніе отъ 8 ч. до 2 ч. по полудни. Отход. въ среду и воскресеніе въ 7 ч. по полудни.	во вторникъ и субботу въ 11 ч. 45 м. по полудни.	Съ С. Петербургомъ, Ригою, Динбургомъ, Митавою, Ковномъ, Юрбургомъ, Таурогеномъ, Царствомъ Польскимъ, Тильзитомъ и далѣе съ мѣстами заграничными.
Экстра-почта казенные пакеты, страховыя и простыя партикулярныя письма и документы вѣсомъ отъ 1-го до 16 лотовъ.	Пріемъ въ пятницу отъ 8 ч. до 2 ч. по полудни. Отход. въ пятницу въ 9 ч. по полудни.	въ четвергъ въ 9 ч. 45 м. по полудни.	Съ С. Петербургомъ, Гатчиной, Лугою, Псковомъ, Островомъ, Рѣжицею, Динабургомъ, Новоалександровскомъ и Вилькомиромъ.— Съ Ковномъ, Царствомъ Польскимъ, Юрбургомъ, Таурогеномъ, Тильзитомъ и далѣе съ мѣстами заграничными.
II. Московская. *Тяжелая*............ посылки, тюки и узлы съ монетою а равно письменная корреспонденція.	Пріемъ въ четвергъ и субботу отъ 8 ч. до 6 ч. по полудни. Отход. въ пятницу и воскресеніе въ 7 ч. утра.	во вторникъ и субботу въ 9 ч. 55 м. по полудни.	Съ Московою, и со всѣми мѣстами за Москвою лежащими. Съ Ошмяною, Молодечномъ, Минскомъ, Несвижемъ, Пинскомъ, Игуменомъ, Бобруйскомъ, Рогачевомъ, Пропойскомъ, Чериковомъ, Рославлемъ, Юхновомъ, Мединомъ, Малымъ Ярославцемъ, Подольскомъ, Вилейкою, Дисною, Полоцкомъ, Лепелемъ, Себежемъ и Люциномъ.
Легкая............... письменная: казенная и частная корреспонденція и деньги въ билетахъ.	Пріемъ въ пятницу и во вторникъ отъ 8 ч. до 6 ч. по полуд. Отход. въ среду и субботу въ 7 ч. утра.	въ воскресеніе и среду въ 8 ч. по полудни.	Съ Москвою, Минскомъ, Молодечномъ и Ошмяною и съ городами по тракту за Москвою лежащами.
III. Гродненская. всякаго рода корреспонденція.	Пріемъ во вторникъ и субботу отъ 8 ч. до 6 ч. по полудни. Отход. въ воскресеніе и среду въ 8 ч. по полуночи.	во вторникъ и субботу въ 9 ч. 20 м. по полудни.	На тракты Гродненскій и Слонимскій.
IV. Свенцянская всякаго рода корреспонденція.	Пріемъ во втор. и субб. отъ 8 ч. до 6 ч. по полуд. и въ среду отъ 8 ч. до 10 ч. утра. Отход. въ среду и воскресеніе въ 2 ч. по полудни	въ среду и воскресеніе въ 2 ч. 45 м. по полуночи.	Съ г. Свенцяны.
V. Трокская всякаго рода корреспонденція.	Пріемъ во вторникъ и субботу отъ 8 ч. до 6 ч. по полудни и въ среду отъ 8 ч. до 10 ч. утра. Отход. въ среду и воскресеніе въ 2 ч. по полудни.	въ вторникъ и субботу въ 10 ч. 45 м. по полудни.	Съ г. Троки.

Примѣчаніе. Письма въ штемпельныхъ конвертахъ опущенныя въ ящикъ въ субботу и воскресеніе до 9 ч. утра на тракты Свенцянскій и Трокскій отправляются съ отходящею того же дня, а опущенныя послѣ 9 ч. утра будутъ отправлены съ слѣдующею почтою.

Wiadomość o czasie przyjęcia korespondencyj i odbieraniu poczt w Kontorze Wileńskiej Pocztowéj Gubernialnéj.Ułoż. 1856 d. 1 Lutego.

POCZTY.	Przyjęcie i odejście poczty.	Przychodzą.	Z jakiémi miejscami są stosunki.
I. S. Petersburgska. *Ciężka*.................. wszelkiego rodzaju korrespondencya, posyłki, paki i węzły z monetą.	Przyjmowanie we środę i niedzielę od g. 8 do g. 2 po południu. Odejście we środę i niedzielę po południu o g. 7.	we wtorek i sobotę o g. 11 m. 45 po południu.	Z S. Petersburgiem, Rygą, Dyneburgiem, Mitawą, Kownem, Jurborgiem, Taurogami, królestwem Polskiém i Tylżą i dalej z miejscami zagranicznémi.
Extra-poczta. pakiety skarbowe, strachowe i proste listy prywatne, oraz dokumenty na wagę od 1 do 16 łót.	Przyjmowanie w piątek od g. 8 do g. 2 po południu. Odejście w piątek o g. 9 po południu.	we czwartek o g. 9 m. 45 po południu.	Z Petersburgiem, Gatczynem, Ługą, Pskowem, Ostrowem, Rzeżycą, Dyneburgiem, Nowoaleksandrowskiem i Wilkomierzem, z Kownem, królestwem Polskiém, Jurborgiem, Taurogami, Tylżą i dalej z miejscami zagranicznémi.
II. Moskiewska. *Ciężka*.................. posyłki, paki i węzły z monetą, oraz korrespondencya listowa.	Przyjmowanie we czwartek i sobotę od g. 8 do g. 6 po południu. Odejście w piątek i niedzielę o g. 7 z rana.	we wtorek i sobotę o g. 9 m. 55 po południu.	Z Moskwą, i ze wszelkiémi miejscami leżącém. Z Oszmianą, Mołodeczną, Mińskiem, Nieświżem, Pińskiem, Ihumeniem, Bobrujskiem, Rohaczewem, Propojskiem, Czerykowem, Rosławlem, Juchnowem, Medinem, Małym Jarosławcem, Podolskiem Wilejką, Dzisną, Połockiem, Leplem, Siebieżem i Lucynem.
Lekka.................. korrespondencya listowa skarbowa i prywatna oraz pieniądze w biletach.	Przyjmowanie w piątek i wtorek od g. 8 do g. 6 po południu. Odejście we środę i sobotę o g. 7 z rana.	w niedzielę i środę o g. 8 po południu.	Z Moskwą, Mińskiem, Mołodeczną i Oszmianą i z miastami, na trakcie za Moskwą leżącémi.
III. Grodzieńska. wszelkiego rodzaju korrespondencye.	Przyjmowanie we wtorek i sobotę od g. 8 do g. 6 po południu. Odejście w niedzielę i środ. o g. 8 po południu.	we wtorek i sobotę o g. 9 m. 20 po południu.	Na trakty Grodzieński i Słonimski.
IV Święciańska. wszelkiego rodzaju korrespondencye.	Przyjmowanie we wtor. i sob. od g. 8 do g. 6 po połud. i we środ. d g. 8 do g. 10 z raa. Odejście we środę i niedzielę o g. 2 po południu.	we środę i niedzielę o g. 2 m. 45 po południa.	Do miasta Święcian.
V. Trocka. wszelkiego rodzaju korrespondencye.	Przyjmowanie we wtor. i sob. od g. 8 do g. 6 po połud. i we środ. od g. 8 do g. 10 z rana. Odejście we środę i niedzielę o g. 2 po południu.	we wtorek i sobotę o g. 10 m. 45 po południu.	Do miasta Trok.

Uwaga. Listy w konwertach sztemplowanych, włożone do jaszczyka w sobotę i niedzielę do g. 9 z rana na trakty Święciański Trocki, odsyłają się przez odchodzącą pocztę dnia tegoż, a włożone po g. 9 z rana będą odesłane przez pocztę następującą.

